

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

พระไมตรี ปริปุณฺโณ (บุญสิทธิ์)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
เมษายน 2559
(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

พระไมตรี ปริปุณฺโณ (บุญสิทธิ์)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
เมษายน 2559
(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบควบคุมวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ พระไมตรี ปริปุณฺโณ (บุญสิทธิ์) ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ดร.ไพรัช พื้นชมภู)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ เกียรติเจริญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์อุดม พิริยสิงห์)

..... กรรมการ
(ดร.อำนวย สังข์ช่วย)

..... กรรมการ
(ดร.พัชรี ศิลารัตน์)

คณะสังคมศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(พระมหาอรุณ ปญฺญารุโณ)
วันที่ 5 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559

5520750311013: สาขาวิชา: รัฐศาสตร์การปกครอง; ร.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง)
คำสำคัญ: ความคิดเห็น/การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน/องค์การบริหารส่วนตำบล

พระไมตรี ปริปุณฺโณ (บุญสิทธิ์) : ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม (RESIDENTS' OPINIONS ON INFASTRUCTURAL OPERATIONS OF TAMBON ADMINISTRATION ORGANIZATION IN WAPI PATHUM DISTRICT, MAHA SARAKHAM PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ดร.ไพรัช พื้นชมภู Ph.D., ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ เกียรติเจริญ D.P.A. 155 หน้า. ปี พ.ศ. 2559.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) มีวัตถุประสงค์สามประการดังนี้ คือ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม, 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน,และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชาชนที่อยู่อาศัยและเป็นหัวหน้าหรือผู้แทนครัวเรือน ในเขตพื้นที่อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 15 ตำบล 240 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 21,804 คนซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 393 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.84 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติการทดสอบ ได้แก่ t-test และ F-test (One-way ANOVA) ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรกลุ่มเป้าหมายได้แก่ กำนันหรือตัวแทนในเขตอำเภอวาปีปทุม ทั้ง 15 ตำบลๆละ 1 คน โดยได้เลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 15 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง(Semi-structured Interview) กล้องถ่ายรูป และเทปบันทึกเสียง

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทั้งสามด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร รองลงมา คือ ด้านการสาธารณูปโภค และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการคมนาคม 2) ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ และ ระดับการศึกษา ต่างกัน

มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 3) ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ลำดับตามความถี่จากสูงไปหาต่ำสามลำดับ คือ ควรเร่งดำเนินการบำรุงรักษาซ่อมแซมถนนที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน,ควรเร่งดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างตามถนน และสถานที่ต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุหรือความไม่ปลอดภัยให้ทั่วถึง และควรแสวงหาแหล่งน้ำสำรองเพื่อการผลิตประปา

5520750311013: MAJOR: POLITICAL SCIENCE; M.Pol.Sc. (GOVERNMENT)
KEYWORDS: OPINIONS/ INFASTRUCTURAL OPERATIONS/
TAMBON ADMINISTRATION ORGANIZATION

PHRA MAITREE PARIPOONNO (BOONSIT): RESIDENTS' OPINIONS ON INFASTRUCTURAL OPERATIONS OF TAMBON ADMINISTRATION ORGANIZATION IN WAPI PATHUM DISTRICT, MAHASARAKHAM PROVINCE. ADVISORY COMMITTEE: DR. PHAIRAT PHUENCHOMPHOO Ph.D., ASST.PROF.DR. SOMKIET KIETJAREON D.P.A., 155 PP., 2016.

This Thesis was the mixed methods research, which consisted of three specific objectives namely; 1) to study residents' opinions on infrastructural operations of Tambon Administration Organization in Wapi Pathum district, Maha Sarakham province, 2) to compare the former's opinions on infrastructural operations of those local units, resting upon differences in the former's genders, ages, and educational backgrounds, and 3) to study suggestions of developmental guidelines in infrastructural operations of the aforesaid local bodies. The research populations comprised residents dwelling and representatives or head of households from 240 villages of 15 sub-districts in Wapi Pathum district area, numbering 21,804 individuals. The sampling group was set against Taro Yamane's table, earning 393 subjects. The instrument used for data collection was the five-rating-scale questionnaires, each of which was endowed with the reliability at 0.84. The statistical tools for computing data encompassed percentage, mean, standard deviation. The statistics utilized for testing the hypothesis included t-test and F-test (One way ANOVA). As for the qualitative research,the target population consisted of 15 sub-district headmen or representatives from 15 sub-districts in Wapi Pathum district. All of them were the key informants who were purposely selected, one informant from each sub-district. The research tools were composed of an interview, a semi-structured interview, a camera and a tape recorder.

The results of research were found as follows: 1) Residents' opinions on infrastructural operations of Tambon Administration Organization in Wapi Pathum district, Maha Sarakham province, in the overall aspect were found at the high level.

With a single aspect taken into account, all three aspects were also at the high level; those ranked in descending order were: water for use and agriculture, utilities, and transport respectively. 2) The results of comparison were found that people with different gender, age, and educational backgrounds had no difference on opinions of infrastructural operations with three aspects. 3) Suggestions regarding the operation of infrastructure here, in descending order of first three frequencies. Firstly, should accelerate maintenance repairs the road connection between the villages, evaluate and monitor the ongoing construction work seriously. Secondly, should accelerate the installation of street lighting for the places where had the risk of an accident or unsafe. Finally, should seek to produce backup water source plumbing.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งจากบุคคลหลายฝ่าย ในการให้คำแนะนำปรึกษาและปรับปรุงแก้ไขทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด พร้อมคณะผู้บริหารที่ได้เปิดสถานศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น ผู้วิจัยจึงขอกราบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่งไว้ ณ โอกาสนี้

เจริญพรขอบคุณ ดร.ไพรัช พื้นชมภู อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ เกียรติเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ท่านทั้งสองได้กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไข อันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยขอเจริญพรขอบคุณ ณ โอกาสนี้

เจริญพรขอบคุณ รองศาสตราจารย์อุดม พิริยสิงห์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.อำนวย สังข์ช่วย และ ดร.พัชรี ศิลารัตน์ กรรมการ ที่กรุณาตรวจสอบแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นระบบ ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอเจริญพรขอบคุณ ณ โอกาสนี้

เจริญพรขอบคุณ ดร.สุวัฒน์ จิตต์จันทร์ ดร.ประพิศ โบราณมูล และขอขอบพระคุณ พระครูปลัดทองใบ สุปภาโส ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์

เจริญพรขอบคุณ ประชาชน กำนัน สารวัตรกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในเขตพื้นที่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามและให้สัมภาษณ์ ทำให้ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอเจริญพรขอบคุณ ณ โอกาสนี้

เจริญพรขอบคุณ เจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน เพื่อนนักศึกษาปริญญาโททุกท่านผู้เป็นกัลยาณมิตรที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องแสดงความกตัญญูกตเวทิตา เพื่อบูชาพระคุณบิดาและมารดา พระอุปัชฌาย์ อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ให้การศึกษาอบรมสั่งสอนให้สติปัญญาและคุณธรรมเครื่องชี้นำสู่ความสำเร็จ

พระไมตรี ปริปุณฺโณ (บุญสิทธิ์)

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... ฉ

ประกาศคุณูปการ..... ช

สารบัญ..... ฌ

สารบัญตาราง..... ฏ

สารบัญภาพ..... ฑ

บทที่

1 บทนำ..... 1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 3

1.3 สมมติฐานของการวิจัย..... 3

1.4 ขอบเขตของการวิจัย..... 3

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 4

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย..... 4

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 7

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น..... 7

2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ..... 10

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน..... 30

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ..... 31

2.5 โครงสร้างหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล..... 32

2.6 สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย..... 41

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 43

2.8 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย..... 46

3 วิธีดำเนินการวิจัย..... 47

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ..... 47

3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 47

3.1.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง..... 48

3.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 50

3.1.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ..... 50

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

3 วิธีดำเนินการวิจัย(ต่อ)

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ(ต่อ)

3.1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล ... 52

3.1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล ... 52

3.1.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ... 53

3.2 **การวิจัยเชิงคุณภาพ** ... 55

3.2.1 วิธีดำเนินการวิจัย ... 55

3.2.2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ... 55

3.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ... 55

3.2.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ... 55

3.2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล ... 56

3.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล ... 56

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ... 57

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ... 57

4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ... 58

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ... 58

5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ... 82

5,1 สรุปผล ... 83

5.2 อภิปรายผล ... 86

5.3 ข้อเสนอแนะ ... 95

บรรณานุกรม ... 99

ภาคผนวก ... 105

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย ... 106

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย ... 108

ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล ... 112

ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย ... 128

ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ... 134

ภาคผนวก ฉ แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ... 137

ภาคผนวก ช แบบสัมภาษณ์..... 141
ภาคผนวก ซ รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์..... 144
ภาคผนวก ฌ ภาพประกอบการสัมภาษณ์..... 146
ประวัติผู้วิจัย..... 155

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

2.1 แสดงการกำหนดระดับตำแหน่งพนักงานส่วนตำบล ตำแหน่งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล..... 34

3.1 แสดงจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ประชากร/ครัวเรือน และกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนครัวเรือน ในเขตพื้นที่อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม..... 49

4.1 แสดงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ..... 58

4.2 แสดงความถี่ (Frequency) และร้อยละ(Percentage)ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ..... 59

4.3 แสดงความถี่(Frequency) และร้อยละ(Percentage)เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา..... 59

4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน..... 60

4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการคมนาคมโดยรวมและรายข้อ..... 61

4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการสาธารณูปโภค โดยรวมและรายข้อ..... 62

4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคและการเกษตรโดยรวมและรายข้อ..... 63

4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ..... 64

4.9 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ..... 65

4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ..... 66

4.11 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ..... 67

4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา..... 68

4.13 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา..... 69

4.14 แสดงความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม..... 70

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล.....	36
2.2	แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	46

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนในชนบทมากที่สุดคือองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นรูปแบบที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นล่าสุดโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งก่อนปี พ.ศ. 2537 องค์การบริหารส่วนตำบลมีสถานภาพเป็นสภาตำบล ที่มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นค่อนข้างจำกัดประกอบกับมีจุดอ่อนหลายประการ เช่น การไม่มีงบประมาณ และบุคลากรเป็นของตนเองจึงมีผลทำให้การพัฒนาท้องถิ่นในเขตรับผิดชอบเป็นไปด้วยความล่าช้า รวมถึงด้อยประสิทธิภาพไม่ทันต่อการเติบโตของชุมชนเมืองซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ เช่น เทศบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา ดังนั้นรัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายในการที่จะกระจายอำนาจการปกครองในระดับพื้นฐาน คือ “ตำบล” เพื่อเป็นการสร้างรากฐานของระบอบประชาธิปไตยให้มั่นคง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาระดับตำบล และเพื่อปรับปรุงการบริหารงานในระดับตำบลให้มีความคล่องตัว รวมทั้งสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีทรัพยากรในการบริหารงาน คือมีบุคลากร มีงบประมาณ มีวัสดุอุปกรณ์ และสามารถกำหนดวิธีการบริหารของตนเองภายใต้กฎหมายของประเทศที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาได้อย่างทั่วถึง จึงได้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นทั่วประเทศ (กรมการปกครอง, 2547, หน้า 8)

องค์กรปกครองท้องถิ่นที่มีกระทรวงมหาดไทยกำกับดูแลมีความใกล้ชิดประชาชนและเกี่ยวเนื่องกับทุกข์สุขของประชาชนที่สุด ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีขอบเขตที่กว้างขวางเกี่ยวกับความกินดีอยู่ดีของประชาชนในแทบทุกด้านและมีผลกระทบโดยตรงต่อประชาชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจ การศึกษา ความปลอดภัย โครงสร้างพื้นฐาน เป็นต้น โดยหน้าที่หลักประการหนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือการบริการประชาชน ประกอบกับการปกครองท้องถิ่นโดยระบบเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นระบบการปกครองตนเองในแต่ละพื้นที่ ซึ่งการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถแยกกิจกรรมบริการ (Service Activates) ได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ การบริการเกี่ยวกับสาธารณูปโภค และการบริการเฉพาะด้าน

การบริการเกี่ยวกับสาธารณูปโภค (Public Utility Service) หมายถึง บริการที่ให้แก่ประชาชนทั่วไปอันเป็นการให้บริการที่กระจายกันไปทั้งพื้นที่ โดยผู้รับบริการไม่จำเป็นต้องมาขอรับบริการโดยตรงก็สามารถรับบริการได้ เช่น การก่อสร้างซ่อมแซมถนนทางเท้า ไฟฟ้า น้ำประปา การระบายน้ำ การ

ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การบริการจัดเก็บขยะ เป็นต้น ส่วนการบริการเฉพาะด้าน (Specific Services) ซึ่งเป็นการให้บริการแก่ประชาชนแต่ละบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีธุรกิจเฉพาะ มีพนักงานของหน่วยงานต่างๆ เป็นผู้คอยให้บริการ ณ ที่สำนักงานเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ศูนย์บริการสาธารณสุข งานทะเบียนราษฎร์ งานจัดเก็บภาษี งานการศึกษาและวัฒนธรรม งานสวัสดิการผู้สูงอายุและผู้พิการ และงานขออนุญาตก่อสร้างอาคารต่างๆ จะเห็นได้ว่างานดังกล่าวล้วนแล้วแต่เป็นงานให้บริการแก่ประชาชนและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชน ซึ่งจะเห็นว่าการปฏิบัติงานให้บริการต่างๆ เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่ประชาชนสูงสุดด้วย (กิตติธัช อิ่มวัฒนกุล, 2553, หน้า 2)

ตามแผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2557-2559 ของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ต่างก็มุ่งเน้นต่อการตอบสนองความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ โดยได้มีการวางแผนการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะงานก่อสร้างและบำรุงรักษาถนน ไฟฟ้า ตลอดจนถึงการพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคและบริโภค เป็นต้นเป็นภารกิจที่ทุกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม ให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ ดังนั้น การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะดำเนินการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นที่จะต้องทราบผลการปฏิบัติงานว่าเป็นอย่างไร มีข้อดี ข้อเสียอย่างไร และประชาชน คือ ผู้ที่จะสะท้อนให้เห็นว่าผลการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด และตรงกับความต้องการของประชาชนหรือไม่ ซึ่งประเด็นปัญหาเหล่านี้ขึ้นอยู่กับคุณภาพของการดำเนินงาน สามารถวัดได้จากความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านนั้น ๆ เนื่องจากการดำเนินงานเปรียบเสมือนกลไกหลักสำคัญในการบริหารงานของท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งจึงต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของตน เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน หรือเพื่อให้เกิดความคิดเห็นในการดำเนินงานมากที่สุด ซึ่งปัญหาดังกล่าวจะสามารถทราบได้จากความคิดเห็นของประชาชนที่ได้สะท้อนออกมา เช่น การติชมในผลการดำเนินงาน หรือการร้องเรียนถึงปัญหา ในการดำเนินงานเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เพื่อที่จะรับทราบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์โดยมีการวางแผนการดำเนินงานมาจากประชาชน โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และสามารถสนองตอบต่อปัญหา ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ดียิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ประชาชนที่มีเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

1.3.2 ประชาชนที่มีอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

1.3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าหรือผู้แทนครัวเรือนและอยู่อาศัยในเขตพื้นที่อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 15 ตำบล 240 หมู่บ้านรวมทั้งสิ้น 21,804 คน (รายงานสถิติประชากรและบ้าน ระดับตำบล สำนักบริหารการทะเบียน อำเภอวาปีปทุม,2557)

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการคมนาคม

2) ด้านการสาธารณูปโภค

3) ด้านน้ำเพื่ออุปโภค บริโภคและการเกษตร

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ พื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

1.5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามของประชาชน ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน

1.5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

1.5.4 ทำให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงในส่วนของการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามต่อไป

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในงานที่วิจัยครั้งนี้ ดังนี้

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึก การแสดงออกซึ่งวิจารณญาณที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งทั้งทางบวกและทางลบ ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึก ความคิดที่เห็นด้วยกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ประชาชน หมายถึง หัวหน้าหรือผู้แทนครัวเรือนและอยู่อาศัยในเขตพื้นที่อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 15 ตำบล 240 หมู่บ้านรวมทั้งสิ้น 21,804 คน

การดำเนินงาน หมายถึง การบริหารกิจกรรมขององค์กร บุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่มาร่วมกันทำงานตามโครงสร้างการบริหารงานโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งต้องใช้ศิลปะและวิธีการตลอดจนทรัพยากรจากสภาพแวดล้อม ประกอบการดำเนินกิจกรรม เช่น คน (Man) เงิน (Money) วัตถุดิบ (Material) เครื่องจักร (Machine) วิธีการ (Method) และการบริหาร (Management) หรือที่นิยมเรียกกันว่า 4M's

โครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการก่อสร้าง บำรุงรักษาซ่อมแซม เส้นทางคมนาคม ถนน ทางเท้า ทางระบายน้ำ พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภค และบริโภค และการเกษตร รวมทั้งจัดให้มีระบบประปา ไฟฟ้าสาธารณะในชุมชน

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่น มีชื่อย่อว่า อบต.ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 15 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง,องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม,องค์การบริหารส่วนตำบลเสือโก้ก, องค์การบริหารส่วนตำบลดงใหญ่,องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย,องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเรือ, องค์การบริหารส่วนตำบลแคน,องค์การบริหารส่วนตำบลงัวบา,องค์การบริหารส่วนตำบลนาข่า,องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหวาย,องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮ,องค์การบริหารส่วนตำบลประชาพัฒนา, องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม,องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสน,และองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีทองหลาง

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึก การแสดงออกซึ่งวิจารณญาณของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1) ด้านการคมนาคม หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกที่เห็นด้วยกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ในการก่อสร้างถนนคอนกรีตครอบคลุมทุกชุมชน การซ่อมบำรุงรักษาถนนที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน การซ่อมบำรุงรักษาถนนคอนกรีตในชุมชน การก่อสร้างและบำรุงถนนคอนกรีตอย่างต่อเนื่อง ความแข็งแรงและทนทานของถนนคอนกรีต ถนนทุกเส้นทางมีป้ายบอกทางที่ชัดเจน ถนนคอนกรีตทำให้มลพิษทางอากาศน้อยลง การขุดลอกคลองน้ำและคลองระบายน้ำ การบำรุงรักษาคลองน้ำและคลองระบายน้ำ และการบูรณะซ่อมแซมทางเท้าในตำบล

2) ด้านการสาธารณูปโภค หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกที่เห็นด้วยกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ในการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างสถานที่สาธารณะ การดูแลบำรุงรักษาซ่อมแซมไฟฟ้าส่องสว่างสาธารณะ การขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมพื้นที่การเกษตร ความเพียงพอของการให้บริการไฟฟ้าสาธารณะ การขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมทุกชุมชน การติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างถนนสาธารณะ การให้บริการไฟฟ้าสาธารณะได้มาตรฐานและปลอดภัย ประโยชน์ที่ได้รับจากการให้บริการไฟฟ้าสาธารณะ การติดตั้งซ่อมแซมหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน และระบบเสียงตามสายในเขตพื้นที่ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน

3) ด้านน้ำเพื่ออุปโภค บริโภคและการเกษตร หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกที่เห็นด้วยกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ในความเพียงพอและทั่วถึงของการให้บริการน้ำประปา การบูรณะซ่อมแซมระบบน้ำประปา

และบ่อน้ำบาดาล คุณภาพของน้ำประปาที่ให้บริการ ความเหมาะสมของอัตราค่าบริการใช้น้ำประปา การจัดหาถังเก็บน้ำฝนสาธารณะในตำบล การดูแลและปรับภูมิทัศน์แหล่งน้ำลำคลองให้น่ารื่นรมย์ การแสวงหาแหล่งน้ำสำรองเพื่อผลิตประปา การดูแลรักษาแหล่งน้ำลำคลองให้น้ำสะอาด การขอความร่วมมือไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในแหล่งน้ำลำคลอง และการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่

1) เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้แบ่งเป็น 2 เพศ คือ (1) เพศชาย และ (2) เพศหญิง

2) อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ช่วง คือ (1) ไม่เกิน 35 ปี (2) 36 - 50 ปี และ (3) 51 ปีขึ้นไป

3) ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ (1) ประถมศึกษา (2) มัธยมศึกษา/เทียบเท่า และ (3) อนุปริญญา/เทียบเท่า ขึ้นไป

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม” ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ

2.5 โครงสร้างหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.6 สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

2.1.1ความหมายของความคิดเห็น

สุชา จันทร์เอม และ **สุรางค์ จันทร์เอม** (2520, หน้า 104) กล่าวไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ เราไม่สามารถแยกทัศนคติและความคิดเห็นออกจากกันได้ เพราะความคิดเห็นมีลักษณะคล้ายกับทัศนคติ แต่ความคิดเห็นแตกต่างกันตรงที่ทัศนคติเป็นความพร้อมทางด้านจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่แสดงออกมาได้ทั้งคำพูดและการกระทำ ลักษณะของความคิดเห็นไม่ลึกซึ่งเหมือนทัศนคติ

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2543, หน้า 92-93) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นคือการแสดงออกซึ่งวิจารณญาณต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะความคิดเห็นมีความหมายแคบกว่าเจตคติ (Attetude) เพราะความคิดเห็นเปลี่ยนไปตามข้อเท็จจริง และเจตคติของบุคคล ความคิดเห็นเป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดเฉพาะ

จำรอง เงินดี (2534, หน้า 42) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่าเป็นความรู้สึกของบุคคลที่ต่อสิ่งใดในลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ ความคิดเห็นนั้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นการแสดงออกของทัศนคติ ก็ได้สังเกตและวัดได้จากคน แต่มีส่วนที่แตกต่างไปจากทัศนคตินั้นเจ้าตัวอาจตระหนักหรือไม่ตระหนักก็ได้

ปทานุกรมสังคมวิทยา ราชบัณฑิตยสถาน (2532, หน้า 246) ได้บัญญัติคำว่าความคิดเห็น ซึ่งตรงกับคำว่า Opinion ในภาษา อังกฤษ หมายถึง

1) ข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐาน พิสูจน์ยืนยัน ได้เสมอไปก็ตาม

2) ทัศนะหรือประมาณการเกี่ยวกับเนื้อหาหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง

3) คำแถลงที่ยอมรับนับถือกันว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อปัญหาที่มีผู้นำมาขอปรึกษา คำว่าความคิดเห็นมีความหมายใกล้เคียงกันกับคำว่า เจตคติ ซึ่งมีคำอธิบายไว้ว่าแนวโน้มที่บุคคลได้รับมาหรือเรียนรู้มา และกลายเป็นแบบอย่างในการแสดงปฏิกิริยาสนับสนุน หรือเป็นปฏิปักษ์ต่อบางสิ่งบางอย่างหรือต่อบุคคลบางคน

สรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึก ทัศนคติ ความเชื่อ และค่านิยมของแต่ละบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ เรื่องราว หรือสถานการณ์ต่างๆ ที่ประสบในสังคมโดยมีพื้นฐานมาจากภูมิหลังทางสังคม ความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมต่างๆ ของบุคคลนั้นๆ โดยไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว

2.1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

การแสดงความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละคนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งแม้เป็นเรื่องเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันเสมอไป และอาจแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาจนมีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น

จำลอง คำดีบุญ (2544, หน้า 50) กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็นมีดังนี้

1) ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย เป็นปัจจัยตัวแรกที่ไม่ค่อยจะได้พูดถึงมากนัก โดยมีการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านพันธุกรรม จะมีผลต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคล ซึ่งจะมีผลต่อการศึกษา เจตคติหรือความคิดเห็นของบุคคลนั้นๆได้ปัจจัยด้านร่างกาย เช่น ความเจ็บป่วย และผลกระทบจากการใช้ยาเสพติดจะมีผลต่อความคิดเห็นและเจตคติของบุคคล เช่น คนที่มีความคิดอนุรักษ์นิยมมักเป็นคนที่มีอายุมาก เป็นต้น

2) ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล คือ บุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดต่างๆ จากประสบการณ์โดยตรง เป็นการกระทำหรือพบเห็นต่อสิ่งต่างๆ โดยตนเอง ทำให้เกิดเจตคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ เช่น เด็กทารกที่มีแม่ได้ป้อนน้ำส้มคั้นให้ทานเขาจะมีความรู้สึกชอบ เนื่องมาจากน้ำส้มหวานเย็นหอม ชื่นใจ ทำให้เขามีความรู้สึกต่อน้ำส้มที่ได้ทานเป็นครั้งแรกเป็นประสบการณ์ โดยตรงที่เขาได้รับ

3) อิทธิพลจากครอบครัว เป็นปัจจัยที่บุคคลเมื่อเป็นเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และครอบครัว ทั้งนี้เมื่อตอนเป็นเด็กเล็กๆ จะได้รับการอบรมสั่งสอน ทั้งในด้านความคิด การตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย การให้รางวัลและการลงโทษ ซึ่งเด็กจะได้รับจากครอบครัว และจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับมา

4) เจตคติและความคิดเห็นของกลุ่ม เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือเจตคติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลจะต้องมีสังคมและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้น ความคิดเห็นและเจตคติต่างๆจะได้รับการถ่ายทอดและมีแรงกดดันจากกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นเพื่อน กลุ่มอ้างอิงต่างๆซึ่งทำให้เกิดความคล้อยตามเป็นไปตามกลุ่มได้

5) สื่อมวลชน เป็นสื่อต่างๆที่บุคคลได้รับสื่อเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ จะมีผลทำให้บุคคลมีความคิดเห็นมีความรู้สึกต่างๆ เป็นไปตามข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อ

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความคิดเห็นว่า ขึ้นอยู่กับกลุ่มทางสังคมในหลายประการคือ

1) ภูมิหลังทางสังคม หมายถึงกลุ่มคนที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกัน โดยทั่วไปจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไปด้วย เช่น ความคิดเห็นระหว่างผู้เยาว์กับผู้สูงอายุ ชาวเมืองกับชาวชนบท เป็นต้น

2) กลุ่มอ้างอิงหมายถึงการที่คนเราจะคบหาสมาคมกับใคร หรือกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้แก่ผู้ใดหรือการกระทำที่คำนึงถึงอะไรบางอย่างร่วมกันหรืออ้างอิงกันได้ เช่น ประกอบอาชีพเดียวกัน การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสมาคมเดียวกัน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้นด้วย

3) กลุ่มกระตือรือร้น หรือกลุ่มเฉื่อยชา หมายถึง การกระทำใดที่ก่อให้เกิดความกระตือรือร้นเป็นพิเศษอันจะก่อให้เกิดกลุ่มผลประโยชน์ขึ้นมาได้ ย่อมส่งผลต่อการจูงใจให้บุคคลที่เป็นสมาชิกเหล่านั้น มีความคิดเห็นที่คล้อยตามได้ไม่ว่าจะให้คล้อยตามในทางที่ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ตาม ในทางตรงกันข้ามกลุ่มเฉื่อยชาก็จะไม่มีอิทธิพลต่อสมาชิกมากนัก

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาสรุปว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นได้แก่ปัจจัยส่วนบุคคล คือ ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลโดยตรง เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา และปัจจัยสภาพแวดล้อม คือปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลโดยอ้อม เช่น สื่อมวลชน กลุ่มที่เกี่ยวข้องและครอบครัว

2.1.3 การวัดความคิดเห็น

จำลอง คำดีบุญ (2544, หน้า 51) อธิบายว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางทัศนคติ หรือการแสดงออกทางทัศนคติ หรือการแสดงออกทางความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความคิดเห็นและทัศนคติมีความหมายและลักษณะที่ใกล้เคียงกัน วิธีการ ในการวัดความคิดเห็นจึงสามารถใช้เป็นวิธีการวัดทัศนคติได้ด้วย แต่การวัดทัศนคติ เป็นการวัดพฤติกรรมภายใน เป็นการวัดที่ยากกว่า จึงใช้วิธีการอนุมานจากพฤติกรรมภายนอก และมีวิธีการวัดได้หลายวิธี ดังนี้

1) การรายงานตนเอง เป็นการวัดทัศนคติของบุคคล โดยให้ผู้ถูกวัดรายงานเท่าที่ความรู้ของตนเองมีต่อสิ่งที่จะวัด ซึ่งจะวัดเพียง ดีหรือไม่ดี สนับสนุนหรือคัดค้าน เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในการใช้มาตราวัดทัศนคติ แบ่งออกได้หลายประเภท คือ

(1) มาตราวัดของเธอร์สโตน (Thurstone Scale) การสร้างมาตรวัดแบบนี้มีวิธีการโดยรวบรวมข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่ต้องการวัด ควรได้ประมาณ 100 ข้อคำถามเป็นอย่างน้อย โดยมี

ข้อคำถามเป็นเชิงบวก กลาง และเชิงลบมาก จากนั้นให้เลือกตอบว่ามีข้อความใดที่ต่างจากความคิดเห็นของผู้ต้องการวัด แล้วนำมาคำนวณเพื่อหาค่ามัธยฐาน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละข้อความ เลือกข้อความตามค่ามาตรที่วัดได้จะเหลือข้อคำถามประมาณ 20 ข้อคำถามหรือไม่เกิน 45 ข้อคำถาม

(2) มาตราวัดของลิเคิร์ท (Likert Scale) เป็นการสร้างมาตราวัดที่พัฒนาจากวิธีของเธอร์สโตนมีข้อคำถามทั้งเชิงบวกและเชิงลบปะปนกัน ส่งให้ผู้ตอบตัดสินข้อความว่าข้อใดตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบมากที่สุด มี 5 ระดับ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่มีความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จากการใช้มาตรฐานแบบนี้พบว่ามีผู้ตอบว่าไม่มีความคิดเห็นเป็นส่วนมาก จึงใช้คำว่าเห็นด้วยเพียงเล็กน้อย และไม่เห็นด้วยเพียงเล็กน้อยแทน เพื่อให้สามารถวัดความคิดเห็นของผู้ตอบได้

(3) มาตราวัดจำแนกความหมาย (Semantic differential Scale) ลักษณะมาตราวัดจะประกอบ ด้วย คำคุณศัพท์ที่บรรยายลักษณะของเป้าหมายที่ต้องการวัดที่แสดงลักษณะที่ตรงกันข้ามกันเช่น บวก ลบ ดี เลว ยินดี ไม่ยินดี ระหว่างคำคุณศัพท์นี้จะมีช่วงห่างกัน 7 อันตรภาคชั้น โดยผู้ตอบเลือกตอบว่าความรู้สึกที่เขามีต่อเป้าหมายนั้นอยู่ในระดับอันตรภาคชั้นใด คะแนนของทัศนคติดูจากแต่ละข้อซึ่งอยู่ประมาณ 1–7 คะแนน ซึ่งคะแนน 1 หมายถึงเชิงลบ คะแนน 7 หมายถึงเชิงบวก

2) การสังเกตพฤติกรรม (Observation of Overt Behavior) เป็นการสังเกตพฤติกรรมภายนอกของบุคคลทำให้ทราบทัศนคติของบุคคลได้ อาจจะมีการสัมภาษณ์ ประกอบพฤติกรรม เพื่อเป็นการอธิบายเพิ่มเติม นอกจากนั้นอาจจะใช้วิธีการต่าง ๆ ประกอบด้วย ได้แก่

(1) การใช้วิธีการกึ่งสะท้อนภาพ (Semi-projective Technique) เป็นวิธีการให้ผู้ศึกษาบรรยายภาพที่ไม่ชัดเจนหรือให้เติมคำหรือเติมข้อความเพื่อเป็นการเสนอคำที่ต้องการวัด

(2) ผลการทำแบบทดสอบแบบปรนัย (Performance on Objective Test) คือการเลือกคำตอบจากแบบทดสอบแบบปรนัยในตัวเลือกที่ไม่ถูกต้อง และแสดงคำถามลำเอียงในเรื่องนั้นโดยจะมีคำตอบที่ถูกต้องไว้แล้ว

(3) การเต้นของหัวใจจากการวัดจากปฏิกิริยาของร่างกาย (Physiological Reaction) ในขณะที่ร่างกายเกิดอารมณ์จะมีปฏิกิริยาที่เกิดในร่างกายที่สามารถวัดได้ เช่น การใช้เครื่องมือวัดการตอบ สนองของผิวหนัง การวัดจากอัตราการเต้นของหัวใจ การบีบตัวของหลอดเลือด การหดขยายตัวของม่านตา สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้รู้สึกความเข้มข้นของทัศนคติแต่ไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นไปทางทิศทางบวก หรือลบ

สรุป การวัดความคิดเห็น เป็นการวัดความคิดเห็นหรือทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การวัดความคิดเห็นหรือทัศนคติมีหลายวิธี เช่น ใช้มาตราวัดของเธอร์สโตน มาตราวัดของลิเคิร์ท มาตราวัดจำแนกความหมาย เป็นต้น ในการวัดความคิดเห็นส่วนมากจะใช้แบบรายงานตนเอง เพราะหลังจากจัดเก็บข้อมูลจากคนกลุ่มใหญ่อาจจะทำโดยการสัมภาษณ์หรืออาจใช้แบบสอบถามซึ่งสามารถใช้ได้รวดเร็ว ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปอธิบายกว้างขวาง แต่อาจจะมีข้อจำกัดคือ ข้อมูลอาจจะไม่ตรงกับความเป็นจริงเท่าใด เนื่องจากการระมัดระวังในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งหากจะให้เกิดความมั่นใจมากที่สุด จะทำโดยใช้หลายวิธี

ประกอบกันเพื่อจะลดความบกพร่องจากวิธีการใดวิธีการหนึ่งได้สิ่งสำคัญประการหนึ่งในการวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น คือการควบคุมสถานการณ์อื่นที่กระทบต่อความคิดเห็นเพราะอาจจะทำพฤติกรรมที่แสดงออกเปลี่ยนไปได้

2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

2.2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

ทฤษฎี หมายถึง แนวความคิดหรือความเชื่อที่เกิดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ มีการทดสอบและการสังเกตจนเป็นที่แน่ใจ ทฤษฎีเป็น เซทของมโนทัศน์ที่เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เป็นข้อสรุปอย่างกว้างที่พรรณนาและอธิบายพฤติกรรมการบริหารองค์กรการทางศึกษา อย่างเป็นระบบ ถ้าทฤษฎีได้รับการพิสูจน์บ่อย ๆ ก็จะกลายเป็นกฎเกณฑ์ ทฤษฎีเป็นแนวความคิดที่มีเหตุผลและสามารถนำไปประยุกต์และปฏิบัติได้ ทฤษฎีมีบทบาทในการให้คำอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทั่วไปและชี้แนะการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติในการบริหารการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีและปฏิบัติ ยังไม่เป็นที่ยอมรับกันเท่าใดนัก ถึงแม้ว่าทฤษฎีจะเป็นตัวกำหนดกรอบ สำหรับ ผู้ปฏิบัติและเป็นตัวกำหนดความรู้เพื่อช่วยให้การตัดสินใจกระทำไปอย่างมีเหตุผลและสามารถปฏิบัติได้จริงก็ตาม การปฏิบัติที่อยู่บนพื้นฐานของวิธีการได้ไตร่ตรองแล้วเท่านั้นจึงจะเป็นการปฏิบัติที่คล้ายคลึงกับทฤษฎีและวิจัยไม่ใช่เป็นการปฏิบัติที่เกิดจากการหยั่งรู้ อคติ ความศรัทธาหรืออำนาจหน้าที่ นักทฤษฎีและนักวิจัย จะใช้วิธีการเชิงวิจัย จะใช้วิธีการเชิงวิทยาศาสตร์ที่เข้มงวดกว่า นักปฏิบัติ เพื่อความมีเหตุผล ส่วนนักปฏิบัติจะถูกบังคับโดยตำแหน่ง ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ถึงแม้จะไม่ใช่วิธีการเชิงวิทยาศาสตร์ ครบทุกขั้นตอน แต่ก็ยังถูกบังคับให้ปรับรับวิธีการให้เหมาะสม โดยมีการยืดหยุ่นได้มากขึ้นทฤษฎีจะเป็นตัวกำหนดทิศทางสำหรับการวิจัย และการชี้แนะที่มีเหตุผลต่อการปฏิบัติ ทฤษฎีจะถูกทดสอบขัดเกลาโดยการวิจัย เมื่อทฤษฎีผ่านการวิจัยแล้ว จึงนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติ ไม่มีการปฏิบัติใด ๆ ที่ไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของทฤษฎี ในเมื่อทฤษฎี อยู่บนพื้นฐานของตรรกวิทยา มีเหตุผลแม่นยำถูกต้องแล้ว การปฏิบัติก็จะมีเหตุผลและถูกต้องเช่นเดียวกัน การปฏิบัติจึงสร้างมาให้เห็น ทฤษฎีเป็นเหตุผลที่ว่าทำไมต้องศึกษาทฤษฎี การศึกษาทฤษฎีก็เพราะจะให้การปฏิบัติได้ผลจริง

ทฤษฎีการบริหารองค์กรอาจจัดได้ 4 กลุ่มหลัก ดังนี้

1) ทฤษฎีการบริหารองค์กรตามแนวคิดคลาสสิก (Classical Organization Theory)

1.1 ทฤษฎีบริหารองค์กรเชิงวิทยาศาสตร์ เป็นแนวคิดของ Taylor ความหมายสูงสุดของแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์ คือ จะบริหารให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดได้อย่างไร Taylor ได้เสนอระบบการจ้างงานบนพื้นฐานของการสร้างแรงจูงใจไว้ 3 ประการ คือ

1.1.1 การแบ่งงาน (Division of Labors)

1.1.2 การควบคุมดูแลบังคับบัญชาตามสายงาน (Hierarchy)

1.1.3 การจ่ายค่าจ้างเพื่อสร้างแรงจูงใจ (Incentive Payment)

1.2 ทฤษฎีการบริหารองค์กรอย่างเป็นทางการ (Formal Organization Theory) จากแนวคิดของ Fayol ที่วางหลักการไว้ 7 ประการ ดังนี้

1.2.1 หลักการทำงานเฉพาะทาง คือการแบ่งงานให้เกิดความชำนาญเฉพาะทาง

1.2.2 หลักสายบังคับบัญชา ที่เริ่มต้นจากยอดพีระมิดของผู้บังคับบัญชาสูงสุดสู่ระดับต่ำที่สุด

1.2.3 หลักเอกภาพของการบังคับบัญชา

1.2.4 หลักขอบข่ายของการควบคุมดูแล

1.2.5 การสื่อสารแนวดิ่ง

1.2.6 หลักการแบ่งระดับการบังคับบัญชาให้น้อยที่สุด

1.2.7 หลักการแบ่งความรับผิดชอบระหว่างสายการบังคับบัญชา

หลักการบริหารการจัดโครงสร้างนี้ต่อมา Gulick ได้มาปรับจนเป็นหลักการบริหารที่สำคัญในยุคต้นของศาสตร์การบริหารที่มีชื่อย่อว่า POSDCORB

1.3 ทฤษฎีการบริหารองค์กรในระบบราชการ (Bureaucracy) หลักการและแนวคิดนี้มาจากแนวคิดของ Weber ประกอบด้วยหลักการดังนี้

1.3.1 หลักของฐานอำนาจจากกฎหมายทุกคำสั่งมาจากอำนาจที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หรือกฎระเบียบ

1.3.2 การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ

1.3.3 การแบ่งงานตามความชำนาญการเฉพาะทาง

1.3.4 การบริหารงานไม่เกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตัว

1.3.5 มีระบบความมั่นคงในอาชีพ การเลื่อนชั้น เลื่อนระดับ เป็นไปตามหลักอาวุโส และระบบคุณธรรม

2) ทฤษฎีการบริหารองค์กรเชิงมนุษย์สัมพันธ์ (Human Relations School)

จากจุดอ่อนบางประการของทฤษฎีการบริหารตามแนวคลาสสิก คือ การที่แนวคลาสสิกมองคนเป็นเครื่องยนต์กลไก และสมาชิกขององค์กรเป็นเพียงเครื่องมือ แต่ด้วยข้อเท็จจริงแล้วในความเป็นมนุษย์ย่อมแตกต่างจากเครื่องยนต์ และมนุษย์ย่อมสร้างความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดกลุ่มที่ไม่เป็นทางการในองค์กร จึงทำให้เกิดทัศน์ใหม่ของกลุ่มมนุษยสัมพันธ์ โดยมีข้อค้นพบที่สำคัญของกลุ่มนี้คือการค้นพบว่าคนงานจะสร้างความสัมพันธ์ของมนุษย์มีความสำคัญมาก จึงเน้นให้ความสำคัญกับเรื่องขวัญกำลังใจแรงจูงใจ ลีลาการเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการ และพลวัตกลุ่ม ดังเช่น

ทฤษฎีการจูงใจ (Motivation Hygiene Theory) Herzberg เชื่อว่า ปัจจัยที่จูงใจให้คนทำงาน คือ

(1) ความสำเร็จ

(2) การยกย่อง

(3) ความก้าวหน้า

(4) ลักษณะงาน

(5) ความรับผิดชอบ

(6) ความเจริญเติบโต

3) ทฤษฎีการบริหารองค์กรตามแนวคิดเชิงระบบ (System Theory)

ทฤษฎีระบบมีข้อสมมติฐานว่าสังคมเป็นระบบอุปมาเหมือนระบบร่างกายมนุษย์ สัตว์ พืช ที่ทำงานเป็นระบบซึ่งหมายความว่าทุก ๆ ส่วนของร่างกายมนุษย์มีส่วนสัมพันธ์กันหากส่วนหนึ่งส่วนใดเกิดปัญหา (ติดเชื้อโรค) ก็จะกระทบการทำงานของอวัยวะส่วนอื่น ๆ ด้วยขณะเดียวกันระบบของร่างกายมนุษย์ก็ดำรงอยู่ในสิ่งแวดล้อม ระบบของร่างกายมนุษย์จะดำรงอยู่ได้ต้องสามารถปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เช่น ในพื้นที่ที่อากาศร้อน ร่างกายก็จะมีเหงื่อออก เพื่อลดความร้อนหรืออุณหภูมิในร่างกาย หากในสภาพอากาศหนาวร่างกายก็ต้องปรับอุณหภูมิให้ร่างกายอบอุ่น

โดยสรุป ระบบจึงมีข้อสมมติฐานว่า ส่วนประกอบของระบบต้องสัมพันธ์กันระบบต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมนอกจากนั้นสังคมยังต้องพิจารณาถึงระบบปิดระบบเปิด ระบบปิด คือไม่ยอมรับข้อมูลใหม่จากสิ่งแวดล้อม ส่วนระบบเปิดนั้น ยอมรับข้อมูลใหม่ตลอดเวลา

การบริหารเชิงระบบ การเอาแนวความคิดเชิงระบบเข้ามาใช้ในการบริหาร ก็ด้วยเหตุผลที่ว่าในปัจจุบันองค์กรมีการขยายตัวสลับซับซ้อนมากขึ้น จึงเป็นการยากที่พิจารณาถึงพฤติกรรมขององค์กรได้หมดทุกแง่ทุกมุม นักทฤษฎีบริหารสมัยใหม่ จึงหันมาสนใจการศึกษาพฤติกรรมขององค์กร เพราะคนเป็นส่วนหนึ่งของระบบองค์กร องค์กรเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคม ระบบในเชิงบริหารหมายถึงองค์กรประกอบหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน และมีส่วนกระทบต่อปัจจัยระหว่างกันในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร องค์ประกอบพื้นฐานของทฤษฎีระบบ (วิชัย ตันศิริ, 2536, หน้า 295-298) ได้แก่

(1) ปัจจัยการนำเข้า Input

(2) กระบวนการ Process

(3) ผลผลิต Output

(4) ผลกระทบ Impact

วิธีการระบบเป็นวิธีการที่ใช้หลักตรรกศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์อย่างมีเหตุผล และมีความสัมพันธ์กันไปตามขั้นตอนช่วยให้กระบวนการทั้งหลายดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและสามารถช่วยให้การบริหารบรรลุวัตถุประสงค์ไปด้วยวิธีทางวิทยาศาสตร์อย่างถูกต้องและไม่ลำเอียงการบริหารระบบ

คุณภาพ กระบวนการบริหารจัดการคุณภาพที่สำคัญและมีประสิทธิภาพก็คือ การใช้วงจร PDCA เป็นเครื่องมือบริหารระบบคุณภาพ

P คือ Plan เป็นองค์ประกอบแรกที่สำคัญที่สุด การวางระบบที่ดีจะต้องกำหนดขั้นตอนการทำงานเป็นกระบวนการ มาตรฐานแต่ละขั้นตอนมีวิธีการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน และการบันทึกการทำงานทุกขั้นตอนเป็นปัจจุบัน ข้อมูลจากบันทึกนี้จะนำไปสู่การตรวจสอบ ประเมินตนเอง และให้ผู้อื่นตรวจสอบได้เพราะข้อมูลที่ได้จะเป็นสารสนเทศที่จะสะท้อนให้เห็นคุณภาพตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของระบบย่อยนั้น หลาย ๆ ระบบย่อยก็จะเห็นคุณภาพรวมของโรงเรียนทั้งหมด

D คือ Do การดำเนินการตามแผนที่วางไว้ เป็นการปฏิบัติร่วมกันของทุกคนโดยฐานโรงเรียนตามกระบวนการ วิธีการและบันทึก บุคคลที่รับผิดชอบในองค์กรต้องดำเนินการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

C คือ Check การตรวจสอบ/ประเมินผลทบทวนระบบ เป็นการประเมินตนเองร่วมกันประเมินหรือผลัดเปลี่ยนกันประเมินเพื่อเป็นการทบทวนการปฏิบัติงาน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญและจำเป็นมากที่จะพัฒนาคุณภาพ

A คือ Action การแก้ไขพัฒนาระบบ เป็นการนำผลการประเมินมาแก้ไขพัฒนาระบบ ซึ่งอาจแก้ไขพัฒนาในส่วนที่เป็นกระบวนการ

4) ทฤษฎีการบริหารองค์กรตามแนวปฏิบัติการทางสังคม (Social Action Theory)

ทฤษฎีตามแนวปฏิบัติการทางสังคม มีความเชื่อว่ามนุษย์แต่ละคนมองโลกตามอัตวิสัย “ความจริงที่ปรากฏ” ได้รับการแปลความหมายตามทัศนคติ (อคติ) ของแต่ละบุคคลโลกแห่งความเป็นจริงมิได้ดำรงอยู่ในสภาวะ “วัตถุวิสัย” ฉะนั้น การพิจารณาเป้าหมายขององค์กรว่าเป็นที่เข้าใจตรงกันของทุก ๆ คนนั้นเป็นไปไม่ได้ “เป้าหมาย” จะปรากฏเป็นจริงตามกระบวนการปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ที่มาทำงานร่วมกัน (ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์, 2547, หน้า 6)

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการบริหารองค์กร มีความสำคัญต่อบทบาทของปัจเจกบุคคลในองค์กร และเน้นไปที่ “กระบวนการ” มากกว่าโครงสร้าง หรือกฎเกณฑ์ กฎระเบียบตายตัว แต่กระบวนการปฏิสัมพันธ์ของสมาชิก และการแปลความหมายหรือความเข้าใจของสมาชิกจะเป็นประเด็นที่สำคัญ

2.2.2 ความหมายของการบริหาร

คำว่าการบริหาร ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Administration และคงใช้คำว่า Management ได้เช่นเดียวกัน ซึ่งการบริหารหรือการทำงานนี้ได้มีการศึกษา และรวบรวมขึ้นเป็นระบบ มีการค้นคว้ารวบรวมขึ้นเป็นทฤษฎีได้ จึงเห็นได้ว่าการบริหารเป็นศาสตร์เป็นวิทยาศาสตร์ซึ่งเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Administrative Science หรือ Management Science สำหรับคำว่าการบริหารนี้ ได้มีผู้ให้คำจำกัดความไว้มาก ในความหมายทั่วไป คำว่าการบริหารหรือ Administration หมายถึง การร่วมมือดำเนินการปฏิบัติการในองค์การ และหากจะพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วย่อมจะเห็นได้ว่าองค์การในที่นี้มิได้มีความหมายเฉพาะแก่ส่วนราชการ กระทรวง ทบวง กรม กอง แผนก ฯลฯ เท่านั้น แต่มีความหมาย

รวมถึงองค์การในการบริหารงานอื่น ๆ ด้วย เช่น ธุรกิจ สหพันธ์ สมาคม นอกจากนั้น คิงส์เบอรี (Joseph B. Kingsbury) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมของกลุ่มคนในองค์การที่ทำงานร่วมกันให้บรรลุวัตถุประสงค์ (สุวกิจ ศรีปัดถา, 2533, หน้า 4)

การบริหารนั้นมีผู้อธิบายถึงความหมายไว้ต่าง ๆ กันตามแต่ทัศนคติ หรือแนวคิดทางการศึกษาของแต่ละบุคคล เช่น

ลูเธอร์ กูลิก (Luther Gulick,1939, p. 15 อ้างใน สมยศ นาวีการ, 2538, หน้า 3) ให้ความหมายของการบริหารว่า การบริหารเป็น “สาขาวิชาความรู้ อย่างหนึ่งที่แสวงหาความเข้าใจอย่างมีระบบว่าทำอย่างไรคนจึงจะทำงานร่วมกันอย่างมีระบบเพื่อความสำเร็จของเป้าหมายขององค์กรได้”

สมยศ นาวีการ (2538, หน้า 45) ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหารเป็นกระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการและการควบคุมสมาชิกในองค์การ และใช้ทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้

สมพงศ์ เกษมสิน (2523, หน้า 45) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารเป็นการใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากรการบริหารมาประกอบกันตามกระบวนของการบริหาร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุวิทย์ บุญช่วย (2525, หน้า 16) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารเป็นกระบวนการที่อาศัยปัจจัยต่าง ๆ มาประกอบกันเพื่อแก้ปัญหาและดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

ยอดชาย ทองไทยนันท์ (2526, หน้า 5) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร คือ การทำงานร่วมกันและโดยผู้อื่น เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร

ปธาน สุวรรณมงคล (2535, หน้า 77) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารเป็นกระบวนการซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในอันที่จะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ การบริหารเป็นศิลปะของการทำงานให้เสร็จ โดยอาศัยผู้อื่นเป็นผู้ทำการบริหาร เป็นงานของนักบริหารที่มีอยู่ทุกระดับ ทุกองค์การที่จะต้องทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ การบริหารเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจุดหมาย (Goal) ทรัพยากรที่มีจำกัด (Limited Resources) และคน (Man)

พะยอม วงศ์สารศรี (2540, หน้า 125) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารใช้ศิลปะและกลยุทธ์ต่าง ๆ ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนโดยอาศัยความร่วมใจของสมาชิก ในองค์กรได้ตระหนักถึงความสามารถ ความถนัด ความต้องการ และความมุ่งมั่นด้านความเจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์กรควบคู่ไปด้วย

ธงชัย สันติวงษ์ (2543, หน้า 60) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร คือ การทำงานต่าง ๆ เสร็จลุล่วงไปโดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้นำ โดยมีทรัพยากรด้านบุคคลเข้าร่วมทำงานในองค์การ ซึ่งเป็นผู้ให้ทรัพยากรด้านเครื่องจักร อุปกรณ์ วัตถุดิบ เงินทุน และข้อมูลข่าวสารสนเทศต่าง ๆ

สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 102) ให้ความหมายของการบริหารไว้ 3 ประเด็นด้วยกัน

1) การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำให้สิ่งต่าง ๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ กล่าวคือ ผู้บริหารไม่ใช่เป็นผู้ปฏิบัติ แต่เป็นผู้ใช้ศิลปะทำให้ผู้ปฏิบัติทำงานจนสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือกแล้ว

2) การบริหาร คือ การทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

3) การบริหาร คือ การทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่ร่วมปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

ยุพา วงศ์ไชย (2536, หน้า 2) ได้สรุปความหมายของการบริหารว่า เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของมนุษย์ เพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายที่กำหนดไว้ โดยอาศัยเทคนิคและหลักวิชาการบริหารซึ่งมีส่วนช่วยให้การบริหารบรรลุวัตถุประสงค์ เช่น เทคนิคในการวางแผน เทคนิคในการตัดสินใจ และเทคนิคในการแก้ไขปัญหาในองค์การ ส่วนหลักวิชา ได้แก่ ความเป็นศาสตร์ของการบริหารในเรื่องต่าง ๆ และกิจกรรมดังกล่าว ต้องเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นในองค์การ

สรุปได้ว่า การบริหาร คือ การทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การที่กำหนดนั่นเองและจากคำจำกัดความข้างต้นนี้จะเห็นว่า การบริหารก็คือการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ เมื่อเป็นเช่นนี้ การบริหารหรือการทำงานก็พอจะสรุปเป็นหลักการได้ว่า

1) ต้องมีองค์การ (Organization) และองค์การนั้นต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) อันแน่ชัด

2) ต้องมีคนทำงาน คนซึ่งทำงานนี้จะต้องมีการทำงานร่วมกัน ดังนั้นคนจึงเป็นส่วนอันสำคัญในการบริหารหรือการทำงาน

3) ต้องมีทรัพยากรในการบริหาร ซึ่งนอกจากคน (Man) แล้วจะต้องมีทรัพยากรอื่นที่สำคัญ ได้แก่ เงิน (Money) วัสดุ (Material) วิธีการ (Method) ในการทำงาน

4) ต้องมีการจัดการในการบริหารหรือการทำงาน เป็นต้นว่าการจัดสายการบังคับบัญชา การกำหนดระเบียบ วิธีการทำงาน เพื่อให้การทำงานเป็นไปโดยราบรื่นและบรรลุวัตถุประสงค์

2.2.3 ทรัพยากรการบริหารจัดการองค์การ

โดยทั่วไปในการบริหารถือว่ามีทรัพยากร ที่เป็นปัจจัยสำคัญอยู่ สี่ ประการ คือ คน (Men) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการบริหารจัดการ (Management) หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า 4 M's การที่จัดว่าปัจจัยทั้งสี่ เป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหารก็เพราะว่า ในการบริหารเกือบทุกประเภท จำเป็นต้องอาศัยคน เงิน วัสดุ สิ่งของ และวิธีจัดการเป็นองค์ประกอบที่สำคัญไม่ว่าการบริหารนั้นจะเป็นการบริหารราชการหรือการบริหารธุรกิจก็ตาม เหตุนี้จึงเป็นที่ยอมรับกันว่าทรัพยากรพื้นฐานในการบริหารมี

อยู่สี่ประการดังกล่าว อย่างไรก็ดี ปัจจุบันนี้มีนักวิชาการหลายท่านได้พิจารณาทรัพยากรการบริหารไปในลักษณะที่มีขอบเขตกว้างขวางมากยิ่งขึ้น และถือว่าเป็นทรัพยากรการบริหารเพิ่มขึ้นจากปัจจัยสี่ประการที่กล่าวมาแล้วอีกด้วย ได้แก่ กรีนวูด ได้ให้ความเห็นว่าทรัพยากรการบริหารควรมีอย่างน้อยเจ็ดประการ คือ คน เงิน วัสดุสิ่งของ อำนาจหน้าที่ (Authority) เวลา (Time) กำลังใจในการทำงาน (Will) ตลอดจนความสะดวกต่าง ๆ ทั้งนี้ โดยย้ำถึงความสำคัญและจำเป็นของอำนาจหน้าที่ และเวลาในการบริหารไว้ว่าในการบริหารงานนั้นไม่ว่าจะเป็นงานของรัฐหรือเอกชนก็ตาม งานจะไม่สามารถดำเนินไปด้วยดีได้ถ้าหากปราศจากเสียซึ่งอำนาจหน้าที่และเช่นกันการบริหารนั้น ๆ ก็จะไม่สามารถสัมฤทธิผลด้วยดีอย่างมีคุณค่า หากมิได้กำหนดเวลาให้เหมาะสมเพียงพอกับประเภทและลักษณะของงานนั้น ๆ ส่วนทางการบริหารธุรกิจได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยของการบริหารเพิ่มเติมต่างออกไปอีกคือ มีคน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) วิธีการ (Method) ตลาด (Market) และเครื่องจักร (Machine) และเรียกสั้น ๆ ว่า 6 M**'s** การที่มีนักวิชาการบางท่านได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมในเรื่องทรัพยากรการบริหารดังกล่าวแล้วนั้น แม้ว่าจะเป็นเรื่องปลีกย่อยไปจากทรัพยากรการบริหารหลักทั้งสี่ ประการดังกล่าวมาแล้วในตอนต้นก็ตาม แต่ก็ช่วยทำให้มองเห็นภาพรวมของทรัพยากรทางการบริหารที่กว้างมากขึ้น (ยุพา วงศ์ไชย, 2536, หน้า 3)

2.2.4 กระบวนการบริหารจัดการ

กระบวนการบริหาร หรือการประกอบการในทางบริหาร หรือหน้าที่ของนักบริหารนั้น ได้มีผู้ให้ความเห็นถึงลำดับขั้นที่สำคัญของกระบวนการบริหารไว้แตกต่างกัน บางท่านเห็นว่าจะต้องประกอบด้วยการวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organization) การบรรจุหรือแต่งตั้ง (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting) ลูเธอร์ กูลิก (Luther Gulick) และ ลินดาห์ล เออร์วิก (Lyndahl Urwick) ได้สรุปกระบวนการบริหารย่อมประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญเจ็ดประการ หรือเรียกกันย่อ ๆ กันว่า “POSDCORB Model” ซึ่งอธิบายตามความหมายได้ดังนี้ (ยุพา วงศ์ไชย, 2536, หน้า 4)

1) P = Planning หมายถึง การวางแผน ซึ่งจะต้องคำนึงถึงนโยบาย (Policy) ทั้งนี้เพื่อให้แผนงานที่กำหนดขึ้นไว้มีความสอดคล้องกันในการดำเนินงาน แผนเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการใช้ความรู้ในทางวิทยาการและวิจารณญาณ วินิจฉัยเหตุการณ์ในอนาคตแล้วกำหนดวิธีการโดยถูกต้องอย่างมีเหตุผลเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปโดยถูกต้องและสมบูรณ์

2) O=Organization หมายถึง การจัดส่วนราชการหรือองค์การ ซึ่งในการศึกษาบางแห่งก็พิจารณารวมไปกับการปฏิบัติงานหรือวิธีการจัดการ (Management) ด้วยเรื่องการจัดแบ่งส่วนงานนี้ จะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เช่น การจัดแบ่งงาน (Division of Work) เป็น กรม กอง แผนก โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพของงานหรือจัดตามลักษณะของงานเฉพาะอย่างก็ได้นอกจากนี้อาจพิจารณาในแง่ของการควบคุม หรือพิจารณาในแง่หน่วยงาน เช่น หน่วยงานหลัก (Line) หน่วยงานที่ปรึกษา (Staff)

หรือบ้างก็เรียกเป็นหน่วยงานหลัก (Line) หน่วยแนะนำหรือที่ปรึกษา (Staff) และหน่วยงานช่วยเหลือ หน่วยงานอนุกร (Auxiliary) เป็นต้น

3) S = Staffing หมายถึง การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่แบ่งไว้หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งหมายถึงการจัดเกี่ยวการบริหารงานบุคคลเพื่อให้ได้บุคคลที่มีความสามารถมาปฏิบัติงานให้เหมาะสม (Competent Man for Competent Job) หรือ Put the Right Man on the Right Job กับรวมถึงการที่จะเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสัมพันธภาพในการทำงานของคนงานและพนักงานด้วย

4) D = Directing หมายถึง การศึกษาวิธีการอำนวยการ รวมทั้งการควบคุมงานและนิเทศงานตลอดจนศิลปะในการบริหารงาน เช่น ภาวะผู้นำ (Leadership) มนุษยสัมพันธ์ และการจูงใจเป็นต้น การอำนวยการในที่นี้รวมถึงการวินิจฉัยสั่งการ (Decision Making) ซึ่งเป็นหลักอันสำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของการบริหารงาน และขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้างานมาก เหตุ เพราะว่าการที่จะอำนวยการให้ภารกิจดำเนินไปด้วยดีได้จำเป็นต้องมีการตัดสินใจที่ดีและมีการสั่งการที่ถูกต้องเหมาะสมแต่ละลักษณะของการตัดสินใจ

5) CO = Coordinating หมายถึง ความร่วมมือประสานงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่น ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะช่วยให้การประสานงานดีขึ้นเพื่อช่วยแก้ปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน การร่วมมือประสานงานเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในการบริหารเพราะเป็นกิจวัตรประจำวันที่จะต้องพึงกระทำในการปฏิบัติงานและเป็นสิ่งที่มีอยู่ในทุกระดับของงาน การร่วมมือประสานงานเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องจัดให้มีขึ้นในหน่วยงานของตน เพราะเป็นปัจจัยสำคัญในอันที่จะช่วยให้เกิดความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

เมื่อกล่าวถึงการประสานงานแล้ว อีกเรื่องหนึ่งที่ควรได้กล่าวถึงเพราะมีความสำคัญและเป็นสิ่งที่คู่กันประดุจคนกับเงาก็คือ การติดต่อสื่อสาร (Communication) เพราะการติดต่อสื่อสารที่ดีจะช่วยให้เกิดการประสานงานที่ดีและทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6) R = Reporting หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงาน ตลอดรวมถึงการประชาสัมพันธ์ (Public Relation) ที่จะต้องแจ้งให้ประชาชนทราบด้วย อันที่จริงการรายงานนี้มีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสาร (Communication) อยู่มาก การรายงานโดยทั่วไปหมายถึง วิธีการของสถาบันในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อเท็จจริงหรือข้อมูล แก่ผู้สนใจมาติดต่อสอบถามผู้บังคับบัญชาและหรือผู้ร่วมงาน ฯลฯ ความสำคัญของรายงานนั้นอยู่ที่จะต้องอยู่บนรากฐานของความจริง

7) B = Budgeting หมายถึง การงบประมาณโดยศึกษาให้ทราบถึงระบบและกรรมวิธีในการบริหารเกี่ยวกับงบประมาณและการเงิน ตลอดจนการใช้วิธีการงบประมาณและแผนงาน เป็นเครื่องมือในการควบคุมงาน วิธีการบริหารงบประมาณโดยทั่วไปมักมีวงจรที่คล้ายคลึงกันอย่างที่เรียกว่า “วงจรงบประมาณ” (Budget Cycle) ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอน ดังนี้

(1) การเตรียมงบประมาณและการเสนอขออนุมัติ (Executive Preparation and Submission)

(2) การพิจารณาให้ความเห็นชอบของฝ่ายนิติบัญญัติ (Legislation Authority)

(3) การดำเนินการ (Executive)

(4) การตรวจสอบ (Audit)

จากกรอบแนวคิดในการบริหารจัดการดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการบริหารจัดการเป็นศาสตร์อย่างหนึ่งที่มีวิธีการเป็นขั้นตอน ในแต่ละองค์กรจะต้องมีการบริหารจัดการ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเป็นองค์กรที่จะต้องมีการบริหารจัดการ และในการบริหารจัดการจะประสบความสำเร็จต้องมีทรัพยากรในการบริหารจัดการ ซึ่งอย่างน้อยจะต้องประกอบด้วย คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) การบริหารจัดการ (Management) จึงจะทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างราบรื่นและประสบความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

2.2.5 การบริหารการจัดการองค์การที่ดี

การบริหารการจัดการองค์การที่ดีต้องนำหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) มาใช้เป็นแนวทางการบริหารการจัดการในองค์การบริหารส่วนตำบลที่ดีได้ ดังต่อไปนี้

1) หลักนิติธรรม (Law Doctrine) เป็นการปฏิบัติเกี่ยวกับการตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของชุมชนและชุมชนยินยอมปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งการปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถดำเนินการให้สอดคล้องได้

2) หลักคุณธรรม (Virtue) เป็นการปฏิบัติงานที่ยึดมั่นในความถูกต้องดีงามเป็นตัวอย่างประชาชนเพื่อเสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจ อดทน มีระเบียบวินัย

3) หลักความโปร่งใส (Transparency) โดยเน้นการปรับกลไกและวิธีการทำงานให้มีความโปร่งใส ให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบได้

4) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) ถือเป็นหลักการที่มีความสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนตั้งแต่การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร แสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจทำอะไรอย่างไรขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งการตรวจสอบและการประเมินผลงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและสุดท้ายประชาชนเห็นว่าปฏิบัติงานเสียหายล้มเหลวหรือมีพฤติกรรมเสื่อมเสีย

5) หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) หลักข้อนี้ มุ่งเน้นให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้ตระหนักในอำนาจหน้าที่ของตนที่จะต้องปฏิบัติต่อประชาชนมีความใส่ใจต่อปัญหาของชุมชนและมีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ให้บรรลุผลโดยไม่เลือกปฏิบัติ และมีความกล้าหาญที่จะยอมรับผลการกระทำ

6) หลักความคุ้มค่า (Worthiness) เป็นการเน้นประสิทธิภาพในการบริหารงานโดยใช้ทรัพยากร งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน รวมทั้งการรักษาทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่นให้สมบูรณ์และยั่งยืน (อุทัย หิรัญโต, 2523, หน้า 80)

ระบบการบริหารการจัดการที่ดี (Good Government) ศัพท์คำว่า Good Government มีการใช้แพร่หลายมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหาร โดยใช้คำแตกต่างกัน เช่น อาจารย์ธีรยุทธ บุญมี ใช้คำว่า ธรรมรัฐ นายอานันท์ ปันยารชุน ใช้คำว่า ธรรมาภิบาล ส่วนอนุกรรมการบัญญัติ ศัพท์ของ ก.พ. ใช้คำว่า การบริหารจัดการที่ดี ส่วนทางราชบัณฑิตยสถาน ใช้คำว่า วิธีการปกครองที่ดี โดยนัยนี้ Good Government จึงเป็นการมองโลกสมัยใหม่ว่า เป็นโลกที่มีรูปแบบของการบริหารแตกต่างจากเดิม และมีความจำเป็นที่ต้องยึดเป้าหมายของงานเป็นหลัก ประเทศก็ต้องมีกลไกในการทำงาน ซึ่งได้แก่ รัฐบาลและระบบราชการ สิ่งที่กลไกต้องผลิตให้ได้ก็คือ บริการ การพัฒนา หรืออะไรก็แล้วแต่ ที่เป็นผลจากกลไกอันนั้น ผลที่ว่านี้เราต้องคาดว่าจะเป็นผลดี คือ ประชาชนไม่ทุกข์ยาก มีฐานะร่ำรวยขึ้น ฉลาดขึ้น ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ประเทศพัฒนาขึ้น และสังคมดีขึ้น เป็นต้น

หลักการและวิธีบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ประกอบด้วย

1) หลักนิติธรรม คือการตรากฎหมายและบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการใช้อำนาจรัฐอย่างเป็นธรรม

2) หลักคุณธรรม มีจุดมุ่งหมาย ที่จะให้การบริหารบ้านเมือง และสังคม ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ทั้งในแง่ของศีลธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม และปทัสถานที่สังคมยอมรับว่าเป็นแบบอย่าง หรือครรลองที่พึงปฏิบัติ

3) หลักความโปร่งใส เป็นเรื่องของการกระทำกิจการใด ๆ ด้วยความเปิดเผยต่อสาธารณชน และสามารถตรวจสอบได้ โดยเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกประเมินผลการทำงานอย่างเต็มที่

4) หลักการมีส่วนร่วม ต้องจัดให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม คนที่มีส่วนร่วม คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานของหน่วยงานนั้น (ผู้มีส่วนร่วม เรียกว่า Stakeholders)

5) หลักความรับผิดชอบและตรวจสอบได้ ผู้ใช้อำนาจต้องยินดีรับผิดชอบต่อผลการกระทำ หรือการตัดสินใจของตนเอง ไม่ว่าทิศทางใดก็ตาม

6) หลักความคุ้มค่า มีการใช้ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องอย่างระมัดระวังและมีคุณภาพ ทั้งคุณภาพในเชิงทักษะฝีมือการทำงาน และคุณภาพในเชิงนามธรรม

7) หลักคุณภาพหรือมาตรฐาน การบริหารจัดการที่ดีต้องมีกลไกที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ คือต้องรู้ว่า จะต้องมีเกณฑ์อะไร มาตรฐานหรือกติกาอะไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบ เพื่อจะได้สามารถตรวจสอบได้ว่ากลไกนั้นมีอยู่ และเป็นไปอย่างที่พึงประสงค์หรือไม่

8) หลักความพึงพอใจ เมื่อองค์กรเรียกร้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอุทิศตนและเสียสละแก่องค์การ องค์กรก็จำเป็นที่ต้องตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลในองค์กรนั้นในระดับหนึ่งด้วย การสร้างความพึงพอใจ

ให้ทุกฝ่าย กระทำได้โดยใช้หลักดุลยภาพ การสร้างดุลยภาพนี้ ต้องมีกลไกที่ชัดเจน และถ้ามีความขัดแย้งกันของความพึงพอใจ ต้องมีกระบวนการควบคุมตรวจสอบดูแลมาตรฐานด้วย รายละเอียดในเรื่องนี้หน่วยงานแต่ละแห่งต้องกำหนดเอง

โดยรวมแล้ว หลักการของ Good Government ประกอบด้วย การบริหารที่มีความโปร่งใส การบริหารแบบมีส่วนร่วม และมีกลไกควบคุมทุกจุด เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ สามประการนี้ต้องไปด้วยกัน อาจจะเน้นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แต่ต้องมีครบทั้งสามองค์ประกอบ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบวาระแห่งชาติ สำหรับการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี และยังได้มีการกำหนดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีขึ้น ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2542 ที่ทุกส่วนราชการต้องถือปฏิบัติ และต้องมีการรายงานผลการปฏิบัติ ซึ่งระเบียบดังกล่าวได้กำหนดกลยุทธ์ของภาครัฐ ในการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีให้เกิดขึ้น โดยต้องมีการปฏิรูปบทบาทหน้าที่ โครงสร้าง และกระบวนการทำงานของหน่วยงาน และกลไกบริหารภาครัฐ ให้เป็นกลไกการบริหารทรัพยากรของสังคมที่โปร่งใส ซื่อตรง เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสมรรถนะสูง ในการนำการบริหารของรัฐ ที่มีคุณภาพไปสู่ประชาชน มุ่งเน้นการเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยม และวิธีการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยถือเอาประโยชน์ของประชาชนเป็นจุดมุ่งหมายในการทำงาน และสามารถร่วมทำงานกับประชาชน และภาคเอกชนได้อย่างราบรื่น

มาตรการ

1) เร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ทำความเข้าใจและตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลักการของระบบบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี โดยทุกหน่วยงานต้องกำหนดแผนโครงการ เพื่อปรับปรุงงานในความรับผิดชอบให้สอดคล้องกับกลักการของระเบียบนี้ และรายงานผลการดำเนินงานในรอบปีต่อคณะรัฐมนตรี

2) เร่งรัดดำเนินการตามแผนปฏิรูประบบการบริหารภาครัฐ เพื่อพลิกฟื้นให้ภาครัฐเป็นพลังและอาวุธสำคัญในการนำชัยชนะมาสู่ประเทศ เพื่อสร้างระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้พัฒนาอย่างแข็งแกร่งและยั่งยืน

3) เร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540

4) ส่งเสริมและกำกับให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่ง กำหนดแผนการสร้างความโปร่งใส และป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบในระบบราชการ และรายงานผลการดำเนินการในรอบปีต่อคณะรัฐมนตรี

สรุประเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ปัจจัยผลักดันให้รัฐบาลต้องส่งเสริมเรื่องการบริหารการจัดการที่ดี คือ

1) กระแสการค้าหรือเศรษฐกิจแบบเสรี ที่เน้นกลไกในเชิงตลาดที่มีการแข่งขันกัน

2) ประชาธิปไตย อันเป็นเรื่องที่นำความต้องการของประชาชนมาพิจารณา

3) โลกาภิวัฒน์ ที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นตัวเร่งให้เกิดความรวดเร็วในการคมนาคมและสื่อสาร

เป้าหมายของการบริหารการจัดการที่ดี มุ่งให้เกิดสังคมที่สงบสุข สังคมที่มีคุณภาพและประชาชนสามารถดำรงชีพอย่างพอเพียงและ มีคุณค่าของความเป็นมนุษย์ขอบข่ายการใช้บังคับหน่วยงานของรัฐทุกแห่งและผู้ที่เกี่ยวข้อง วันใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2542 เป็นต้นไป ผู้รักษาการตามระเบียบนี้ นายกรัฐมนตรี

ที่มาของนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี

1) ประเทศไทยประสบกับปัญหาภาวะวิกฤตเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ส่วนหนึ่งเป็นที่ยอมรับว่าประสิทธิภาพของกลไกการบริหารกิจการบ้านเมือง การบริหารราชการ การกำหนดนโยบายสาธารณะและการประพฤติมิชอบในวงราชการ

2) ต้องการพลังความร่วมมือจากภาคประชาชนในการตื่นตัว และมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งตระหนักในสิทธิหน้าที่ของตนเอง

3) แนวทางการจัดระเบียบบริหารราชการ และการแก้ไขปัญหาข้างต้น ต้องดำเนินการสร้างกฎเกณฑ์และกลไกที่ดี ในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคม เพื่อให้หน่วยงานสามารถส่งสัญญาณเตือนภัย หรือปรับเปลี่ยนกลไกวิธีปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาของชาติทันท่วงที (สงวนศักดิ์ สุทธิเลิศอรุณ ,2543, หน้า 282-286)

กลยุทธ์

1) ภาครัฐ ปฏิรูปบทบาทหน้าที่ โครงสร้างและกระบวนการทำงานในภาครัฐ ให้มีความโปร่งใส ซื่อตรง เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยเน้นการเปลี่ยนทัศนคติค่านิยมและวิธีการทำงาน โดยถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นจุดหมาย และสามารถทำงานร่วมกับประชาชนและภาคเอกชนอย่างราบรื่น

2) ภาคธุรกิจเอกชน ปฏิรูป และสนับสนุน หน่วยงานเอกชนให้มีกติกาการทำงานที่โปร่งใส ซื่อตรงต่อลูกค้า รับผิดชอบสังคม มีระบบตรวจสอบคุณภาพและได้มาตรฐาน

3) ภาคประชาชน สร้างความตระหนักในสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม แนวทางปฏิบัติ

3.1 สร้างความตระหนักร่วมกันในสังคม

3.2 ออกกฎหมายที่จำเป็น

3.3 เร่งรัดการปฏิรูปและเปลี่ยนแปลงในภาครัฐ

3.4 เร่งแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในภาครัฐและเอกชน

3.5 เร่งสร้างมาตรฐานการดำเนินธุรกิจ

มาตรการสำคัญ

1) เร่งรัดหน่วยงานของรัฐทุกแห่งทำความเข้าใจ และตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องปฏิบัติตามหลักการของระบบนี้ ดังนี้

2) ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งกำหนดแผน โครงการเพื่อปรับปรุงงานให้สอดคล้องกับหลักดังกล่าว และรายงานผลต่อคณะรัฐมนตรี

3) ให้สำนักงาน ก.พ.เป็นหน่วยงานกลางให้คำแนะนำ ประสานงานและติดตามประเมินผล

4) รณรงค์สร้างจิตสำนึกต่อสาธารณชน

5) กำหนดแนวทาง วิธีการ และขอบเขตการทำประชาพิจารณ์ ในเรื่องโครงการสาธารณะที่กระทบกว้างในสังคม

6) เร่งรัดตรากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

7) ดำเนินการตามแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐโดยเร่งด่วน

8) เร่งรัดหน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540

9) ส่งเสริมและกำกับให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่ง กำหนดแผนการสร้างความโปร่งใส และป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

10) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภาคเอกชน ต้องส่งเสริมและกำกับดูแลให้เกิดระบบเศรษฐกิจแบบเสรีโดยกลไกตลาด รวมทั้งกำกับดูแลให้เกิดการแข่งขันอย่างเป็นธรรม

2.2.6 การสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีในสังคมไทย

ในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง อย่างรวดเร็ว ทำให้ระบบบริหารจัดการที่มีอยู่ ปรับตัวไม่ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง แม้ว่าแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบบบริหารจัดการที่ดี โดยมีการปรับปรุงกลไกภาครัฐและเปิดโอกาสให้ประชาชนจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาประเทศมากขึ้น แต่การดำเนินงานส่วนใหญ่ยังอยู่ในช่วงเริ่มต้น ไม่เพียงพอและไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้การบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชนยังคงดำเนินงานโดยขาดประสิทธิภาพ เน้นการใช้ดุลยพินิจ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้อง อีกทั้งผลประโยชน์จากการพัฒนามิได้กระจายไปสู่ประชาชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม นอกจากนี้สังคมส่วนใหญ่ยังตกอยู่ภายใต้กระแสวัตถุนิยม ขาดความรับผิดชอบและจิตสำนึกสาธารณะ ทั้งหมดนี้ทำให้เกิดปัญหาความไร้ประสิทธิภาพ ปัญหาสังคม และปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในทุกระดับ เกิดความเสียหายต่อส่วนรวมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างรุนแรง ดังเห็นได้จากการที่ระบบบริหารจัดการของภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชนไม่สามารถส่งสัญญาณเตือนภัยป้องกันตนเองและจัดการการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ นับตั้งแต่เศรษฐกิจยุคฟองสบู่จนกระทั่งสถานการณ์ขยายตัวกลายเป็นวิกฤตเศรษฐกิจในที่สุด

นอกจากนั้นการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เนื่องมาจากระบบเศรษฐกิจใหม่ประกอบด้วยกระแสโลกาภิวัฒน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเปิดเสรีทางการค้าและการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค รวมทั้งกระแสประชาธิปไตย การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และกระแสท้องถิ่น ได้นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิต ค่านิยม และวัฒนธรรมของประชาคมโลก ทำให้ระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของโลก มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันมากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันการพัฒนาที่เน้นระบบเศรษฐกิจเสรีผสมผสานกับอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ แม้ได้สร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของโลก แต่ก็ได้ขยายช่องว่างของความไม่เท่าเทียมระหว่างประเทศร่ำรวยกับประเทศยากจน และระหว่างคนรวยกับคนจนให้มากขึ้น โดยกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม และการเมืองได้เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่อง สถานการณ์ดังกล่าวนำไปสู่ความขัดแย้งและปัญหาที่ท้าทายนานัปการ เนื่องจากเครื่องมือและระเบียบกลไกการบริหารจัดการแบบเดิมไม่สามารถต่อสถานการณ์ และแก้ปัญหาเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ประเทศไทยจำเป็นต้องวางระเบียบกลไกใหม่ โดยคำนึงถึงสภาวะแวดล้อมภายในประเทศ ควบคู่กับระบบเศรษฐกิจสังคมใหม่ของโลก ในการสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนรวมทั้งชุมชนและครอบครัว เพื่อเสริมสร้างรากฐานของสังคมและปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจให้แข็งแรง และยั่งยืน โดยมุ่งเน้นความโปร่งใส การมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและทั่วถึงแก่ทุกภาคส่วน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 จึงมุ่งเสริมสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีให้เกิดขึ้นต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 โดยยึดคุณลักษณะสำคัญของกลไกการบริหารจัดการที่ดี 6 ประการ ได้แก่ หลักความรับผิดชอบ โดยตระหนักถึงสิทธิ หน้าที่ การมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจในปัญหาของบ้านเมือง มีความกล้าหาญที่จะรับผิดชอบผลจากการกระทำ หลักคุณธรรม คือยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ยึดหลักซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย หลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และร่วมตัดสินใจในการพัฒนาประเทศ หลักความคุ้มค่า โดยบริหารจัดการทรัพยากรที่มีจำกัดให้มีการใช้อย่างประหยัด คุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน หลักความโปร่งใส คือ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ให้ประชาชนเข้าถึงได้สะดวก และมีส่วนร่วม ตรวจสอบความถูกต้องในการดำเนินงาน หลักนิติธรรม โดยตรากฎหมาย กฎข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัย เป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคมถือได้ว่ายุทธศาสตร์การสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีในสังคมไทย เป็นเงื่อนไขความสำเร็จของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 เป็นพื้นฐานสำคัญของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เหลือทั้งหมด ต้องอาศัยหลักการบริหารจัดการที่ดีทั้ง 6 ประการ บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักปฏิบัติในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับรัฐ เพื่อสนับสนุน

การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมในระยะเร่งด่วน รวมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันและวางรากฐานระบบเศรษฐกิจในสังคมระยะยาว

2.2.7 ยุทธศาสตร์การบริหารการจัดการที่ดี

การพัฒนาประเทศไทยในสี่ทศวรรษที่ผ่านมา แม้ว่าจะได้รับผลสำเร็จหลายประการ ดังเห็นได้จากการขยายบริการโครงสร้างพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคม ทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี และสะดวกสบายมากขึ้น แต่เมื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาที่สังคมไทยประสบอยู่ในปัจจุบัน พบว่าภาวะวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินของประเทศที่เกิดขึ้นในปี 2540 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากกลไก และการบริหารจัดการในประเทศของภาครัฐ ภาคธุรกิจและภาคประชาชน มีความไม่เหมาะสมหลายประการเมื่อเผชิญกับสภาพแวดล้อมและกระแสโลกาภิวัฒน์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ระบบเศรษฐกิจและสังคมไทยที่อ่อนแอ จึงนำไปสู่การพัฒนาที่ขาดความสมดุลและไม่ยั่งยืน

การบริหารจัดการที่ไม่เหมาะสมของภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคมไทย ปรากฏให้เห็นในลักษณะต่าง ๆ กล่าวคือ ภาครัฐหลายหน่วยงานใช้จ่ายงบประมาณอย่างฟุ่มเฟือยและลงทุนในโครงการพัฒนาขนาดใหญ่อย่างไม่โปร่งใส ระบบราชการขาดการพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ยังล้าสมัยขาดความยืดหยุ่น เอื้อต่อการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่เป็นหลัก ข้าราชการขาดจิตสำนึกถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่สาธารณะรัฐวิสาหกิจดำเนินกิจการที่ไม่มีประสิทธิภาพขาดความโปร่งใส ซึ่งนำไปสู่ปัญหาการทุจริตคอรัปชั่นที่รุนแรงในสังคมไทย ในขณะที่ธุรกิจเอกชนบริหารกิจการอย่างขาดความระมัดระวัง เช่น การปล่อยกู้แก่โครงการที่มีความเสี่ยงสูง การแสวงหากำไรโดยมิชอบเป็นการทำลายความเข้มแข็งของภาคธุรกิจและเศรษฐกิจของชาติโดยส่วนรวมและนำมาซึ่งวิกฤตเศรษฐกิจของไทยในที่สุด

ในขณะเดียวกัน ความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองภายใต้ระเบียบเศรษฐกิจใหม่ของโลก ได้กดดันให้มีการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและการเมืองในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารจัดการในภาครัฐ ภาคการเมือง และภาคธุรกิจ เอกชน ให้เน้นความโปร่งใส ตรวจสอบได้ อีกทั้งทิศทางการพัฒนาของสังคมโลกที่หันมาผสมผสานยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เน้นการพึ่งพาตนเอง ควบคู่ไปกับยุทธศาสตร์การพัฒนากระแสหลักทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน การพัฒนาท้องถิ่น และการกระจายอำนาจอย่างกว้างขวางทั่วโลก

การแก้ไขวิกฤตและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน จำเป็นต้องแก้ปัญหาพื้นฐานของการบริหารจัดการที่ด้อยประสิทธิภาพ โดยอาศัยสภาวะแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ทั้งภายในและภายนอก เพื่อสร้างระบบบริหารจัดการที่ดี มีระบบตรวจสอบที่โปร่งใส ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา ปรับบทบาทภาครัฐและลดความซ้ำซ้อนในการทำงานพัฒนาระบบข้อมูล และเสริมสร้างขีดความสามารถในการวางแผนและวิเคราะห์ ควบคู่กับการกระจายภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น สร้างเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมของภาคธุรกิจเอกชน เพื่อวางรากฐานระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เข้มแข็ง สนับสนุนภาคการผลิตให้มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และเป็นการวางรากฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนของสังคมไทยในระยะยาว

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 จึงกำหนดแนวทางพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดีอย่างต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 และนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นพื้นฐานการพัฒนาทั้งการดำเนินชีวิตในทางสายกลาง การยึดถือหลักความพอเพียง การนำความรู้ต่าง ๆ มาใช้อย่างรอบคอบ การสร้างเสริมพื้นฐานจิตใจของคนในชาติให้เกิดมโนสำนึกในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต พร้อมทั้งนำหลักบริหารจัดการที่ดี คือ หลักความคุ้มค่า หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส ที่สามารถตรวจสอบได้ หลักนิติธรรม และหลักคุณธรรม มากำหนดเป็นแนวทาง การพัฒนาให้สามารถใช้เป็นภูมิคุ้มกันของภาคเศรษฐกิจและสังคม พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศ

วัตถุประสงค์

1) เพื่อเสริมสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีในทุกภาคส่วนของสังคมไทย ทั้งภาคการเมือง ภาครัฐบาล ภาคเอกชน ชุมชน และครอบครัว ให้เป็นพื้นฐานสำคัญในการฟื้นฟู และพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน

2) เพื่อให้มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ยึดหลักการการมีส่วนร่วมของประชาชน โปร่งใส และพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบจากประชาชนและสังคมโดยรวม

3) เพื่อสนับสนุนกระบวนการกระจายอำนาจ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

4) เพื่อเสริมสร้างกระบวนการตรวจสอบ และถ่วงดุลบนพื้นฐานของสิทธิและหน้าที่ในทุกภาคส่วนของสังคมไทย

เป้าหมายการพัฒนา

1) ภาครัฐมีขนาดและโครงสร้างที่เหมาะสม มีระบบและกลไกการทำงานรวมทั้งระบบงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ สามารถวัดผลงานและผลการให้บริการของภาครัฐ ทั้งด้านความพอใจของประชาชนและต้นทุนการดำเนินงานได้

2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดบริการสาธารณะและการพัฒนารายได้ของตนเองเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีระบบและกลไกสนับสนุนการกระจายอำนาจอย่างเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใส

3) การดำเนินงานของภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคการเมือง โปร่งใส มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อประชาชนและสังคมสูงขึ้น

4) ธุรกิจของไทยสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

5) ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องจากภาครัฐอย่างครบถ้วนในเวลาที่รวดเร็ว

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการยุทธศาสตร์ที่ดี ในอัตราเร่งที่ใกล้เคียงกัน เราได้เห็นความพยายามของภาครัฐในการนำเครื่องมือบริหารเช่นลิขิตสมดุล (Balanced Scorecard-BSC) มาใช้ในองค์กร แต่ก็จำกัดอยู่เพียงการสร้างเครื่องมือ ในขณะที่เทคนิคการใช้เครื่องมือดังกล่าวยังไม่ได้รับการพัฒนาภายใต้บริบทของประเทศไทย ด้วยเหตุนี้ ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่อความสำเร็จของยุทธศาสตร์จึงค่อนข้างหนักเนื่องด้วยขาดเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการบริหารจัดการที่จำเป็น

แนวทางการพัฒนา

เพื่อสร้างระบบบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ ปราศจากการทุจริต บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในสังคม ดังนั้น การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 จำเป็นต้องให้ความสำคัญลำดับสูงกับการปฏิรูปภาครัฐให้เป็นองค์กรขนาดเล็กที่มีคุณภาพ การปรับเปลี่ยนระบบการจัดทำงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ คล่องตัว สอดคล้องกับนโยบายและแผนแห่งชาติ และการปรับระบบและกลไกเพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจ ควบคู่กับการปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างจริงจัง โดยผนึกกำลังทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ภายใต้แนวทางการพัฒนาที่ควรดำเนินการ ดังนี้

1) ปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐไปสู่แนวทางการบริหารจัดการที่ดี ให้สามารถเอื้ออำนวยต่อการทำงานของทุกภาคส่วนในการฟื้นฟูประเทศ และการสร้างความแข็งแกร่งของระบบเศรษฐกิจและสังคม ควบคู่กับการกระจายผลการพัฒนาสู่ประชาชนอย่างเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้ จัดให้มีระบบการทำงานระบบข้อมูล และระบบงบประมาณแบบมุ่งผลลัพธ์ ปรับปรุงระบบกฎหมายให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคม โดยจัด ลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนา ดังนี้

(1) ปรับบทบาทภารกิจและวิธีบริหารงานของระบบราชการแนวใหม่ โดย

(1.1) ปรับโครงสร้าง ลดขนาด และเพิ่มประสิทธิภาพของภาครัฐ ปรับบทบาทภาครัฐจากการเป็นผู้ปฏิบัติไปเป็นผู้กำกับดูแลและอำนวยความสะดวก ให้ภาครัฐเป็นองค์กรขนาดเล็กรูปแบบองค์กรและการจ้างงานที่หลากหลายเหมาะสมสอดคล้องกับบทบาทภารกิจ ที่ปรับเปลี่ยนไปรวมทั้งปรับระบบบริหารบุคคลและจำนวนบุคลากรให้สอดคล้องกับบทบาทภารกิจใหม่ พัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ มีระเบียบวินัย รับผิดชอบสูง และมีความเป็นกลางทางการเมือง สามารถทำงานได้เทียบเคียงกับภาคเอกชนและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

(1.2) ปรับระบบงบประมาณเป็นแบบมุ่งผลลัพธ์ ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาตามแผนแห่งชาติ ปรับระบบบัญชีใหม่ให้สามารถวิเคราะห์ความคุ้มค่า การดำเนินงานให้ทุกหน่วยงานเปิดเผยแผนการดำเนินงานและการให้บริการต่อสาธารณะ

(1.3) ปฏิรูประบบกฎหมายให้สอดคล้อง กับสภาพแวดล้อมของสังคมทั้งภายในและภายนอกประเทศที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งปรับแก้กฎหมาย คำสั่ง ตลอดจนกฎระเบียบที่มีสาระขัดแย้งกัน ปรับปรุงกระบวนการร่างกฎหมายให้รวดเร็ว ทันสมัย ควบคู่กับการพัฒนากฎหมายใหม่ เพื่อกำกับการประกอบธุรกรรมใหม่ ๆ ด้านเศรษฐกิจและสังคมส่งเสริมการใช้กฎหมายใหม่ เพื่อกำกับการประกอบธุรกรรมใหม่ ๆ ด้านเศรษฐกิจและสังคมส่งเสริมการใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิ และให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน ลดการใช้ดุลยพินิจในการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมให้สื่อและประชาชนมีบทบาท ตรวจสอบกระบวนการยุติธรรม พัฒนาองค์ความรู้ด้านกฎหมายมหาชนแก่บุคลากรภาครัฐและนักกฎหมายทั่วไป พัฒนาหลักสูตรการศึกษา พัฒนาบุคลากรและพัฒนาฐานข้อมูลกฎหมายกลางของประเทศให้สมบูรณ์

(1.4) ให้สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักนายกรัฐมนตรี และกระทรวงการคลังร่วมกันวางระบบการปฏิบัติงานและระบบข้อมูลที่เชื่อมโยงเป็นเอกภาพ และน่าเชื่อถือ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งวางระบบติดตามประเมินผลให้เชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(1.5) ให้หน่วยงานราชการทุกแห่งรณรงค์เผยแพร่ค่านิยมสร้างสรรค์ และจรรยาบรรณการทำงานที่มุ่งประโยชน์ของประชาชน ด้วยความสุจริต ขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ มุ่งมั่น ทำงานให้สำเร็จและสามารถทำงานร่วมกับประชาชนได้

(2) ปรับระบบบริหารจัดการของภาครัฐให้เอื้ออำนวยต่อการเสริมสร้างขีดความสามารถของภาคธุรกิจเอกชนและเศรษฐกิจชุมชนโดย

(2.1) กำหนดแนวทางและมาตรการเพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อ การลงทุนและยกระดับขีดความสามารถของภาคการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน

(2.2) ให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารการผลิต และการตลาดแก่วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม รวมทั้งเศรษฐกิจชุมชน

(2.3) สนับสนุนให้มีบริการโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานควบคู่กับการปรับบทบาทภาครัฐให้ปรับตัวและแข่งขันได้ภายใต้กระแสโลกาภิวัฒน์

2) ป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในทุกภาคส่วน ทุกระดับอย่างจริงจัง ทั้งในภาคการเมือง ภาครัฐ และภาคธุรกิจเอกชน ตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับท้องถิ่นเพื่อสร้างสังคมใสสะอาดและต่อต้านพฤติกรรมอันไม่เหมาะสม รวมทั้งให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบความถูกต้องและเฝ้าระวังรักษาผลประโยชน์ของสังคมส่วนรวม โดยหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

(1) ปรับปรุงกฎระเบียบให้ลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ เพื่อไม่ให้เป็นช่องทางการเรียกร้องผลประโยชน์และสร้างอิทธิพลให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐบางกลุ่ม ปรับปรุงกระบวนการจัดสรรและการใช้งบประมาณ

(2) กำหนดแนวทางต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการแก้ไขปัญหาโดย

(2.1) จัดทำแผนปฏิบัติการปราบปรามและป้องกันการทุจริต เพื่อเป็นกรอบแนวทางประสานการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ควบคู่กับการศึกษาหาสาเหตุของการทุจริตประพฤติมิชอบในเชิงลึกอย่างต่อเนื่อง และแสวงหาแนวทางป้องกันปัญหาได้อย่างถูกต้องสอดคล้องกับสาเหตุของปัญหา

(2.2) พัฒนาฐานข้อมูลการป้องกันทุจริตโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสร้างเครือข่ายความร่วมมือป้องปรามการทุจริตที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ สร้างกลไก หรือช่องทางให้ภาคประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง การรายงาน และการตรวจสอบเมื่อพบการดำเนินกิจกรรมทั้งของภาครัฐและธุรกิจเอกชนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งการออกกฎหมายคุ้มครองและให้สิ่งจูงใจแก่ผู้ให้ข้อมูลหรือเบาะแสการทุจริตแก่ทางราชการ

(3) สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนร่วมกันต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ รณรงค์และผลักดันให้การต่อต้านทุจริตเป็นวิถีชีวิตของคนไทย ปลูกฝังค่านิยมภายในครอบครัวให้ดำรงชีวิตในวิถีแห่งความพอดียึดหลักคุณธรรม ไม่นิยมความฟุ่งเฟ้อ ไม่ยึดระบบพรรคพวก แยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากเรื่องส่วนรวมมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อส่วนรวมและกล้าตัดสินลงโทษคนทำผิด

3) การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกการตรวจสอบถ่วงดุลทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อสร้างระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และระบบการเมืองที่โปร่งใส ปลุกจิตสำนึกของข้าราชการ ข้าราชการการเมือง นักธุรกิจ และประชาชน ให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยดำเนินการ ดังนี้

(1) สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามเจตนารมณ์และเป็นที่ยอมรับของประชาชน โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการขององค์กรและตัวชี้วัดผลของงานเสนอต่อสาธารณะชนทุกปี รวมทั้งจัดให้มีกลไกติดตามตรวจสอบการทำงานขององค์กรอิสระเพื่อให้เกิดความโปร่งใส

(2) ปรับทัศนคติการทำงานของข้าราชการประจำและข้าราชการการเมือง ให้ดำเนินงานอย่างเป็นกลาง โปร่งใส ซื่อสัตย์ และเป็นอิสระอย่างแท้จริง โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม พร้อมรับฟังความคิดเห็นและการตรวจสอบจากประชาชนและภาคส่วนอื่น เพื่อให้ภาคราชการและภาคการเมืองเป็นกลไกหลักในการกระจายผลประโยชน์แก่กลุ่มต่าง ๆ ในสังคมอย่างเป็นธรรม

(3) สนับสนุนบทบาทสื่อในการตรวจสอบนักการเมืองและข้าราชการตลอดจนการรณรงค์ยกย่องคนดี โดยกำหนดมาตรการส่งเสริมและคุ้มครองสื่อให้ทำหน้าที่แสวงหาข้อมูลอย่างอิสระ และมี

เสรีภาพในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเที่ยงธรรม มีความมั่งคงในวิชาชีพและหน้าที่การงาน และให้มีองค์กรควบคุมกันเองของสื่อ ตลอดจนมีกลไกตรวจสอบด้านจริยธรรมและพัฒนาวิชาชีพสื่อ เพื่อให้สื่อทำหน้าที่ได้อย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรม

4) **เสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน** ให้มีค่านิยมที่ถูกต้องมีภูมิคุ้มกันรวมทั้งสร้างความตระหนักและปลุกจิตสำนึกของครอบครัวและชุมชนให้ดำเนินชีวิตโดยยึดทางสายกลาง มีความพอเพียง มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม และมีวินัย เพื่อให้ครอบครัวและชุมชนเป็นรากฐานสำคัญของการสร้างธรรมมาภิบาลให้สังคมไทย โดย

(1) สร้างความเข้าใจให้ทุกคนตระหนักถึงความจำเป็นในการดำเนินชีวิตด้วยความอดทน มีความเพียร รู้จักเก็บออม ใช้จ่ายด้วยความประหยัด มีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต และมีความรับผิดชอบ

(2) ปรับทัศนคติและค่านิยมในการดำรงชีวิตจากวัตถุนิยมและบริโภคนิยมมาสู่ความพอประมาณ เน้นการยกย่องและให้รางวัลคนดี คนสุจริต และคนที่ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม รวมทั้งการรณรงค์และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อรูปแบบต่าง ๆ

(3) สอดแทรกเนื้อหาสาระของการดำเนินชีวิตโดยยึดหลักสายกลาง ในหลักสูตรการศึกษาตั้งแต่ระดับประถม รวมทั้งการแม่แบบที่เป็นตัวอย่างในการใช้ชีวิตอย่างเหมาะสมในสังคมไทยเพื่อให้เยาวชนได้ยึดเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิตของตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2544)

สรุปได้ว่า มองอนาคตใน 10 ปีข้างหน้า ความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขยายตัวมากขึ้นคลื่นของความเป็นอุตสาหกรรมจะเริ่มมีบทบาทสำคัญต่อประเทศ ซึ่งจะมีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่และด้านจิตใจของคนไทย ปัญหาพื้นฐานที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ การพัฒนาการค้าเสรี ความมั่นคงของประเทศ ดังนั้นแกนที่สำคัญและจำเป็นในการพัฒนาประเทศคือ การพัฒนาเศรษฐกิจ ให้มีขีดความสามารถในการผลิต และการแข่งขันสูงขึ้น การพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุลในระบบนิเวศ การพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม.การพัฒนาทางด้านจิตใจ. รวมทั้งการพัฒนาชนบทให้เป็นระบบและเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ ที่กล่าวนี้คือความสำคัญและแนวทางในการพัฒนาประเทศในอนาคต

2.2.8 การปรับปรุงประสิทธิภาพในส่วนราชการ

การส่งเสริมประสิทธิภาพในส่วนราชการมีองค์ประกอบ 3 ประการดังนี้

1) คุณภาพงานหรือการบริการของภาครัฐต้องมีคุณภาพ มีความถูกต้อง มีความรวดเร็ว มีความประทับใจให้กับผู้รับบริการ และเปิดโอกาสให้กับผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณภาพงานเพื่อให้มั่นใจว่าคุณภาพงาน หรือการบริการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐให้กับประชาชนนั้นมีความหมายในทางบวกในสายตาของประชาชนผู้รับบริการและนำไปสู่ความพึงพอใจของประชาชนโดยรวม

2) ประสิทธิผล หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์กำหนดไว้ตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ การบริหารงานของหน่วยงานจึงต้องบริการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานนั้น ๆ การส่งเสริมประสิทธิภาพเป็นการสร้างกลไกการดำเนินงานเพื่อให้ทุกหน่วยงานมีวิสัยทัศน์มีเป้าหมายชัดเจนสามารถวัดผลลัพธ์ในการทำงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

3) ประสิทธิภาพ นอกจากได้งานตรงตามเป้าหมายแล้ว หน่วยงานยังต้องทำงานอย่างมีประสิทธิภาพข้าราชการต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าของเงินงบประมาณที่ใช้จ่าย ในการทำงานและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อสังคมโดยรวม (สมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย, 2544, หน้า 69)

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management : RBM) จึงเป็นการบริหารเพื่อการจัดหาให้ได้ทรัพยากรการบริหารมาอย่างประหยัด (Economy) เน้นใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficiency) และการได้ผลงานที่บรรลุเป้าหมายขององค์การ (Effectiveness) ตามกระบวนการของการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

สถาบันวิถีใหม่ คณะรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อ้างถึงใน สามารถ ยิ่งกำแหง,2553, หน้า 4) ได้กล่าวไว้ว่า “น้ำไหล ไฟสว่าง ทางดี” เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนมาช้านานบ่งบอกถึงความสำคัญของระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ หรือที่เรียกว่า “โครงสร้างพื้นฐาน” ของชุม ชน วันนี้ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำการสำรวจความต้องการบริการสาธารณะของประชาชน หรือลองประมวลข้อมูลการร้องเรียน ข้อเรียกร้องของประชาชนเกี่ยวกับบริการสาธารณะ ก็จะพบว่าบริการสาธารณะที่ประชาชนต้องการให้สร้างหรือซ่อมบารุงรักษาเร่งด่วนลำดับแรกๆยังคงเป็นเรื่องสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เช่น ถนน สะพาน ทางดิน ทางระบายน้ำ น้ำประปา ไฟฟ้า แสงสว่างสวนสาธารณะ คูคลองส่งน้ำ ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งสามารถรับรู้และตระหนักถึงความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนเป็นอย่างดี ดังอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 มาตรา 16 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง

2.3.1 ความหมายของโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานต่าง ๆ ได้แก่ ถนน สะพาน ทางเดินเท้า ชลประทาน ระบบไฟฟ้า ระบบน้ำประปา โทรคมนาคม ที่เทศบาลตำบลให้บริการแก่ประชาชน

2.3.2 ความจำเป็นของโครงสร้างพื้นฐาน องค์การบริหารส่วนตำบลมีภารกิจที่ต้องหาแนวทางในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รองรับการเจริญเติบโตของชุมชนในอนาคตจึงต้องมีการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ดังนี้

1) มีถนนโครงข่ายเชื่อมระหว่างชุมชนในเขตเทศบาลและตำบลข้างเคียง เพื่อใช้ในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรและสัญจรไปมาเพื่อติดต่อกันในด้านอื่น ๆ

2) มีสะพานสำหรับข้ามแม่น้ำ ลำคลองอย่างเพียงพอ

3) มีทางเดินเท้าให้ประชาชนเพื่อความปลอดภัยในการสัญจรทางเท้า

4) มีระบบชลประทานอย่างเพียงพอในการทำการเกษตร

5) มีระบบไฟฟ้าที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน และไฟฟ้าแสงสว่างสาธารณะที่เพียงพอเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

6) มีระบบน้ำประปาที่สะอาด ปลอดภัยและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค

7) มีระบบโทรคมนาคมที่ทั่วถึงและเพียงพอสาหรับประชาชนในพื้นที่เพื่อให้ทันต่อข้อมูลข่าวสารที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบันและอนาคต

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ

ปฐม มณีโรจน์ (2536, หน้า 21) ได้ให้ความหมายของการให้บริการสาธารณะว่าเป็นการบริการในฐานะที่เป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่มีอานาจกระทาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการเพื่อให้เกิดความพอใจ จากความหมายนี้เป็นการพิจารณาให้บริการว่าประกอบด้วยผู้ให้บริการ (Providers) และผู้รับบริการ (Recipients) โดยฝ่ายแรกถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ที่ต้องให้บริการเพื่อให้ฝ่ายหลังเกิดความพอใจ

เทพศักดิ์ บุณยรัตนพันธุ์ (2536, หน้า 13) ได้ให้ความหมายของการให้บริการสาธารณะว่าหมายถึงการที่บุคคล กลุ่มบุคคล หรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสาธารณะซึ่งอาจเป็นของรัฐหรือเอกชน มีหน้าที่ในการส่งต่อการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนโดยส่วนรวม การให้บริการสาธารณะมีลักษณะที่เป็นระบบมีองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ส่วน คือ

1) สถานที่และบุคคลที่ให้บริการ

2) ปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากร

3) กระบวนการและกิจกรรม

4) ผลผลิตหรือตัวบริการ

5) ช่องทางให้บริการ และ

6) ผลกระทบที่มีต่อผู้รับบริการ

พิทักษ์ ตรุษทิม (2538, หน้า 38) กล่าวว่า ได้ให้ความหมายของการให้บริการสาธารณะว่าเป็นการบริการในฐานะที่เป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่มีอำนาจกระทำเพื่อตอบสนองต่อความต้องการเพื่อให้เกิดความพอใจจากความหมายนี้ จึงเป็นการพิจารณาการให้บริการว่าประกอบด้วยผู้ให้บริการและผู้รับบริการ โดยฝ่ายแรกถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ที่ต้องให้บริการเพื่อให้ฝ่ายหลังเกิดความพึงพอใจ

ประยูร กาญจนดุล (2549, หน้า 48) ได้กล่าวถึงแนวคิดของการให้บริการสาธารณะ ดังนี้

1. บริการสาธารณะ เป็นกิจกรรมที่อยู่ในความอำนวยการหรือในการควบคุมของรัฐ
2. บริการสาธารณะ มีวัตถุประสงค์ในการสนองความต้องการส่วนร่วมของประชาชน
3. การจัดระบบและวิธีดำเนินบริการสาธารณะ ย่อมจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้เสมอเพื่อให้เหมาะสมแก่ความจำเป็นแห่งกาลสมัย
4. บริการสาธารณะจะต้องดำเนินการอยู่เป็นนิจและโดยสม่ำเสมอ ไม่มีการหยุดชะงัก ถ้าบริการสาธารณะจะต้องหยุดลงด้วยประการใดๆ ประชาชนย่อมได้รับความเดือดร้อนหรือได้รับความเสียหาย
5. เอกชนย่อมมีสิทธิที่จะได้รับประโยชน์จากการบริการสาธารณะเท่าเทียมกัน

สถาบันพระปกเกล้า (2550 ,หน้า 3) เป็นกิจกรรมที่รัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อประชาชนซึ่งมีทางเลือกหลายทางไม่ใช่เพียงการออกกฎระเบียบหรือให้งบประมาณไปดำเนินการ แต่เป็นบริการเพื่อคนจำนวนมาก เป็นการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมและสร้างความไว้วางใจได้กับประชาชน

การบริการสาธารณะเป็นหน้าที่ของภาครัฐ ที่ต้องดำเนินกิจกรรมการให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และอำนวยความสะดวกต่อประชาชนในเขตพื้นที่เป็นการให้การบริการที่มีทางเลือกที่หลากหลาย

จากแนวคิดข้างต้น ถึงแม้ว่าจะมองแนวคิดของการให้บริการสาธารณะจำกัดอยู่เพียงหน้าที่ของฝ่ายปกครอง ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐเท่านั้น แต่เมื่อพิจารณาแล้ว อาจกล่าวได้ว่า การให้บริการสาธารณะมีวัตถุประสงค์เพื่อสนองต่อความต้องการส่วนรวมของประชาชนมิใช่เพียงบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลใดเท่านั้น

2.5 โครงสร้างหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลถือได้ว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นตามแนวคิดของหลักการกระจายอำนาจการปกครอง จากการประกาศกระทรวงมหาดไทยตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ปัจจุบันได้แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับตำบลเป็นนิติบุคคลเพื่อความคล่องตัว และร่วมแก้ไขปัญหาของประชาชนในตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โกวิทย์ พวงงาม (2546, หน้า 28) ได้ให้ความเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลถือเป็นหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นที่เล็กที่สุด มีความใกล้ชิดกับประชาชน และประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพัฒนาตำบล การตรวจสอบการกำกับดูแลได้ง่ายที่สุด ตลอดจนเป็นเวทีประชาธิปไตยของประชาชนในการระดมความรู้และความคิด การตัดสินใจ วางแผนพัฒนาการดำเนินการ และการระดมทุนทรัพยากรเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองที่มีความเหมาะสมทั้งในแง่เชิงโครงสร้างขององค์กร และในแง่การมีส่วนร่วมของประชาชน

บัญญัติ พุ่มพันธ์ (2548, หน้า 37) ได้สรุปหลักเกณฑ์การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 มาตรา 40-41 แบ่งได้ดังนี้

1) เป็นสภาตำบล ที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 150,000 บาท ซึ่งในปัจจุบันไม่มีการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบสภาตำบลแล้ว เนื่องจากได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล

2) กฎหมายกำหนดให้สภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประชากรไม่ถึง 2,000 คน ต้องยุบรวมพื้นที่เข้ากับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกัน นอกจากสภาพตำบลที่มีสภาพพื้นที่เป็นเกาะหรืออยู่ห่างไกลไม่สามารถติดต่อกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นได้สะดวก ดังนั้น สภาพตำบลที่มีประชากรไม่ถึง 2,000 คน ก็จะไม่ได้รับการพิจารณาจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ปัจจุบันได้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล และได้มีการประกาศยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบลกับเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยกันหลายแห่งปัจจุบันมีจำนวน 6,594 แห่ง ข้อมูล ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2550

3) ให้กำหนดขนาดองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

3.1 องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1 กำหนดให้เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่

3.2 องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 2 และชั้น 3 กำหนดให้เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง

3.3 องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 4 และชั้น 5 กำหนดให้เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก

4) องค์การบริหารส่วนตำบล สามารถเปลี่ยนแปลงขนาดองค์การบริหารส่วนตำบลได้ตามความจำเป็นและความเหมาะสม โดยจะต้องผ่านหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล กำหนด

5) การกำหนดระดับตำแหน่งผู้บริหารให้เป็นไปตามที่ คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบลกำหนดแนบท้ายประกาศกำหนดขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล ลงวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2545 ตามตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 แสดงการกำหนดระดับตำแหน่งพนักงานส่วนตำบล ตำแหน่งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ระดับตำแหน่ง	ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล		
	ใหญ่ (ชั้น 1 เดิม)	กลาง (ชั้น 2-3 เดิม)	เล็ก (ชั้น 4-5 เดิม)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	8/7	7/6	6
รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	8/7	7/6	ไม่มีการกำหนดตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หัวหน้าส่วนราชการระดับกองหรือส่วนหรือเทียบเท่า	8/7	7/6	6

ที่มา : ประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล

โครงสร้าง บทบาทอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีองค์ประกอบของโครงสร้าง และบทบาทอำนาจหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน ดังนี้

1. โครงสร้างของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลใหม่ เกิดจากการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ประกอบด้วยสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งราษฎรเลือกตั้งโดยตรงหมู่บ้านละ 2 คน หากองค์การบริหารส่วนตำบลใดมี 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกสภาฯหมู่บ้านละ 3 คน ถ้ามี 1 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกสภาฯ 6 คน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี มาตรา 45

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ซึ่งสภาเลือกจากสมาชิกสภาฯ ให้นายอำเภอแต่งตั้ง มาตรา 48 ดำรงตำแหน่งจนครบอายุสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา 49 และมีเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ซึ่งสภา อบต. เลือกจากปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาฯ มาตรา 57

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 46 ดังนี้

1.1 ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 พิจารณา และให้ความเห็นชอบ ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

1.3 ควบคุมการปฏิบัติงาน ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบายและแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

2. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน มาตรา 58 และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอาจแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน ซึ่งมิใช่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอาจแต่งตั้งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมิใช่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มาตรา 58/3 ให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง หรือถึงคราวนายกออกตามวาระ หรือกรณีอื่นใดตามมาตรา 64, 64/1

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ มาตรา 59 ดังนี้

2.1 กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ

2.2 สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.3 แต่งตั้ง และถอดถอนรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

2.4 วางระเบียบ เพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

2.5 รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

2.6 ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายอื่น

3. พนักงานส่วนตำบล

พนักงานส่วนตำบล หมายถึง พนักงานซึ่งได้รับการบรรจุ และแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยได้รับเงินเดือนจากงบประมาณหมวดเงินเดือน ขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือจากเงินงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนของรัฐบาลที่ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถนำมาจัดอัตรากำลังพนักงานส่วนตำบลและกำหนดตำแหน่ง ได้ตามอำนาจหน้าที่และภารกิจให้มีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบาย และมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด หรือตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

ประจำขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบาย และมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด หรือตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

องค์การบริหารส่วนตำบลจะวิเคราะห์บทบาท ภารกิจ อำนาจหน้าที่ และรายได้ของตนเองเพื่อกำหนดตำแหน่งต่าง ๆ ตามความจำเป็น และเหมาะสม โดยมีตำแหน่งต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

3.1 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

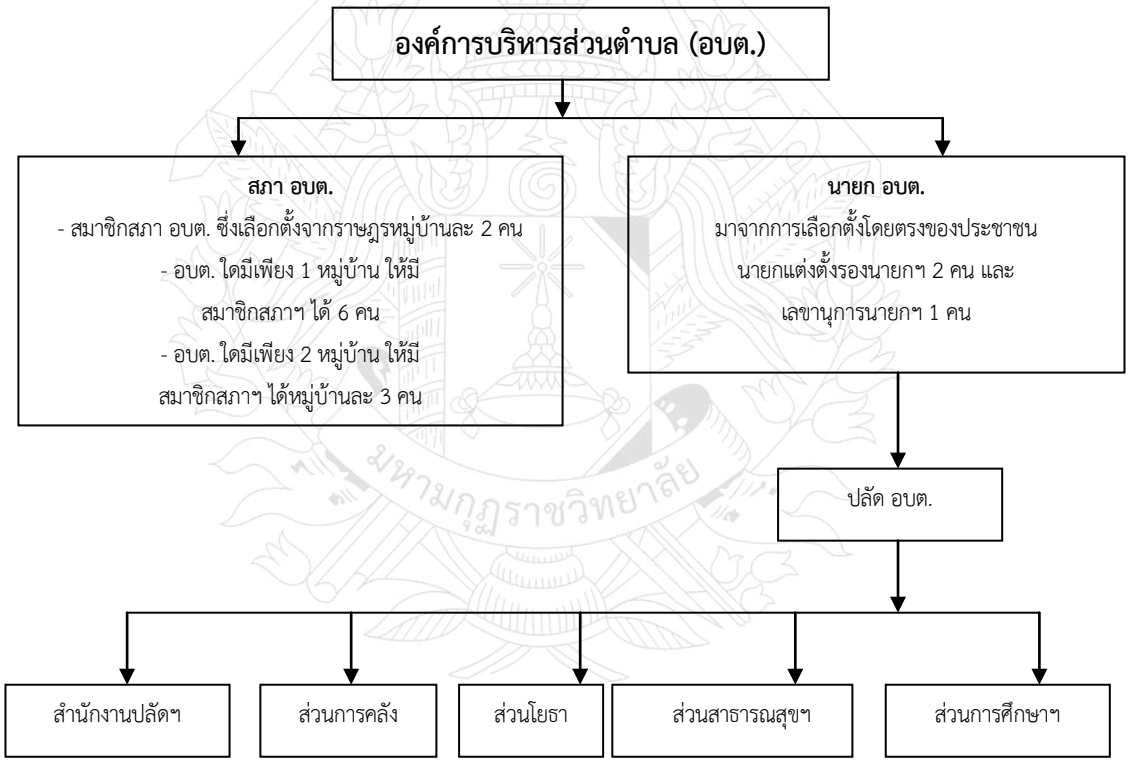
3.2 หัวหน้าสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

3.3 หัวหน้าส่วนการคลัง

3.4 หัวหน้าส่วนโยธา

และอาจมีตำแหน่งอื่น ๆ ตามความเหมาะสมของภารกิจ โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 (เชื้อ ฮั่นจินดา และคณะ, 2547), หน้า 54–59) ดังภาพที่ 2.1

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

4. อำนาจหน้าที่

องค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบันเป็นหน่วยงานการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง วิวัฒนาการมาจาก “สภาตำบล” ที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่326 ลงวันที่13 ธันวาคม

พ.ศ. 2515 ซึ่งได้กำหนดให้มีสภาตำบลเพียงรูปแบบอย่างเดียวกันทั่วประเทศ ต่อมาเมื่อประกาศใช้ พรบ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 กำหนดให้สภาตำบลที่รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณล่วงมาติดต่อกัน3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาทให้กระทรวงมหาดไทยปกครองไปสู่ประชาชนในระดับต่างๆจนถึงระดับตำบล หมู่บ้านหรืออาจจะกล่าวได้ว่าองค์การบิหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นที่ถือว่าเป็นรากเหง้าของการปกครองท้องถิ่นไทยมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด รู้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนมากที่สุด

องค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดตั้งขึ้นตา พรบ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล ปัจจุบันมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มาจากเลือกตั้งจากประชาชนมีอิสระในการปฏิบัติงาน สามารถกำหนดนโยบายนำนโยบายมาปฏิบัติให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรมได้ องค์การบริหารส่วนตำบลเปรียบเสมือนเป็นเวทีประชาธิปไตยที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้เข้ามามีบทบาทร่วมในการปกครองและการเมืองระดับท้องถิ่น เพื่อเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้และการพัฒนาท้องในลักษณะของ “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมรับผลประโยชน์อย่างแท้จริง”

ตามบทบัญญัติมาตรา44 มาตรา58 และมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่5) พ.ศ. 2546 ได้กำหนดโครงสร้างการบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย

2.6.1 องค์การบริหารส่วนตำบล

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยสมาชิกโดยตำแหน่ง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านของทุกหมู่บ้านในตำบล แพทย์ประจำตำบล และสมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้ง ได้แก่ ราษฎรในแต่ละหมู่บ้านในตำบลนั้นเลือกตัวแทนหมู่บ้านละ2 คน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ4 ปี

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีประธานสภาและรองประธานสภาหนึ่งคนซึ่งเลือกจากสมาชิก โดยให้นายอำเภอแต่งตั้งประธานและรองประธานสภาองค์การบริหารองค์การส่วนตำบล โดยมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี นับแต่วันที่ได้รับเลือก โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ดำเนินการประชุมให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ส่วนรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่กระทำกิจการแทนประธานฯในกรณีที่ประธานฯไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ตามที่ได้รับมอบหมาย และในกรณีที่ประธานฯและรองประธานฯไม่อยู่ในที่ประชุมให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในที่ประชุมนั้นเลือกประธานและเลขานุการกันเองในการประชุมคราวนั้น แต่มีข้อยกเว้นว่าเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารในขณะเดียวกันอีกไม่ได้

และกำหนดไว้ว่า เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและการจัดการประชุมและงานอื่นใดตามที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

1) อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, กระทรวงมหาดไทย, 2550, หน้า 22-23) ดังนี้

(1) องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

(2) องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำสิ่งต่างๆในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

ก. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

ข. รักษาความสะอาดของถนนทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

ค. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

ง. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

จ. ส่งเสริมการพัฒนา สตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

ฉ. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ช. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ซ. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

ญ. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

(3) องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้ได้ตามกฎหมายกำหนดภายใต้กฎหมายบังคับขององค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและภาคการเกษตร

2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ

5) ให้มีและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน

9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

12) การท่องเที่ยว

13) การผังเมือง

(4) องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบังคับตำบลเพื่อใช้บังคับในตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในกรณีนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้มีการกำหนดโทษปรับเกิน 500 บาท เพื่อประโยชน์แก่กิจการองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไปดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติกิจการองค์การบริหารส่วนตำบลได้เป็นการชั่วคราว โดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม ทั้งนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตได้ตามความจำเป็น และในกรณีที่เป็นข้าราชการ ซึ่งไม่อยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดให้กระทรวงมหาดไทยทำความเข้าใจกับหน่วยงานต้นสังกัดก่อนแต่งตั้ง

(5) องค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำกิจการนอกเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหรือร่วมกับสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือหน่วยการบริหารส่วนท้องถิ่นเพื่อกระทำกิจการร่วมกันได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความยินยอมจากสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องและกิจการนั้นเป็นเป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำ และเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ตนเอง

องค์การบริหารส่วนตำบลยังมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตนเอง ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ดังต่อไปนี้

(1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

(2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ

(3) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ

(4) การสาธารณูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ

(5) การสาธารณูปการ

(6) การส่งเสริมการฝึกและการประกอบอาชีพ

(7) การพาณิชย์และการส่งเสริมการลงทุน

(8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว

(9) การจัดการศึกษา

(10) การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพสตรี เด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

(11) การบำรุงรักษา จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

(12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

(13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

(14) การส่งเสริมกีฬา

(15) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

(16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น

(17) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

(18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย

(19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล

(20) การจัดให้มีและควบคุมสุสาน และ ฌาปนสถาน

(21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์

(22) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์

(23) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัยโรงมหรสพและสาธารณสถานอื่น ๆ

(24) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ

(25) การผังเมือง

(26) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร

(27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ

(28) การควบคุมอาคาร

(29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(31) กิจการอื่นใดที่เป็นประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศ

องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติตำบลเพื่อใช้บังคับตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย หรืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในกรณีนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บ และกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกิน 500 บาท

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังกล่าวข้างต้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การอื่น หรือหน่วยงานของรัฐในอันที่จะดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้า และนำความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับกิจการดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาดำเนินการด้วย

2.6 สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

2.4.1 สภาพทั่วไปของอำเภอวาปีปทุม

1) ขนาดและที่ตั้ง

เมืองวาปีปทุมตั้งขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยยก “บ้านนาเลา หรือ บ้านหนองนาเลา” ขึ้นเป็นเมือง ให้ชื่อว่า “เมืองวาปีปทุม” เมื่อวันอาทิตย์ ขึ้น 6 ค่ำ เดือน 9 ปี 2422 และให้ ท้าวสุริยวงศ์ (บุญมี) มีบรรดาศักดิ์ เป็น พระพิทักษ์นรากร เป็นเจ้าเมือง ท้าวมหาพรม (ย่าง) เป็นอุปราช เพียพละคร (เกตุ) เป็นราชวงศ์

พ.ศ. 2425 พระเจริญราชเดช เห็นว่าบ้านนาเลาเป็นบ้านทุรกันดารฝืดเคืองนัก จึงนำความใบบอกทูลเกล้าฯว่า บ้านหนองแสงมีชัยภูมิกว้างขวาง มีหนองน้ำคือหนองแสง กว้างลึก มีน้ำตลอดปี เป็นที่อาศัยของผู้คนและสัตว์เลี้ยงได้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งเป็น “เมืองวาปีปทุม” (บ้านหนองแสง คือ ที่ตั้งที่ว่าการอำเภอวาปีปทุมในปัจจุบัน)

ปี พ.ศ. 2444 ทางราชการหัวเมืองมณฑลอีสานได้ยุบเมืองจัตวา ตรี โท เป็นอำเภอ โดยตัดคำว่า เมือง ออก พระพิทักษ์นรากร (อุ่น) เจ้าเมืองวาปีปทุม ได้ขอกราบบังคมทูลเกล้าฯ ขอชื่ออำเภอให้คงคำว่า “เมือง” ไว้ดังเดิม ชื่อว่า “อำเภอเมืองวาปีปทุม” (จนถึง พ.ศ. 2482 จึงได้ตัดคำว่า “เมือง” ออก) และพระพิทักษ์นรากร (อุ่น) ดำรงตำแหน่งนายอำเภอคนแรก

ปัจจุบัน อำเภอวาปีปทุม มีเขตปกครอง 15 ตำบล ประกอบด้วย หนองแสง หนองแสน โคกสีทองหลาง นาข่า เสือโก้ก งัวบา ขามป้อม หัวเรือ ประชาพัฒนา ดงใหญ่ โพธิ์ชัย แคน หนองทุ่ม หนองไฮ และตำบลบ้านหวาย มี 240 หมู่บ้านรวมทั้งสิ้น 107,533 คน

2) อาณาเขต

อำเภอวาปีปทุมมีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเมืองมหาสารคาม อำเภอแกดำ และอำเภอศรีสมเด็จ (จังหวัดร้อยเอ็ด)

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอศรีสมเด็จและอำเภอจตุรพักตรพิมาน (จังหวัดร้อยเอ็ด)

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอเกษตรวิสัย อำเภอปทุมรัตต์ (จังหวัดร้อยเอ็ด) และอำเภอนาดูน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอนาเชือก และอำเภอบรบือ

3) สภาพภูมิประเทศ

เป็นที่ราบสูง พื้นที่ราบส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทรายและมีหินลูกรังบ้างเป็นบางส่วน มีแหล่งน้ำในเขตเทศบาลคือหนองคู

4) ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศทั่วไปของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิมีอากาศร้อนจัดและแห้งแล้งในฤดูร้อนและมีอากาศหนาวเย็นในฤดูหนาว ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู

(1) ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ไปถึงเดือนพฤษภาคม

(2) ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายนไปถึงเดือนตุลาคม

(3) ฤดูหนาวตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนไปถึงเดือนมกราคม

5) สภาพเศรษฐกิจและสังคม

(1) อาชีพหลัก ได้แก่ ทำนา ทำไร่ เลี้ยงสัตว์

(2) อาชีพเสริม ได้แก่ การปลูกหม่อน เลี้ยงไหม ปลูกยาสูบ ข้าวโพด ปลูกงาดำ พืชผักต่างๆ หลังฤดูการเก็บเกี่ยว 1.ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว พืชไร่ หม่อน-ไหม ไม้ผล ไม้ยืนต้น ไม้ดอก ไม้ประดับ

6) การปกครองส่วนท้องถิ่น

ท้องที่อำเภอวาปีปทุมประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 16 แห่ง ได้แก่

(1) เทศบาลตำบลวาปีปทุม ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลหนองแสง

(2) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองแสง (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลวาปีปทุม)

(3) องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม ครอบคลุมพื้นที่ตำบลขามป้อม ทั้งตำบล

(4) องค์การบริหารส่วนตำบลเสือโก้ก ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเสือโก้ก ทั้งตำบล

(5) องค์การบริหารส่วนตำบลดงใหญ่ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลดงใหญ่ ทั้งตำบล

(6) องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโพธิ์ชัย ทั้งตำบล

(7) องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเรือ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหัวเรือ ทั้งตำบล

(8) องค์การบริหารส่วนตำบลแคน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลแคน ทั้งตำบล

(9) องค์การบริหารส่วนตำบลงัวบา ครอบคลุมพื้นที่ตำบลงัวบา ทั้งตำบล

(10) องค์การบริหารส่วนตำบลนาข่า ครอบคลุมพื้นที่ตำบลนาข่า ทั้งตำบล

(11) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหวาย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ้านหวาย ทั้งตำบล

(12) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองไฮ ทั้งตำบล

(13) องค์การบริหารส่วนตำบลประชาพัฒนา ครอบคลุมพื้นที่ตำบลพระชาพัฒนา ทั้งตำบล

(14) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองทุ่ม ทั้งตำบล

(15) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองแสน ทั้งตำบล

(16) องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีทองหลาง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโคกสีทองหลาง ทั้งตำบล

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาผลงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของผู้วิจัยหลายท่าน และในงานวิจัยฉบับนี้จึงขอนำเสนอผลงานวิจัยที่สำคัญ ๆ พอเป็นสังเขปดังนี้

ภาวนา พ่อตาแสง (2550, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2556 - 2558) ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเทาใหญ่ อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม” ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2556 - 2558) ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเทาใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 4 ด้าน ระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง และด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามลำดับ

2) ประชาชนที่มี เพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2556-2558) ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเทาใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประชาชนที่มีอาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัย ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2556-2558) ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเทาใหญ่ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

นฤมล ศิลา (2555, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลเนินทราย อำเภอเมือง จังหวัดหวัดตราด” ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลเนินทราย อำเภอเมือง จังหวัดตราด ใน 5 ด้าน ดังนี้ ด้านโครงสร้างพื้นฐานมีประสิทธิภาพมากที่สุด ด้านสังคม มีประสิทธิภาพมากที่สุด ด้านเศรษฐกิจมีประสิทธิภาพมากที่สุด ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม มีประสิทธิภาพมาก ด้านการเมืองการบริหาร มีประสิทธิภาพมากที่สุด สรุปภาพรวมทั้ง 5 ด้านมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเนินทราย อำเภอเมือง จังหวัดตราด พบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่างกัน มีความความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเนินทราย อำเภอเมือง จังหวัดตราด ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมติฐาน

พิสิษฐ์ รัตนพลาไชย (2556, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลเกาะขวาง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลเกาะขวาง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับดีมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านพัฒนาสังคม อยู่ในระดับดีมาก ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับดีมาก ด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับดีมาก และด้านการเมืองและการบริหาร อยู่ในระดับดีมาก เป็นอันดับสุดท้าย

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลเกาะขวาง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลเกาะขวาง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี โดยจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลเกาะขวาง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน

สมภพ ทบหลง (2556, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านแหล่งน้ำและชลประทาน และด้านระบบระบายน้ำ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ ด้านระบบประปาหมู่บ้าน ด้านการคมนาคมและด้านระบบไฟฟ้าตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามขนาดของหมู่บ้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน. ข้อเสนอแนะในการศึกษา คือ การก่อสร้างถนนควรก่อสร้างให้เรียบร้อยและเกิดความสะดวกสบาย ควรจัดให้มีไฟฟ้าส่องสว่างครบทุกแยก ควรมีการบริการที่รวดเร็วขึ้น ควรมีการบริการน้ำดื่มที่สะอาดและราคาถูกรางระบายน้ำควรมีสภาพมั่นคงแข็งแรงขึ้น

เบียบ เพชรมะดัน (ม.ป.ป., บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “การดำเนินงานการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวฮี อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี”

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวฮี อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ครอบคลุมทุกด้านประกอบด้วย การซ่อมแซมถนนลูกรัง การก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ปรับปรุงซ่อมแซมทางระบายน้ำ ขยายเขตไฟฟ้าแสงสว่างและก่อสร้างซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้าน แต่การดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นการดำเนินงานการซ่อมแซมถนน ส่วนงานด้านขยายเขตไฟฟ้าและก่อสร้างระบบน้ำประปา ดำเนินงานได้น้อย เนื่องจากใช้งบประมาณสูง การศึกษานี้มีข้อเสนอให้การดาเนินงานมีชุดตรวจสอบให้มากขึ้นและหางบประมาณอุดหนุนจากหน่วยงานอื่นให้มากขึ้น และให้ความรู้แก่ประชาชน และใช้การดำเนินงานมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพการดำเนินงาน

วิกรณ์กิจ อินทร์จันทร์ (ม.ป.ป., บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานตามการโอนภารกิจให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่า1. การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานตามการโอนภารกิจให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานตามการโอนภารกิจให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพมี ความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

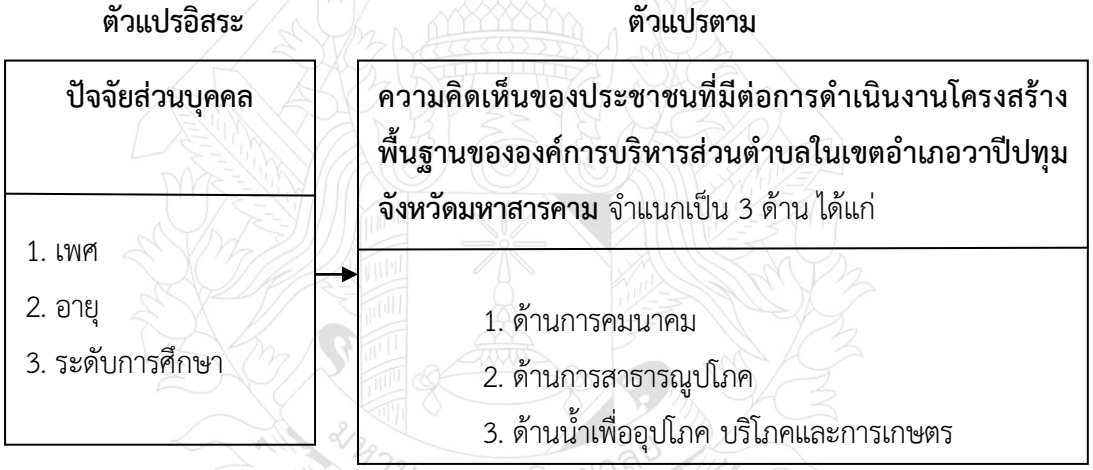
เอกณัฏฐ์ ตระกูลรัมย์ (ม.ป.ป., บทคัดย่อ**)** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลทุ่งศรีชุมพล อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์” ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลทุ่งศรีชุมพล อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำจะได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาคนและสังคม ด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านการพัฒนาสาธารณสุข ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ตามลำดับ

กิตติพันธ์ ยวนทอง (ม.ป.ป., บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก” ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลวัดจันทร์ ด้านการมีส่วนร่วม ในภาพรวม 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลวัดจันทร์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม อยู่ในระดับมาก ด้านการเมืองการการบริหาร ด้านสาธารณสุข ด้านการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลวัดจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับรู้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานของหน่วยงานท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการอภิปรายผลการวิจัยต่อไป

2.8 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎี โครงสร้างหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ประมวลจากอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่5) พ.ศ. 2550 (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, กระทรวงมหาดไทย, 2550, หน้า 22-23) มาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods Research) ผู้วิจัยได้เสนอวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

3.1.1ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

3.1.3เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1.4การสร้างและทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1.5การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1.6การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

3.2.1 วิธีดำเนินการวิจัย

3.2.2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

3.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

3.1.1ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าหรือผู้แทนครัวเรือนและอยู่อาศัยในเขตพื้นที่อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 15 ตำบล 240 หมู่บ้านรวมทั้งสิ้น 21,804 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ประชาชนที่อยู่อาศัยและเป็นหัวหน้าหรือผู้แทนครัวเรือน ในเขตพื้นที่อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 15 ตำบล 240 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 21,804 คนซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545,หน้า 43) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 393 คน

3.1.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการใช้สูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane) (บุญชมศรีสะอาด, 2545, หน้า 43)จากประชาชนที่อยู่อาศัยและเป็นหัวหน้าหรือผู้แทนครัวเรือน ในเขตพื้นที่อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 15 ตำบล 240 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 21,804 คน นำมาหาอัตราส่วนของประชากร (Proportional Size) เพื่อหากลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรนี้ (กัลยาวานิชย์บัญชา, 2548, หน้า 19)

$$n = \frac{N}{1+N\,(e)^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากร

e คือ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง ซึ่งในรายงานการวิจัยกำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 หรือ 0.05

$$n = 21{,}804 \quad \frac{}{1 + 21{,}804\,(0.05)^2}$$

$$=392.79$$

ดังนั้น ปรับเศษทศนิยมขนาดของกลุ่มตัวอย่าง n = 393

ทั้งนี้ เพื่อเกิดความสะดวกแก่การคำนวณและกลุ่มตัวอย่างที่ได้สามารถเป็นตัวแทนของประชากรได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 393 คนในการวิจัยโดยแยกออกเป็นแต่ละตำบลจากการคำนวณดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจึงมีจำนวนดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรตามจำนวนครัวเรือน และกลุ่มตัวอย่าง ในเขตพื้นที่อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ที่	องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)	จำนวนประชากรตามครัวเรือน(คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	หนองแสง	2,493	45
2	ขามป้อม	1,367	25
3	เสือโก้ก	2,063	37
4	ดงใหญ่	933	17
5	โพธิ์ชัย	997	18
6	หัวเรือ	2,151	39
7	แคน	1,768	32
8	งัวบา	1,433	26
9	นาข่า	1,791	32
10	บ้านหวาย	1,626	29
11	หนองไฮ	1,679	30
12	ประชาพัฒนา	1,026	18
13	หนองทุ่ม	919	17
14	หนองแสน	683	12
15	โคกสีทองหลาง	875	16
	รวม	21,804	393

3) การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก ซึ่งมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

(1) จัดทำบัญชีรายชื่อประชาชนที่เป็นหัวหน้าหรือผู้แทนครัวเรือน แต่ละตำบล

(2) เขียนชื่อประชาชนที่เป็นหัวหน้าหรือผู้แทนครัวเรือน ลงในแผ่นกระดาษ โดยใช้ 1 ชื่อต่อ 1 แผ่น แล้วม้วนสลากลงในกล่องเขย่าให้คละกันโดยจัดทำทีละตำบล

(3) จับขึ้นมาทีละแผ่น โดยแต่ละครั้งที่หยิบมาได้ต้องนำแผ่นสลากมาจดบันทึกไว้ว่าใครได้

(4) ม้วนสลากแผ่นเดิมลงในกล่องเดิม เขย่าให้คละกัน แล้วจับสลากขึ้นมาใหม่

(5) กรณีหยิบได้ชื่อเดิมก็จะไม่จดบันทึกอีกครั้ง นำใส่ลงไปในกล่องเดิมแล้วจับขึ้นมาใหม่ เพื่อที่จะให้โอกาสถูกเลือกทุกคนเท่ากัน

(6) ดำเนินการตาม (1) – (5) จนได้กลุ่มตัวอย่างครบจำนวนตามที่ได้กำหนด

3.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สร้างขึ้นเอง โดยแบ่งออกเป็น 3ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศอายุ และระดับการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม สาม ด้าน ได้แก่ 1) การคมนาคม,2) ด้านการสาธารณูปโภค,และ 3)ด้านน้ำเพื่ออุปโภค บริโภคและการเกษตรจำนวน 30 ข้อ มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับของการวัดออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน(บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า98)ดังนี้

5	หมายถึง	มีความคิดเห็นมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความคิดเห็นมาก
3	หมายถึง	มีความคิดเห็นปานกลาง
2	หมายถึง	มีความคิดเห็นน้อย
1	หมายถึง	มีความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาความคิดเห็นของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

3.1.4 การสร้างและทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

2) ร่างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ และนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

3) เสนออาจารย์ที่ปรึกษาขอคำแนะนำในการกำหนดประเด็นคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ตรวจสอบสำนวนภาษา ความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถาม และปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

4) แก้ไขตามอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ และนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขความเที่ยงตรงทั้งด้านโครงสร้างเนื้อหา และสำนวนภาษา จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้อง กับข้อคำถามประเมินความถูกต้องโดย ใช้สูตร IOC(บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 102) มีเกณฑ์ ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามหรือข้อความนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นหรือข้อความนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

(1) ดร.สุวัฒน์ จิตต์จันทร์ วุฒิการศึกษา น.บ.(นิติศาสตร์),พ.ม.(รัฐประศาสนศาสตร์),ปร.ด. (วัฒนธรรมศาสตร์) ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

(2)ดร.ประพิศ โบราณมูลวุฒิการศึกษา บธ.บ., กศ.ม. (สังคมศึกษา),ปร.ด. (วัฒนธรรมศาสตร์)ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไปและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตร้อยเอ็ด

(3)พระครูปลัดทองใบ สุปภาโสวุฒิการศึกษา ศน.บ.,ศน.ม.(รัฐศาสตร์การปกครอง) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตร้อยเอ็ด

5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปวิเคราะห์ค่า IOC จากการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content Validity) ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ผลปรากฏว่าได้ค่า IOC ที่ระดับ 1 จำนวน 30ข้อ

6) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (Try–out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 30 คนเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

7)การทดสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ใช้วิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α-Coefficient)ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 96) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ0.84

8) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการจัดเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1) ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด นำเรียนกำนันทุกตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยทำการชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างฟังโดยแจกแบบสอบถามจำนวน 393 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 393 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3) เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากการตอบแล้วทั้งหมด เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รับคืนมาแล้วตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1) แบบสอบถามตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)ประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับการศึกษา

2) แบบสอบถามตอนที่ 2ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)ตามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

จากนั้นจึงนำคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการประเมิน(บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 98) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยค่า t-test (Independent Samples) สำหรับเพศ และทำการทดสอบค่า F-test (One-way ANOVA) สำหรับอายุ และระดับการศึกษา ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

4) แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

3.1.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

1) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) คือ

$$\square = \frac{k}{k-1}\left[1-\frac{\sum s_i^t}{s_t^2}\right]$$

เมื่อ α หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

K หมายถึง จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ หมายถึง ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

S_t^2 หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2)สถิติพื้นฐาน

(1) ความถี่ (Frequency)

(2) ค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 102)มีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อP หมายถึง ร้อยละ

f หมายถึง ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N หมายถึง จำนวนความถี่ทั้งหมด

(3) ค่าเฉลี่ย (Mean = $\bar{x}$) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103)มีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ หมายถึง คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

(4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation = S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 104)มีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อS.D. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนคน

X หมายถึง ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

X^2 หมายถึง ผลรวมกำลังสองของคะแนนในกลุ่ม

(5) สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่าง 2 กลุ่มใช้ t-test และ 3 กลุ่มใช้ F-test (One-way ANOVA)

5.1 ค่า t-test (Independent sample t-test) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 109) มีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อt หมายถึง ค่าที-เทสต์ (t-test Independent) โดยที่ df = n_1+n_2-2

$\bar{X}_1$, $\bar{X}_2$ หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

N_1, N_2 หมายถึง จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

5.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หรือ F-test(บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 115)

$$F = \frac{MS_b}{MS_W}$$

เมื่อF หมายถึง ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution

$MS_{(B)}$ หมายถึง ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Mean Square between Groups)

$MS_{(w)}$ หมายถึง ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม (Mean Square within Groups)

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

3.2.1 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Stuctureed Interview Protocol) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามและเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

3.2.2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Selection) จากบุคคลซึ่งมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยได้เลือกกำนันหรือตัวแทนทุกตำบล จำนวน15 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล

3.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) แบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง(Semi - Structured Interview)

2) กล้องถ่ายรูป และเทปบันทึกเสียง

3.2.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ วิธีการสร้างเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้

1) นำข้อมูลจากผลการวิจัยเชิงปริมาณแต่ละด้านมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อที่ผู้ถูกสัมภาษณ์จะได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงาน

โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3

2) ร่างแบบสัมภาษณ์นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความครบถ้วนครอบคลุม การใช้ภาษาโครงสร้างและรูปแบบสัมภาษณ์ เสร็จแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำให้สมบูรณ์

3) นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญสามท่านที่อ้างถึงแล้ว เพื่อพิจารณาคำแนะนำให้สมบูรณ์ก่อนนำไปจัดพิมพ์ และใช้ประกอบเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4) นำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ไปสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายตามที่กำหนด

3.2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การสัมภาษณ์กำนันหรือตัวแทนทุกตำบล จำนวน15 คน ในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เพื่อทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามจำนวนสามด้าน คือ 1) ด้านการคมนาคม,2) ด้านการสาธารณูปโภค,และ 3)ด้านน้ำเพื่ออุปโภค บริโภคและการเกษตร

3.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นหลัก โดยการประมวลความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้ได้ความคิดเห็นที่สอดคล้องและแตกต่างกันของผู้ให้สัมภาษณ์ในแต่ละคนและแต่ละข้อ และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ตอบคำถามในการวิจัยต่อไป

2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามโดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามต่อไป

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ซึ่งผลของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\overline{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t- distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F- distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลโดยรวมกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
Sig	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ (Significance)

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ใช้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 5 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏตามตารางที่ 4.1 – 4.3

ตารางที่ 4.1 แสดงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	188	47.84
หญิง	205	52.16
รวม	**393**	**100.00**

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 52.16 และ เป็นเพศชายจำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 47.84

ตารางที่ 4.2 แสดงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 35 ปี	118	30.03
36-50 ปี	153	38.93
51 ปี ขึ้นไป	122	31.04
รวม	**393**	**100.00**

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36–50 ปี จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 38.93 รองลงมาคืออายุ 51 ปี ขึ้นไปจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 31.04 และอายุไม่เกิน 35 ปี จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 30.03

ตารางที่ 4.3 แสดงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	157	39.95
มัธยมศึกษา/เทียบเท่า	138	35.11
อนุปริญญา/เทียบเท่าขึ้นไป	98	24.94
รวม	**393**	**100.00**

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 39.95 รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 35.11 และระดับอนุปริญญา/เทียบเท่าขึ้นไปจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.94

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏตามตารางที่ 4.4 – 4.7

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน (n=393)

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม	ระดับความคิดเห็น			
	$\overline{X}$	S.D.	อันดับ	แปลผล
1 ด้านการคมนาคม	3.76	0.83	3	มาก
2 ด้านการสาธารณูปโภค	3.82	0.74	2	มาก
3 ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร	3.86	0.87	1	มาก
รวม	**3.81**	**0.75**	**-**	**มาก**

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทั้งสามด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร รองลงมา คือ ด้านการสาธารณูปโภค และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการคมนาคม

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการคมนาคม โดยรวมและรายข้อ (n=393)

ข้อ	ด้านการคมนาคม	ระดับความคิดเห็น			
		$\overline{X}$	S.D.	อันดับ	แปลผล
1	การก่อสร้างถนนคอนกรีตครอบคลุมทุกชุมชน	3.99	0.38	1	มาก
2	การซ่อมบำรุงรักษาถนนที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน	3.52	0.54	9	มาก
3	การซ่อมบำรุงรักษาถนนคอนกรีตในชุมชน	3.95	0.76	3	มาก
4	การก่อสร้างและบำรุงถนนคอนกรีตอย่างต่อเนื่อง	3.76	0.84	6	มาก
5	ความแข็งแรงและทนทานของถนนคอนกรีต	3.51	0.88	10	มาก
6	ถนนทุกเส้นทางมีป้ายบอกทางที่ชัดเจน	3.87	0.16	4	มาก
7	ถนนคอนกรีตทำให้มลพิษทางอากาศน้อยลง	3.96	0.90	2	มาก
8	การขุดลอกคลองน้ำและคลองระบายน้ำ	3.60	0.55	8	มาก
9	การบำรุงรักษาคลองน้ำและคลองระบายน้ำ	3.64	0.51	7	มาก
10	การบูรณะซ่อมแซมทางเท้าในตำบล	3.80	0.60	5	มาก
	รวม	3.76	0.83	-	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการคมนาคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทั้งสิบข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “การก่อสร้างถนนคอนกรีตครอบคลุมทุกชุมชน” รองลงมา คือ ข้อ 7 ที่ว่า “ถนนคอนกรีตทำให้มลพิษทางอากาศน้อยลง” และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 ที่ว่า “ความแข็งแรงและทนทานของถนนคอนกรีต”

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการสาธารณูปโภค โดยรวมและรายข้อ (n=393)

ข้อ	ด้านการสาธารณูปโภค	ระดับความคิดเห็น			
		$\overline{X}$	S.D.	อันดับ	แปลผล
1	การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสถานที่สาธารณะ	3.99	0.78	2	มาก
2	การดูแลบำรุงรักษาซ่อมแซมไฟฟ้าแสงสว่างสาธารณะ	3.59	0.88	9	มาก
3	การขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมพื้นที่การเกษตร	3.57	0.79	10	มาก
4	ความเพียงพอของการให้บริการไฟฟ้าสาธารณะ	3.97	0.95	3	มาก
5	การขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมทุกชุมชน	3.83	0.81	6	มาก
6	การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนสาธารณะ	4.00	0.91	1	มาก
7	การให้บริการไฟฟ้าสาธารณะได้มาตรฐานและปลอดภัย	3.68	0.61	8	มาก
8	ประโยชน์ที่ได้รับจากการให้บริการไฟฟ้าสาธารณะ	3.88	0.73	5	มาก
9	การติดตั้งซ่อมแซมหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน	3.82	0.89	7	มาก
10	ระบบเสียงตามสายในเขตพื้นที่ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน	3.90	0.94	4	มาก
	รวม	3.82	0.74	-	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการสาธารณูปโภค โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทั้งสิบข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 6 ที่ว่า “การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนสาธารณะ” รองลงมาคือ ข้อ 2 ที่ว่า “การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสถานที่สาธารณะ” และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 3 ที่ว่า “การขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมพื้นที่การเกษตร”

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคและการเกษตร โดยรวมและรายข้อ (n=393)

ข้อ	ด้านน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคและการเกษตร	ระดับความคิดเห็น			
		$\overline{X}$	S.D.	อันดับ	แปลผล
1	ความเพียงพอและทั่วถึงของการให้บริการน้ำประปา	3.99	0.98	1	มาก
2	การบูรณะซ่อมแซมระบบน้ำประปาและบ่อน้ำบาดาล	3.89	0.87	5	มาก
3	คุณภาพของน้ำประปาที่ให้บริการ	3.97	0.68	2	มาก
4	ความเหมาะสมของอัตราค่าบริการใช้น้ำประปา	3.91	0.76	4	มาก
5	การจัดหาถังเก็บน้ำฝนสาธารณะในตำบล	3.94	0.82	3	มาก
6	การดูแลและปรับภูมิทัศน์แม่น้ำลำคลองให้น่ารื่นรมย์	3.83	0.92	8	มาก
7	การแสวงหาแหล่งน้ำสำรองเพื่อผลิตประปา	3.87	0.95	6	มาก
8	การดูแลรักษาแม่น้ำลำคลองให้น้ำสะอาด	3.86	0.90	7	มาก
9	การขอความร่วมมือไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำลำคลอง	3.81	0.98	9	มาก
10	ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	3.70	0.83	10	มาก
	รวม	3.86	0.87	-	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทั้งสิบข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “ความเพียงพอและทั่วถึงของการให้บริการน้ำประปา” รองลงมาคือ ข้อ 3 ที่ว่า “คุณภาพของน้ำประปาที่ให้บริการ” และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 10 ที่ว่า “ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร”

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน	เพศ					
	ชาย (188)			หญิง (205)		
	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1 ด้านการคมนาคม	3.79	0.83	มาก	3.73	0.84	มาก
2 ด้านการสาธารณูปโภค	3.84	0.76	มาก	3.80	0.74	มาก
3 ด้านน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคและการเกษตร	3.88	0.87	มาก	3.83	0.82	มาก
โดยรวม	3.84	0.73	มาก	3.79	0.78	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ตารางที่4.9 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน	เพศชาย (188)			เพศหญิง (205)			t	Sig
	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านการคมนาคม	3.79	0.83	มาก	3.73	0.84	มาก	0.53	.29
2. ด้านการสาธารณูปโภค	3.84	0.76	มาก	3.80	0.74	มาก	0.75	.20
3. ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร	3.88	0.87	มาก	3.83	0.82	มาก	0.71	.18
โดยรวม	3.84	0.73	มาก	3.78	0.81	มาก	0.49	.13

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน	อายุ								
	ไม่เกิน 35 ปี (118)			36-50ปี (153)			51 ปีขึ้นไป (122)		
	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการคมนาคม	3.74	0.81	มาก	3.79	0.93	มาก	3.75	0.82	มาก
2. ด้านการสาธารณูปโภค	3.80	0.71	มาก	3.82	0.64	มาก	3.84	0.74	มาก
3. ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร	3.82	0.83	มาก	3.89	0.86	มาก	3.87	0.82	มาก
โดยรวม	3.79	0.75	มาก	3.83	0.80	มาก	3.82	0.78	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกช่วงอายุ เรียงจากช่วงอายุที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ช่วงอายุ 36-50 ปี, 51 ปี ขึ้นไป,และช่วงอายุไม่เกิน 35 ปี ตามลำดับ

ด้านการคมนาคม พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกช่วงอายุ เรียงจากช่วงอายุที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ช่วงอายุ 36-50 ปี,51 ปี ขึ้นไป, และช่วงอายุไม่เกิน 35 ปี ตามลำดับ

ด้านการสาธารณูปโภค พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกช่วงอายุ เรียงจากช่วงอายุที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ช่วงอายุ 51 ปี ขึ้นไป, 36-50 ปี, และช่วงอายุไม่เกิน 35 ปี ตามลำดับ

ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกช่วงอายุ เรียงจากช่วงอายุที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ช่วงอายุ 36-50 ปี, 51 ปี ขึ้นไป, และช่วงอายุไม่เกิน 35 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4. 11 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านการคมนาคม	ระหว่างกลุ่ม	0.22	2	0.11	0.85	.23
	ภายในกลุ่ม	50.70	390	0.13		
	รวม	50.92	392			
2. ด้านการสาธารณูปโภค	ระหว่างกลุ่ม	0.22	2	0.11	1.10	.14
	ภายในกลุ่ม	39.00	390	0.10		
	รวม	39.22	392			
3. ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร	ระหว่างกลุ่ม	0.28	2	0.14	1.27	.08
	ภายในกลุ่ม	42.90	390	0.11		
	รวม	44.20	392			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.24	2	0.12	1.20	.10
	ภายในกลุ่ม	39.00	390	0.10		
	รวม	39.24	392			

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐาน	ระดับการศึกษา								
	ประถมศึกษา (157)			มัธยมศึกษา/เทียบเท่า (138)			อนุปริญญา/เทียบเท่าขึ้นไป (98)		
	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการคมนาคม	3.76	0.80	มาก	3.78	0.83	มาก	3.74	0.80	มาก
2. ด้านการสาธารณูปโภค	3.82	0.70	มาก	3.84	0.74	มาก	3.80	0.72	มาก
3. ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร	3.85	0.82	มาก	3.89	0.88	มาก	3.84	0.83	มาก
โดยรวม	3.81	0.75	มาก	3.84	0.80	มาก	3.79	0.78	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกระดับการศึกษา เรียงจากระดับการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า, ระดับประถมศึกษา, และระดับอนุปริญญา/เทียบเท่าขึ้นไปตามลำดับ

ด้านการคมนาคม พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกระดับการศึกษา เรียงจากระดับการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า, ระดับประถมศึกษา, และระดับอนุปริญญา/เทียบเท่าขึ้นไป ตามลำดับ

ด้านการสาธารณูปโภค พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุก

ระดับการศึกษา เรียงจากระดับการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า, ระดับประถมศึกษา, และระดับอนุปริญญา/เทียบเท่าขึ้นไป ตามลำดับ

ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกระดับการศึกษา เรียงจากระดับการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า, ระดับประถมศึกษา, และระดับอนุปริญญา/เทียบเท่าขึ้นไป ตามลำดับ

ตารางที่ 4. 13 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านการคมนาคม	ระหว่างกลุ่ม	0.22	2	0.11	0.79	.26
	ภายในกลุ่ม	54.06	390	0.14		
	รวม	54.28	392			
2. ด้านการสาธารณูปโภค	ระหว่างกลุ่ม	0.22	2	0.11	1.00	.10
	ภายในกลุ่ม	42.90	390	0.11		
	รวม	43.12	392			
3. ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร	ระหว่างกลุ่ม	0.28	2	0.14	1.17	.09
	ภายในกลุ่ม	46.80	390	0.12		
	รวม	47.08	392			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.24	2	0.12	1.20	.08
	ภายในกลุ่ม	39.00	390	0.10		
	รวม	39.24	392			

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) สำหรับให้ประชาชนได้นำเสนอแนะอื่นๆ ต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ใช้การวิเคราะห์หา (Content) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.14 แสดงความถี่ (Frequency)ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ข้อ	ด้านการคมนาคม	ความถี่
1	ควรเร่งดำเนินการบำรุงรักษาซ่อมแซมถนนที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน	34
2	ควรเร่งดำเดินการก่อสร้างและวางท่อระบายน้ำในจุดที่มีปัญหาโดยเร็ว และต่อเนื่อง	10
	ด้านการสาธารณูปโภค	
1	ควรเร่งดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างตามถนน และสถานที่ต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุหรือความไม่ปลอดภัยให้ทั่วถึง	16
2	ควรให้บริการด้านสาธารณูปโภคให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน	8
	ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร	
1	ควรแสวงหาแหล่งน้ำสำรองเพื่อการผลิตประปา	12
2	ควรสำรวจความต้องการของประชาชนเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร	7

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการคมนาคม ได้แก่ ควรเร่งดำเนินการบำรุงรักษาซ่อมแซมถนนที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน และควรเร่งดำเดินการก่อสร้างและวางท่อระบายน้ำในจุดที่มีปัญหาโดยเร็ว และต่อเนื่อง

ด้านการสาธารณูปโภค ได้แก่ ควรเร่งดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างตามถนน และสถานที่ต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุหรือความไม่ปลอดภัยให้ทั่วถึง และควรแสวงหาแหล่งน้ำสำรองเพื่อการผลิตประปา

ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร ได้แก่ ควรจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรให้เพียงพอ และควรสำรวจความต้องการของประชาชนเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร

โดยสรุป ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ลำดับตามความถี่จากสูงไปหาต่ำสามอันดับแรก คือ ควรเร่งดำเนินการบำรุงรักษาซ่อมแซมถนนที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน, ควรเร่งดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างตามถนน และสถานที่ต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุหรือความไม่ปลอดภัยให้ทั่วถึง, และควรแสวงหาแหล่งน้ำสำรองเพื่อการผลิตประปา

ตอนที่ 5 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม พร้อมทั้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์เป็นกำนันหรือตัวแทนคือสารวัตรกำนันและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ปกครองของแต่ละตำบล จำนวน 15 คนจาก 15 ตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Selection) ที่ผู้วิจัยได้เลือกให้เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามดังมีผลจากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

5.1 การสัมภาษณ์รายบุคคลและรายด้าน

1) ด้านการคมนาคม

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ไว้ว่า “ท่านมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ของท่านอย่างไร?” และ “ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ของท่าน อย่างไร?”ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลตามลำดับดังนี้

(1)นางสาวสุทธิกานต์ ดียิ่ง (2558, 7 กันยายน)กำนันตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม**ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง ได้ดำเนินการก่อสร้างถนนคอนกรีตทุกชุมชนแต่ก็ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ การเดินทางสัญจรไปมาก็ได้รับความสะดวกพอสมควร อาจจะเนื่องมาจากความจำกัดของงบประมาณทำให้คุณภาพของถนนไม่ดีเท่าที่ควรและขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซม...”**และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า** “...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง

ควรเร่งดำเนินการบำรุงรักษาซ่อมแซมถนนที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้านควรเร่งดำเดินการก่อสร้างและวางท่อระบายน้ำในจุดที่มีปัญหาโดยเร็ว และต่อเนื่อง...”

(2) นายปัญญา โยแก้ว (2558, 8 กันยายน) ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 ตำบลขามป้อม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม**ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...ถนนคอนกรีตที่องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม ได้ก่อสร้างในชุมชนมีป้ายบอกทางที่ชัดเจนการเดินทางสัญจรไปมาก็ได้รับความสะดวกพอสมควรและที่สำคัญคือทำให้มลพิษทางอากาศน้อยลง...”**และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“. องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม ควรก่อสร้างถนนคอนกรีตที่มีป้ายบอกทางชัดเจนให้ครบทุกเส้นทางในชุมชน...”

(**3) นายบัวสอน ซุยโพธิ์น้อย** (2558, 9 กันยายน) กำนันตำบลเสือโก้ก อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม**ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...องค์การบริหารส่วนตำบลเสือโก้กได้ก่อสร้างถนนคอนกรีตในชุมชนการเดินทางสัญจรไปมาก็ได้รับความสะดวกแต่ขาดการซ่อมบำรุงรักษาถนน...”**และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า** “...การก่อสร้างถนนคอนกรีตควรดำเนินการให้ครอบคลุมทุกชุมชนและควรซ่อมบำรุงรักษาถนนคอนกรีตในชุมชนอยู่เสมอ...”

(**4) นายคงศักดิ์ ปัญญาละ** (2558, 10กันยายน) กำนันตำบลดงใหญ่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม**ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...สิ่งที่เห็นเป็นรูปธรรมคือถนนคอนกรีตที่องค์การบริหารส่วนตำบลดงใหญ่ ได้ก่อสร้างในชุมชนทำให้การเดินทางสัญจรไปมาก็ได้รับความสะดวกพอสมควรและผลพลอยได้คือมลพิษทางอากาศลดน้อยลง...”**และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“.องค์การบริหารส่วนตำบลดงใหญ่ ควรก่อสร้างถนนคอนกรีตให้ครบทุกเส้นทางในชุมชน...”

(5) นายทองมี ชัยโภชน์ (2558, 11 กันยายน) กำนันตำบลโพธิ์ชัย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย ได้ก่อสร้างถนนคอนกรีตในชุมชนทำให้การเดินทางสัญจรไปมาก็ได้รับความสะดวกและมลพิษทางอากาศลดน้อยลงแต่ขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซม...”**และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย ควรก่อสร้างถนนคอนกรีตให้ครอบคลุมทุกชุมชนและควรบำรุงรักษาซ่อมแซมถนนคอนกรีตในชุมชนอยู่เสมอ...”

(6) นายสุวรรณ์ เกณฑ์มา (2558, 12 กันยายน) กำนันตำบลหัวเรือ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเรือ ได้ก่อสร้างถนนคอนกรีตในชุมชนแต่ขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซมถนนที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน...”**และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเรือควรก่อสร้างถนนคอนกรีตที่มีความแข็งแรงทนทานและบำรุงรักษาซ่อมแซมถนนที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้านอยู่เสมอ...”

(7) นายสมหวัง วิรุวรรณ (2558, 13 กันยายน) กำนันตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...การดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลแคน ที่เห็นได้ชัดเจนก็คือก่อสร้างถนนคอนกรีตแต่บกพร่องในการบูรณะ

ซ่อมแซมบำรุงรักษา..."**และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**"...องค์การบริหารส่วนตำบลแคนควรก่อสร้างถนนคอนกรีตที่ได้มาตรฐานให้ครอบคลุมทุกชุมชนและบำรุงรักษาซ่อมแซมถนนทั้งในชุมชนและที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้านให้มีสภาพดีทุกฤดูกาล..."

(**8) นางผ่องศรี ไสอินทร์** (2558, 14 กันยายน) สารวัตรกำนันตำบลงัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**"...ชุมชนแต่ละชุมชนเคยประสบกับปัญหาเรื่องฝุ่นจากถนนลูกรังอยู่เป็นประจำ เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลงัวบา ได้ก่อสร้างถนนคอนกรีตแทนที่ครอบคลุมทุกชุมชนทำให้ลดปัญหาดังกล่าวได้เป็นอย่างมาก..."**และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**"...องค์การบริหารส่วนตำบลงัวบาควรให้ความสำคัญกับคุณภาพความแข็งแรงและทนทานของถนนคอนกรีต และการบำรุงรักษาให้มากกว่าที่เคยปฏิบัติมา..."

(**9) นายมนูญ หารคำ** (2558, 15 กันยายน) กำนันตำบลนาข่า อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม**ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**"...องค์การบริหารส่วนตำบลนาข่า ได้มองเห็นความสำคัญของการคมนาคมจึงได้ก่อสร้างก่อสร้างถนนคอนกรีตเพื่อให้ครอบคลุมทุกชุมชนประชาชนเดินทางไปมาสะดวกและในหน้าแล้งฝุ่นละอองก็ลดลงซึ่งก่อผลดีต่อสุขภาพของประชาชน..."**และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**"...เมื่อก่อสร้างถนนคอนกรีตแต่ละเส้นทางองค์การบริหารส่วนตำบลนาข่า ควรวางท่อระบายน้ำควบคู่กันไปด้วย..."

(10) นายประณี คำอาจ(2558, 16 กันยายน) สารวัตรกำนันตำบลบ้านหวาย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**"...สิ่งที่เห็นเป็นรูปธรรมคือถนนคอนกรีตที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหวาย ได้ก่อสร้างในชุมชนทำให้การเดินทางสัญจรไปมาก็ได้รับความสะดวกพอสมควรและผลพลอยได้คือมลพิษทางอากาศลดน้อยลง..."**และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**".องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหวาย ควรก่อสร้างถนนคอนกรีตให้ครบทุกเส้นทางในชุมชนและบำรุงรักษาซ่อมแซมอยู่เสมอ..."

(11) นายสุบิน วิลาวงศ์ (2558, 17 กันยายน) สารวัตรกำนันตำบลหนองไฮอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**"...การดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮที่เห็นเป็นรูปธรรมคือได้ก่อสร้างถนนคอนกรีตในชุมชนแต่คุณภาพของถนนไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควรและขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซม..."**และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**"...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮควรก่อสร้างถนนคอนกรีตที่ได้มาตรฐานและบำรุงรักษาซ่อมแซมอยู่เสมอ..."

(**12) นายนิพนธ์ ฤทธาโย** (2558, 18 กันยายน) สารวัตรกำนันตำบลประชาพัฒนา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**"...การดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮที่เห็นเป็นรูปธรรมคือได้ก่อสร้างถนนคอนกรีตในชุมชนแต่คุณภาพของถนนไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควรและขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซม..."**และได้ให้**

ข้อเสนอแนะไว้ว่า“...องค์การบริหารส่วนตำบลประชาพัฒนา ควรก่อสร้างถนนคอนกรีตที่มีความแข็งแรงทนทานได้มาตรฐานและบำรุงรักษาซ่อมแซมอยู่เสมอ...”

(13) นายสมพร บัวบุญ (2558, 19 กันยายน) กำนันตำบลหนองทุ่ม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม**ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...ปัญหาเรื่องฝุ่นที่เกิดจากถนนลูกรังเป็นที่แต่ละชุมชนต้องประสบอยู่เป็นประจำ เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม ได้ก่อสร้างถนนคอนกรีตแทนที่ครอบคลุมทุกชุมชนทำให้ลดปัญหาดังกล่าวได้เป็นอย่างมาก...”**และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม ควรให้ความสำคัญกับคุณภาพความแข็งแรงและทนทานของถนนคอนกรีต และการบำรุงรักษาให้มากกว่าที่เคยปฏิบัติมา...”

(14) นายทองแดง ระหารนอก (2558, 20 กันยายน) สารวัตรกำนันตำบลหนองแสน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม**ได้ให้สัมภาษณ์ว่าได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสนได้ดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมที่เห็นเป็นรูปธรรมก็คือได้ก่อสร้างถนนคอนกรีตในชุมชนการเดินทางสัญจรไปมาก็ได้รับความสะดวกและมลพิษทางอากาศลดน้อยลง...”**และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสน ควรก่อสร้างถนนคอนกรีตทุกเส้นทางในชุมชนและบำรุงรักษาซ่อมแซมอยู่เสมอ...”

(15) นายประสงค์ ประนัดเถ (2558, 21 กันยายน) กำนันตำบลโคกสีทองหลาง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม**ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...การดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีทองหลาง ที่เห็นเป็นรูปธรรมคือได้ก่อสร้างถนนคอนกรีตในชุมชนแต่คุณภาพของถนนไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควรและขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซม...”**และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีทองหลาง ควรก่อสร้างถนนคอนกรีตที่ได้มาตรฐานพร้อมวางท่อระบายน้ำทั้งสองฝั่งถนนทุกเส้นทาง...”

2) ด้านการสาธารณูปโภค

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ไว้ว่า “ท่านมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ของท่านอย่างไร?” และ “ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ของท่าน อย่างไร?” ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลตามลำดับดังนี้

(1) นางสาวสุทธิกานต์ ดียิ่ง (2558, 7 กันยายน) กำนันตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม**ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง ได้ดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างทั้งถนนและสถานที่สาธารณะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์และมีความสะดวกปลอดภัยในการสัญจรไปมาพอสมควร...”**และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า** “...องค์การบริหารส่วนตำบล

หนองแสง ควรเร่งดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะตามถนน และสถานที่ต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุหรือความไม่ปลอดภัยให้ทั่วถึง เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน...”

(2) นายปัญญา โยแก้ว (2558, 8 กันยายน) ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 ตำบลขามป้อม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม**ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อมได้ดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างทั้งถนนและสถานที่สาธารณะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์และมีความสะดวกปลอดภัยในการสัญจรไปมา...”และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนสาธารณะและความเพียงพอของการให้บริการไฟฟ้าสาธารณะ...”

(**3) นายบัวสอน ซุยโพธิ์น้อย** (2558, 9 กันยายน) กำนันตำบลเสือโก้ก อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม**ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลเสือโก้กได้ดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนสาธารณะและขยายเขตไฟฟ้าให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ไฟฟ้าของประชาชน...”และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลเสือโก้กควรเพิ่มจำนวนไฟฟ้าแสงสว่างตามถนนสาธารณะและสถานที่สาธารณะ...”

(**4) นายคงศักดิ์ ปัญญาละ** (2558, 10 กันยายน) กำนันตำบลดงใหญ่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม**ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลดงใหญ่ ได้ดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างทั้งถนนและสถานที่สาธารณะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์และมีความสะดวกปลอดภัยในการสัญจรไปมาพอสมควร...”และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลดงใหญ่ ควรเพิ่มการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสาธารณะเพื่อความปลอดภัยของประชาชนยิ่งขึ้น...”

(5) นายทองมี ชัยโภชน์ (2558, 11 กันยายน) กำนันตำบลโพธิ์ชัย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนสาธารณะและความเพียงพอของการให้บริการไฟฟ้าสาธารณะ และระบบเสียงตามสายในเขตพื้นที่ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน...”และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลควรติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนสาธารณะให้เพียงพอ...”

(6) นายสุวรรณ์ เกณฑ์มา (2558, 12 กันยายน) กำนันตำบลหัวเรือ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเรือ ได้ดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างทั้งถนนและสถานที่สาธารณะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์และมีความสะดวกปลอดภัยในการสัญจรไปมา...”**และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า** “...องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเรือ ควรเร่งดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะตามถนน และสถานที่ต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุหรือความไม่ปลอดภัยให้ทั่วถึง เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน...”

(**7) นายสมหวัง วิรุวรรณ** (2558, 13 กันยายน) กำนันตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลแคนได้ดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนสาธารณะและขยายเขตไฟฟ้าให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ไฟฟ้าของประชาชน...”และ**ได้**

ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า“...องค์การบริหารส่วนตำบลแคนควรเพิ่มจำนวนไฟฟ้าแสงสว่างตามถนนสาธารณะและสถานที่สาธารณะ...”

(**8) นางผ่องศรี ไสอินทร์** (2558, 14 กันยายน) สารวัตรกำนันตำบลงัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสถานที่สาธารณะและการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมทุกชุมชน...”และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า** “...องค์การบริหารส่วนตำบลงัวบา ควรดูแลบำรุงรักษาซ่อมแซมไฟฟ้าแสงสว่างสาธารณะให้ใช้ได้ตามปกติโดยเร็ว...”

(9) นายมนูญ หารคำ (2558, 15 กันยายน) กำนันตำบลนาข่า อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาข่า ในการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสถานที่สาธารณะรวมถึงถนนหนทางก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในชุมชนและผู้ที่เดินทางสัญจรไปมาในเวลากลางคืนเป็นอย่างมาก...”และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลนาข่า ควรติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสถานที่สาธารณะรวมถึงถนนหนทางให้ครอบคลุมเสมอเหมือนกันทุกชุมชน...”

(10) นายประณี คำอาจ (2558, 16 กันยายน) สารวัตรกำนันตำบลบ้านหวาย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหวาย ได้ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสถานที่สาธารณะและการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมทุกชุมชน ประชาชนเห็นด้วยเป็นอย่างมาก...”และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหวาย ควรสำรวจความชำรุดเสียหายไฟฟ้าแสงสว่างถนนและสถานที่สาธารณะและซ่อมแซมให้คืนสภาพโดยเร็ว...”

(11) นายสุบิน วิลาวงศ์ (2558, 17 กันยายน) สารวัตรกำนันตำบลหนองไฮ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮได้ดำเนินการขยายเขตไฟฟ้าเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของสาธารณะ...”และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮควรขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมพื้นที่การเกษตรที่ประชาชนต้องการและจำเป็นต้องใช้ไฟฟ้า...”

(**12) นายนิพนธ์ ฤทธาโย** (2558, 18 กันยายน) สารวัตรกำนันตำบลประชาพัฒนา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลประชาพัฒนา ได้ขยายเขตไฟฟ้าและติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสาธารณะเพื่อให้ครอบคลุมทุกชุมชนเป็นการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมประชาชนได้ประโยชน์...”และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลประชาพัฒนา ควรเพิ่มการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสาธารณะให้ครอบคลุมทุกๆที่ที่มีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของประชาชน...”

(13) นายสมพร บัวบุญ (2558, 19 กันยายน) กำนันตำบลหนองทุ่ม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่มได้ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสถานที่สาธารณะและการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมทุกชุมชนประชาชนเห็นด้วยเป็นอย่างมาก...”และ **ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“..องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม.ควรหมั่นสำรวจตรวจตราความชำรุดเสียหายไฟฟ้าแสงสว่างถนนและสถานที่สาธารณะและซ่อมแซมในเวลาที่รวดเร็ว...”

(14) นายทองแดง ระหารนอก (2558,20 กันยายน) สารวัตรกำนันตำบลหนองแสน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสน ในการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสถานที่สาธารณะรวมถึงถนนหนทางก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในชุมชนและผู้ที่เดินทางสัญจรไปมาในเวลากลางคืนเป็นอย่างมาก...” และ **ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสน ควรติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสถานที่สาธารณะรวมถึงถนนหนทางให้ครอบคลุมเสมอเหมือนกันทุกชุมชน...”

(15) นายประสงค์ ประนัดเถ (2558,21 กันยายน) กำนันตำบลโคกสีทองหลาง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...ความเพียงพอของการให้บริการไฟฟ้าสาธารณะก็เป็นสิงหนึ่งที่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีทองหลางต้องดำเนินการโดยเร็วเพราะบางครั้งกระแสไฟฟ้าไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ของประชาชน...”และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีทองหลาง ควรเร่งดำเนินการหาแหล่งไฟฟ้าสำรองไว้ให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ของประชาชน...”

3) ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ไว้ว่า “ท่านมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ของท่านอย่างไร?” และ “ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ของท่าน อย่างไร?” ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลตามลำดับดังนี้

(1) นางสาวสุทธิกานต์ ดียิ่ง (2558, 7 กันยายน) กำนันตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม**ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง ได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่และอัตราค่าบริการใช้น้ำประปามีความเหมาะสม...”และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง ควรแสวงหาแหล่งน้ำสำรองเพื่อการผลิตประปาและรักษามาตรฐานของอัตราค่าบริการใช้น้ำประปาที่เหมาะสมตลอดไป...”

(**2) นายปัญญา โยแก้ว** (2558, 8 กันยายน) ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 ตำบลขามป้อม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามได้ให้สัมภาษณ์ว่า "...องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อมได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่..."และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**"...องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม ควรดูแลรักษาแหล่งน้ำลำคลองที่ใช้ในการผลิตน้ำประปาให้น้ำสะอาดและขอความร่วมมือไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในแหล่งน้ำลำคลอง..."

(3) นายบัวสอน ซุยโพธิ์น้อย (2558, 9 กันยายน) กำนันตำบลเสือโก้ก อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามได้ให้สัมภาษณ์ว่า "...องค์การบริหารส่วนตำบลเสือโก้กได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่..."และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า** "...องค์การบริหารส่วนตำบลเสือโก้กควรรักษาคุณภาพการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนไว้ตลอดไป..."

(4) นายคงศักดิ์ ปัญญาละ (2558, 10 กันยายน) กำนันตำบลดงใหญ่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามได้ให้สัมภาษณ์ว่า "...องค์การบริหารส่วนตำบลดงใหญ่ ได้ดำเนินการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรโดยผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่..."และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**"...องค์การบริหารส่วนตำบลดงใหญ่ ควรดูแลรักษาแหล่งน้ำลำคลองที่ใช้ในการผลิตน้ำประปาให้สะอาดอยู่เสมอ..."

(5) นายทองมี ชัยโภชน์ (2558, 11 กันยายน) กำนันตำบลโพธิ์ชัย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ให้สัมภาษณ์ว่า"...การดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย ที่ประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุดคือการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่..."และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**"...องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย ควรดูแลรักษาแหล่งน้ำลำคลองที่ใช้ในการผลิตน้ำประปาให้น้ำสะอาดและแสวงหาแหล่งน้ำสำรองไว้ใช้ไม่ให้ขาดแคลนในฤดูแล้ง..."

(6) นายสุวรรณ์ เกณฑ์มา (2558, 12 กันยายน) กำนันตำบลหัวเรือ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ให้สัมภาษณ์ว่า "...องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเรือ ได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพและค่าบริการที่เหมาะสมประชาชนในพื้นที่..."และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**"...องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเรือ ควรรักษาคุณภาพดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพและค่าบริการที่เหมาะสมไว้ตลอดไป..."

(7) นายสมหวัง วิรุวรรณ (2558, 13 กันยายน) กำนันตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ให้สัมภาษณ์ว่า"...องค์การบริหารส่วนตำบลแคนได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่..."และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**"...องค์การบริหารส่วนตำบลแคนควรดูแลรักษาแหล่งน้ำลำคลองที่ใช้ในการผลิตน้ำประปาให้น้ำสะอาดและขอความร่วมมือไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในแหล่งน้ำลำคลอง..."

(8) นางผ่องศรี ไสอินทร์ (2558, 14 กันยายน) สารวัตรกำนันตำบลงัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “...องค์การบริหารส่วนตำบลงัวบา ได้ดำเนินการดูแลและปรับภูมิทัศน์แหล่งน้ำลำคลองให้น่ารื่นรมย์และดูแลรักษาแหล่งน้ำลำคลองให้น้ำสะอาดอยู่เสมอ...”และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลงัวบา ควรรักษามาตรฐานการดูแลและปรับภูมิทัศน์แหล่งน้ำลำคลองให้น่ารื่นรมย์และดูแลรักษาแหล่งน้ำลำคลองให้น้ำสะอาดเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน...”

(**9) นายมนูญ หารคำ** (2558, 15 กันยายน) กำนันตำบลนาข่า อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ให้สัมภาษณ์ว่า“...องค์การบริหารส่วนตำบลนาข่า ได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพและค่าบริการที่เหมาะสมประชาชนในพื้นที่...”และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลนาข่า ควรดูแลรักษาแหล่งน้ำลำคลองที่ใช้ในการผลิตน้ำประปาให้น้ำสะอาดและแสวงหาแหล่งน้ำสำรองไว้ใช้ในฤดูแล้ง...”

(**10) นายประณี คำอาจ** (2558, 16 กันยายน) สารวัตรกำนันตำบลบ้านหวาย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “...องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหวาย ได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่...”และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหวาย ควรแสวงหาแหล่งน้ำสำรองไว้ใช้ในไม่ให้ขาดแคลน...”

(11) นายสุบิน วิลาวงศ์ (2558, 17 กันยายน) สารวัตรกำนันตำบลหนองไฮ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ให้สัมภาษณ์ว่า“...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่...”และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮควรดูแลรักษาแหล่งน้ำลำคลองที่ใช้ในการผลิตน้ำประปาให้น้ำสะอาดและขอความร่วมมือไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในแหล่งน้ำลำคลอง...”

(12) นายนิพนธ์ ฤทธาโย (2558, 18 กันยายน) สารวัตรกำนันตำบลประชาพัฒนา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ให้สัมภาษณ์ว่า“...องค์การบริหารส่วนตำบลประชาพัฒนา ได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพและค่าบริการที่เหมาะสมได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่...”และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลประชาพัฒนา ควรดูแลรักษาแหล่งน้ำลำคลองที่ใช้ในการผลิตน้ำประปาให้น้ำสะอาดและแสวงหาแหล่งน้ำสำรองไว้เมื่อยามขาดแคลน...”

(13) นายสมพร บัวบุญ (2558, 19 กันยายน) กำนันตำบลหนองทุ่ม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม**ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม ได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอและจัดหาถังเก็บน้ำฝนสาธารณะให้บริการประชาชนในพื้นที่...”และ

ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า“...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม ควรดูแลรักษาแหล่งน้ำลำคลองที่ใช้ในการผลิตน้ำประปาให้น้ำสะอาดอยู่เสมอ...”

(14) นายทองแดง ระหารนอก (2558, 20 กันยายน) สารวัตรกำนันตำบลหนองแสน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม**ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสน ได้ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรแต่มีปัญหาในความไม่เพียงพอทั่วถึง...”และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสน ควรหาสถานที่และจัดสร้างกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในอุปโภคบริโภคและการเกษตรให้เพียงพอทุกฤดูกาล...”

(15) นายประสงค์ ประนัดเถ (2558, 21 กันยายน) กำนันตำบลโคกสีทองหลาง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม**ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีทองหลาง ได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่...”และ**ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีทองหลางควรแสวงหาแหล่งน้ำสำรองเพื่อการผลิตประปา...”

5.2 สรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายเป็นรายด้าน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านการคมนาคม ผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ พบว่า โดยภาพรวมด้านการคมนาคม องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานในการก่อสร้างถนนคอนกรีตเพื่อให้ครอบคลุมทุกชุมชน ทำให้การเดินทางสัญจรไปมาก็ได้รับความสะดวกพอสมควรและผลพลอยได้คือมลพิษทางอากาศลดน้อยลงแต่คุณภาพของถนนไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควรและขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซมและข้อเสนอแนะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลควรควรก่อสร้างถนนคอนกรีตทุกเส้นทางในชุมชนและบำรุงรักษาซ่อมแซมอยู่เสมอซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณ

2) ด้านการสาธารณูปโภคผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ พบว่า โดยภาพรวมด้านการสาธารณูปโภคองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนและสถานที่สาธารณะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์และมีความสะดวกปลอดภัยในการสัญจรไปมาและขยายเขตไฟฟ้าให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ไฟฟ้าของประชาชนและข้อเสนอแนะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลควรเพิ่มการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสาธารณะให้ครอบคลุมทุกพื้นที่เพื่อความปลอดภัยของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณ

3) ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร ผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ พบว่าโดยภาพรวมด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่และอัตราค่าบริการใช้น้ำประปามีความเหมาะสมทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์ในการดำรงชีพประจำวันและข้อเสนอแนะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลควรดูแลรักษาแหล่งน้ำลำคลองที่ใช้ในการผลิตน้ำประปาให้สะอาดและแสวงหาแหล่งน้ำสำรองไว้ใช้ในฤดูแล้ง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณ

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามผู้วิจัยตั้งวัตถุประสงค์ไว้ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม, 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน, และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎี แนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยตั้งสมมติฐานการวิจัยว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชาชนที่อยู่อาศัยและเป็นหัวหน้าหรือผู้แทนครัวเรือน ในเขตพื้นที่อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 15 ตำบล 240 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 21,804 คนซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 393 คน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Selection) จากบุคคลซึ่งมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยได้เลือกกำนันหรือตัวแทนทุกตำบล จำนวน 15 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศอายุ และระดับการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม สาม ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการคมนาคม, 2) ด้านการสาธารณูปโภค, และ 3) ด้านน้ำเพื่ออุปโภค บริโภคและการเกษตร จำนวน 30 ข้อ มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับของการวัดออกเป็น 5 ระดับ ตอนที่ 3 เป็น ข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบ Real Practice ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ เครื่องบันทึกเสียง (Tape) และกล้องถ่ายภาพ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพตามวัตถุประสงค์ข้อ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มสำหรับเรื่องเพศ และ F-test (One-way ANOVA) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ อายุ และระดับการศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรมแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยการจำแนกข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ในแต่ละด้านความคิดเห็น ตามวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดและนิยามศัพท์เฉพาะแจกแจงความถี่แล้วนำเสนอในรูปแบบการพรรณาวิเคราะห์ (Analytical Discription) ซึ่งสามารถสรุปผลของการวิจัยตามข้อค้นพบ (Fact Findings) ตามลำดับดังนี้

5.1 สรุปผล

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 52.16 มีอายุระหว่าง 36–50 ปี จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 38.93 และมีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 39.95

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้งสามด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร รองลงมา คือ ด้านการสาธารณูปโภค และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการคมนาคม

ส่วนผลการวิจัยเป็นรายด้าน ปรากฏดังต่อไปนี้

1) ด้านการคมนาคม ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการ

คมนาคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทั้งสิบข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “การก่อสร้างถนนคอนกรีตครอบคลุมทุกชุมชน” และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 ที่ว่า “ความแข็งแรงและทนทานของถนนคอนกรีต”

2) ด้านการสาธารณูปโภค ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการสาธารณูปโภค โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทั้งสิบข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 6 ที่ว่า “การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนสาธารณะ” และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 3 ที่ว่า “การขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมพื้นที่การเกษตร”

3) ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทั้งสิบข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “ความเพียงพอและทั่วถึงของการให้บริการน้ำประปา” และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 10 ที่ว่า “ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร”

5.1.3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis)

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis)

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis)

5.1.4 ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผลการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

โดยสรุป ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ลำดับตามความถี่จากสูงไปหาต่ำสามอันดับแรก คือ ควรเร่งดำเนินการบำรุงรักษาซ่อมแซมถนนที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน, ควรเร่งดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างตามถนน และสถานที่ต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุหรือความไม่ปลอดภัยให้ทั่วถึง, และควรแสวงหาแหล่งน้ำสำรองเพื่อการผลิตประปา

5.1.5 สรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายเป็นรายด้าน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านการคมนาคม ผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ พบว่า โดยภาพรวม ด้านการคมนาคม องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานในการก่อสร้างถนนคอนกรีตเพื่อให้ครอบคลุมทุกชุมชน ทำให้การเดินทางสัญจรไปมาก็ได้รับความสะดวกพอสมควรและผลพลอยได้คือมลพิษทางอากาศลดน้อยลงแต่คุณภาพของถนนไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควรและขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซม ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณ

2) ด้านการสาธารณูปโภค ผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ พบว่า โดยภาพรวมด้านการสาธารณูปโภค องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนและสถานที่สาธารณะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์และมีความสะดวกปลอดภัยในการสัญจรไปมาและขยายเขตไฟฟ้าให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ไฟฟ้าของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณ

3) ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร ผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ พบว่า โดยภาพรวมด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค**และการเกษตร** องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่และอัตราค่าบริการใช้น้ำประปามีความเหมาะสมทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์ในการดำรงชีพประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณ

5.2 อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย พบประเด็นสำคัญสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม ทั้ง 15 แห่ง ต่างก็ได้ดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาสามปี ซึ่งมุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานซึ่งได้แก่ด้านการคมนาคม มีการก่อสร้างถนนหนทาง เป็นต้น ด้านการสาธารณูปโภค มีการให้บริการไฟฟ้าสาธารณะเป็นต้น และด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร มีการให้บริการน้ำประปา เป็นต้น ผลจากการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่นทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ **วิกรณ์กิจ อินทร์จันทร์** ได้วิจัยเรื่อง “การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานตามการโอนภารกิจให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานตามการโอนภารกิจให้แก่องค์การบริหารส่วน-ตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สมภพ ทบหลง** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบประเด็นสำคัญและอภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

1) ด้านการคมนาคม ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม ทั้ง 15 แห่ง ต่างก็ได้ดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม เช่นการก่อสร้างถนนคอนกรีตครอบคลุมทุกชุมชน และการบูรณะซ่อมแซมทางเท้าเป็นต้น ผลจากการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่นทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการคมนาคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่** เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการคมนาคม **ผลการสัมภาษณ์** พบว่า โดยภาพรวมด้านการคมนาคม องค์การบริหารส่วนตำบลในเขต

อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานในการก่อสร้างถนนคอนกรีต เพื่อให้ครอบคลุมทุกชุมชน ทำให้การเดินทางสัญจรไปมาก็ได้รับความสะดวกพอสมควรและผลพลอยได้คือมลพิษทางอากาศลดน้อยลงแต่คุณภาพของถนนไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควรและขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซม แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สมภพ ทบหลง** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ด้านการคมนาคม อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “การก่อสร้างถนนคอนกรีตครอบคลุมทุกชุมชน” มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุมทั้ง 15 แห่ง ต่างก็ได้ดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม ในการก่อสร้างถนนคอนกรีตครอบคลุมทุกชุมชนเช่นเดียวกัน ผลจากการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่นประชาชนเดินทางไปมาสะดวกและในหน้าแล้งฝุ่นละอองก็ลดลงซึ่งก่อผลดีต่อสุขภาพด้วยจึงทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานในการก่อสร้างถนนคอนกรีตครอบคลุมทุกชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม ทั้ง 15 แห่งอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นางสาวสุทธิกานต์ ดียิ่ง** กำนันตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง ได้ดำเนินการก่อสร้างถนนคอนกรีตทุกชุมชนแต่ก็ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ การเดินทางสัญจรไปมาก็ได้รับความสะดวกพอสมควร อาจจะเนื่องมาจากความจำกัดของงบประมาณทำให้คุณภาพของถนนไม่ดีเท่าที่ควรและขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซม...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ นายปัญญา โยแก้ว ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 ตำบลขามป้อม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...ถนนคอนกรีตที่องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม ได้ก่อสร้างในชุมชนมีป้ายบอกทางที่ชัดเจนการเดินทางสัญจรไปมาก็ได้รับความสะดวกพอสมควรและที่สำคัญคือทำให้มลพิษทางอากาศน้อยลง...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายบัวสอน ซุยโพธิ์น้อย** กำนันตำบลเสือโก้ก อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...องค์การบริหารส่วนตำบลเสือโก้ก ได้ก่อสร้างถนนคอนกรีตในชุมชนการเดินทางสัญจรไปมาก็ได้รับความสะดวกแต่ขาดการซ่อมบำรุงรักษาถนน...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายคงศักดิ์ ปัญญาละ** กำนันตำบลดงใหญ่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...สิ่งที่เห็นเป็นรูปธรรมคือถนนคอนกรีตที่องค์การบริหารส่วนตำบลดงใหญ่ ได้ก่อสร้างในชุมชนทำให้การเดินทางสัญจรไปมาก็ได้รับความสะดวกพอสมควรและผลพลอยได้คือมลพิษทางอากาศลดน้อยลง...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายทองมี ชัยโภชน์** กำนันตำบลโพธิ์ชัย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย ได้ก่อสร้างถนนคอนกรีตใน

ชุมชนทำให้การเดินทางสัญจรไปมาก็ได้รับความสะดวกและมลพิษทางอากาศลดน้อยลงแต่ขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซม...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายสมหวัง วิรุวรรณ** กำนันตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...การดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลแคน ที่เห็นได้ชัดเจนก็คือก่อสร้างถนนคอนกรีตแต่บกพร่องในการบูรณะซ่อมแซมบำรุงรักษา...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นางผ่องศรี ไสอินทร์** สารวัตรกำนันตำบลงัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...ชุมชนแต่ละชุมชนเคยประสบกับปัญหาเรื่องฝุ่นจากถนนลูกรังอยู่เป็นประจำ เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลงัวบา ได้ก่อสร้างถนนคอนกรีตแทนที่ครอบคลุมทุกชุมชนทำให้ลดปัญหาดังกล่าวได้เป็นอย่างมาก...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายประณี คำอาจ** สารวัตรกำนันตำบลบ้านหวาย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...สิ่งที่เห็นเป็นรูปธรรมคือถนนคอนกรีตที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหวาย ได้ก่อสร้างในชุมชนทำให้การเดินทางสัญจรไปมาก็ได้รับความสะดวกพอสมควรและผลพลอยได้คือมลพิษทางอากาศลดน้อยลง...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายสุบิน วิลาวงศ์** สารวัตรกำนันตำบลหนองไฮ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...การดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮ ที่เห็นเป็นรูปธรรม คือ ได้ก่อสร้างถนนคอนกรีตในชุมชนแต่คุณภาพของถนนไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควรและขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซม...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายนิพนธ์ ฤทธาโย** สารวัตรกำนันตำบลประชาพัฒนา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...การดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮ ที่เห็นเป็นรูปธรรมคือได้ก่อสร้างถนนคอนกรีตในชุมชนแต่คุณภาพของถนนไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควรและขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซม...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายสมพร บัวบุญ** กำนันตำบลหนองทุ่ม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...ปัญหาเรื่องฝุ่นที่เกิดจากถนนลูกรังเป็นที่แต่ละชุมชนต้องประสบอยู่เป็นประจำ เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม ได้ก่อสร้างถนนคอนกรีตแทนที่ครอบคลุมทุกชุมชนทำให้ลดปัญหาดังกล่าวได้เป็นอย่างมาก...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายทองแดง ระหารนอก** สารวัตรกำนันตำบลหนองแสน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสนได้ดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม ที่เห็นเป็นรูปธรรมก็คือได้ก่อสร้างถนนคอนกรีตในชุมชนการเดินทางสัญจรไปมาก็ได้รับความสะดวกและมลพิษทางอากาศลดน้อยลง...” และสอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายประสงค์ ประนัดเถ** กำนันตำบลโคกสีทองหลาง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...การดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีทองหลาง ที่เห็นเป็นรูปธรรมคือได้ก่อสร้างถนนคอนกรีตในชุมชนแต่คุณภาพของถนนไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควรและขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซม...”

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 ที่ว่า “ความแข็งแรงและทนทานของถนนคอนกรีต”มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** ประชาชนได้เห็นความตั้งใจจริงขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม ทั้ง 15 แห่ง ในการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้วยการก่อสร้างถนนคอนกรีตครอบคลุมทุกชุมชนถึงแม้ว่าจะติดใจในคุณภาพความแข็งแรงและทนทานของถนนและการบำรุงรักษาซ่อมแซม แต่ผลจากการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่นเป็นอย่างมาก จึงทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานในการก่อสร้างถนนคอนกรีตครอบคลุมทุกชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม ทั้ง 15 แห่งอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นางสาวสุทธิกานต์ ดียิ่ง** กำนันตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง ได้ดำเนินการก่อสร้างถนนคอนกรีตทุกชุมชนแต่ก็ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ การเดินทางสัญจรไปมาก็ได้รับความสะดวกพอสมควร อาจจะเนื่องมาจากความจำกัดของงบประมาณทำให้คุณภาพของถนนไม่ดีเท่าที่ควรและขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซม...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายสมหวัง วิรุวรรณ** กำนันตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...การดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลแคน ที่เห็นได้ชัดเจนก็คือก่อสร้างถนนคอนกรีตแต่บกพร่องในการบูรณะซ่อมแซมบำรุงรักษา...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายสุบิน วิลาวงศ์** สารวัตรกำนันตำบลหนองไฮ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...การดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮ ที่เห็นเป็นรูปธรรมคือได้ก่อสร้างถนนคอนกรีตในชุมชนแต่คุณภาพของถนนไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควรและขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซม...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายนิพนธ์ ฤทธาโย** สารวัตรกำนันตำบลประชาพัฒนา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...การดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮ ที่เห็นเป็นรูปธรรมคือได้ก่อสร้างถนนคอนกรีตในชุมชนแต่คุณภาพของถนนไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควรและขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซม...”และสอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายประสงค์ ประนัดเถ** กำนันตำบลโคกสีทองหลาง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...การดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีทองหลาง ที่เห็นเป็นรูปธรรมคือได้ก่อสร้างถนนคอนกรีตในชุมชนแต่คุณภาพของถนนไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควรและขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซม...”

2) ด้านการสาธารณูปโภค ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการสาธารณูปโภค โดยรวมอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม ทั้ง 15 แห่ง ต่างก็ได้ดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการสาธารณูปโภค เช่น

การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนสาธารณะและการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสถานที่สาธารณะเป็นต้น ผลจากการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่นทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการสาธารณูปโภค อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่** เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการสาธารณูปโภค **ผลการสัมภาษณ์** พบว่า โดยภาพรวม ด้านการสาธารณูปโภค องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนและสถานที่สาธารณะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์และมีความสะดวกปลอดภัยในการสัญจรไปมาและขยายเขตไฟฟ้าให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ไฟฟ้าของประชาชน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อ 6 ที่ว่า “การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนสาธารณะ” มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนสาธารณะองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม ทั้ง 15 แห่ง ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่นมีความสะดวกปลอดภัยในการสัญจรไปมาทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการสาธารณูปโภค ในประเด็นนี้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นางสาวสุทธิกานต์ ดียิ่ง** กำนันตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง ได้ดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างทั้งถนนและสถานที่สาธารณะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์และมีความสะดวกปลอดภัยในการสัญจรไปมาพอสมควร...”สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของนายปัญญา โยแก้ว ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 ตำบลขามป้อม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามได้ให้สัมภาษณ์ว่า“...องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อมได้ดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างทั้งถนนและสถานที่สาธารณะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์และมีความสะดวกปลอดภัยในการสัญจรไปมา...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายบัวสอน ซุยโพธิ์น้อย** กำนันตำบลเสือโก้ก อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...องค์การบริหารส่วนตำบลเสือโก้ก ได้ดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนสาธารณะและขยายเขตไฟฟ้าให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ไฟฟ้าของประชาชน...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายคงศักดิ์ ปัญญาละ** กำนันตำบลดงใหญ่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...องค์การบริหารส่วนตำบลดงใหญ่ ได้ดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างทั้งถนนและสถานที่สาธารณะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์และมีความสะดวกปลอดภัยในการสัญจรไปมาพอสมควร...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายสุวรรณ์ เกณฑ์มา** กำนันตำบลหัวเรือ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเรือ ได้ดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างทั้งถนนและสถานที่สาธารณะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์และมีความสะดวกปลอดภัยในการสัญจรไปมา...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ

นางผ่องศรี ไสอินทร์ สารวัตรกำนันตำบลงัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** "...องค์การบริหารส่วนตำบลการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสถานที่สาธารณะและการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมทุกชุมชน..." สอดคล้องกับการให้ของ **นายมนูญ หารคำ** กำนันตำบลนาข่า อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** "...การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาข่า ในการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสถานที่สาธารณะรวมถึงถนนหนทางก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในชุมชนและผู้ที่เดินทางสัญจรไปมาในเวลากลางคืนเป็นอย่างมาก..." สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายประณี คำอาจ** สารวัตรกำนันตำบลบ้านหวาย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** "...องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหวาย ได้ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสถานที่สาธารณะและการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมทุกชุมชนประชาชนเห็นด้วยเป็นอย่างมาก..." สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายสมพร บัวบุญ** กำนันตำบลหนองทุ่ม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** "...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม ได้ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสถานที่สาธารณะและการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมทุกชุมชนประชาชนเห็นด้วยเป็นอย่างมาก..." และสอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายทองแดง ระหารนอก** สารวัตรกำนันตำบลหนองแสน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** "...การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสน ในการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสถานที่สาธารณะรวมถึงถนนหนทางก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในชุมชนและผู้ที่เดินทางสัญจรไปมาในเวลากลางคืนเป็นอย่างมาก..."

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือข้อ 3 ที่ว่า "การขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมพื้นที่การเกษตร"มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** การขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมพื้นที่การเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม ทั้ง 15 แห่ง ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่นซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการสาธารณูปโภค ในประเด็นนี้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายสุบิน วิลาวงศ์** สารวัตรกำนันตำบลหนองไฮ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** "...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮ ได้ดำเนินการขยายเขตไฟฟ้าเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของสาธารณะ..."

3) ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม ทั้ง 15 แห่ง ต่างก็ได้ดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร เช่น ความเพียงพอและ

ทั่วถึงของการให้บริการน้ำประปาและคุณภาพของน้ำประปาที่ให้บริการเป็นต้น ผลจากการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่นทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่** เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร **ผลการสัมภาษณ์** พบว่า โดยภาพรวมด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่และอัตราค่าบริการใช้น้ำประปามีความเหมาะสมทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์ในการดำรงชีพประจำวัน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “ความเพียงพอและทั่วถึงของการให้บริการน้ำประปา” มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม ทั้ง 15 แห่ง ต่างก็ได้ดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร โดยการให้บริการน้ำประปาอย่างเพียงพอและทั่วถึง ผลจากการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่นทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ในประเด็นนี้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นางสาวสุทธิกานต์ ดียิ่ง** กำนันตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง ได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่และอัตราค่าบริการใช้น้ำประปามีความเหมาะสม...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายปัญญา โยแก้ว** ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 ตำบลขามป้อม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม ได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายบัวสอน ซุยโพธิ์น้อย** กำนันตำบลเสือโก้ก อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...องค์การบริหารส่วนตำบลเสือโก้ก ได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายคงศักดิ์ ปัญญาละ** กำนันตำบลดงใหญ่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...องค์การบริหารส่วนตำบลดงใหญ่ ได้ดำเนินการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร โดยผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายทองมี ชัยโภชน์** กำนันตำบลโพธิ์ชัย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...การดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย ที่ประชาชนได้รับประโยชน์

มากที่สุดคือการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายสมหวัง วิรุวรรณ** กำนันตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “...องค์การบริหารส่วนตำบลแคนได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายมนูญ หารคำ** กำนันตำบลนาข่า อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ให้สัมภาษณ์ว่า“...องค์การบริหารส่วนตำบลนาข่า ได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพและค่าบริการที่เหมาะสมประชาชนในพื้นที่...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายประณี คำอาจ** สารวัตรกำนันตำบลบ้านหวาย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหวาย ได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายสุบิน วิลาวงศ์** สารวัตรกำนันตำบลหนองไฮ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮ ได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่...” สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายนิพนธ์ ฤทธาโย** สารวัตรกำนันตำบลประชาพัฒนา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...องค์การบริหารส่วนตำบลประชาพัฒนา ได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพและค่าบริการที่เหมาะสมได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่...” และสอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายประสงค์ ประนัดเถ** กำนันตำบลโคกสีทองหลาง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า**“...องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีทองหลาง ได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่...”

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือข้อ 10 ที่ว่า “ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร”มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม ทั้ง 15 แห่ง ต่างก็ได้ดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐาน ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร โดยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ผลจากการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่นทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ในประเด็นนี้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ **นายทองแดง ระหารนอก** สารวัตรกำนันตำบลหนองแสน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม **ได้ให้สัมภาษณ์ว่า** “...องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสน ได้ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรแต่มีปัญหาในความไม่เพียงพอทั่วถึง...”

5.2.2 การเปรียบเทียบประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) เพศ จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ชัดประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินงานในเป็นอย่างมาก ดังนั้นประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงจึงมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **นฤมล ศิลา** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลเนินทราย อำเภอเมือง จังหวัดหวัดตราด” ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเนินทราย อำเภอเมือง จังหวัดตราด พบว่า ประชาชนที่มี เพศ ต่างกัน มีความความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเนินทราย อำเภอเมือง จังหวัดตราด ไม่แตกต่างกัน

2) อายุ จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่าประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** อายุของประชาชนในบางครั้งก็หมายถึงประสบการณ์มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับการได้ศึกษาและสังเกตการณ์ ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประชาชนไม่ว่าจะอายุเท่าใดต่างก็สามารถรับรู้ได้ถึงการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม ทั้ง 15 แห่ง เพื่อประโยชน์แก่ประชาชนทุกๆคน ดังนั้นประชาชนไม่ว่าจะมีอายุอยู่ในช่วงใดต่างก็มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **นฤมล ศิลา** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลเนินทราย อำเภอเมือง จังหวัดหวัดตราด” ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเนินทราย อำเภอเมือง จังหวัดตราด พบว่าประชาชนที่มี

อายุ ต่างกัน มีความความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเนินทราย อำเภอเมือง จังหวัดตราด ไม่แตกต่างกัน

3) ระดับการศึกษา จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ชัดประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินงานในเป็นอย่างมาก ดังนั้นประชาชนไม่ว่าจะสำเร็จการศึกษาระดับใดๆ ต่างก็มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **นฤมล ศิลา** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลเนินทราย อำเภอเมือง จังหวัดหวัดตราด” ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเนินทราย อำเภอเมือง จังหวัดตราด พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเนินทราย อำเภอเมือง จังหวัดตราด ไม่แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผล โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ควรรักษามาตรฐานการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานทั้งสามด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านการคมนาคม ด้านการสาธารณูปโภค และ ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร นี้ไว้ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยการสร้างเสริมในสิ่งที่ยังขาดตกบกพร่องไม่สมบูรณ์และให้ความสำคัญในการทำนุบำรุงรักษาและซ่อมแซมในสิ่งที่ชำรุดเสียหายให้กลับคืนสภาพสมบูรณ์อยู่เสมอเพื่อที่ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จะได้ให้ความเห็นด้วยในระดับมากที่สุดต่อไป

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบประเด็นสำคัญและอภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

1) ด้านการคมนาคม ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ควรรักษามาตรฐานการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมนี้ไว้ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยการสร้างเสริมในสิ่งที่ยังขาดตกบกพร่องไม่สมบูรณ์และให้ความสำคัญในการทำนุบำรุงรักษาและซ่อมแซมในสิ่งที่ชำรุดเสียหายให้กลับคืนสภาพสมบูรณ์อยู่เสมอเพื่อที่ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จะได้ให้ความเห็นด้วยในระดับมากที่สุดต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “การก่อสร้างถนนคอนกรีตครอบคลุมทุกชุมชน” มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ควรรักษามาตรฐานการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานในการก่อสร้างถนนคอนกรีตครอบคลุมทุกชุมชนนี้ไว้ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยการสร้างเสริมในสิ่งที่ยังขาดตกบกพร่องไม่สมบูรณ์และให้ความสำคัญในการทำนุบำรุงรักษาและซ่อมแซมในสิ่งที่ชำรุดเสียหายให้กลับคืนสภาพสมบูรณ์อยู่เสมอเพื่อที่ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จะได้ให้ความเห็นด้วยในระดับมากที่สุดต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 ที่ว่า “ความแข็งแรงและทนทานของถนนคอนกรีต”มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ควรรักษามาตรฐานการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานความแข็งแรงและทนทานของถนนคอนกรีตนี้ไว้ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยการสร้างเสริมในสิ่งที่ยังขาดตกบกพร่องไม่สมบูรณ์และให้ความสำคัญในการทำนุบำรุงรักษาและซ่อมแซมในสิ่งที่ชำรุดเสียหายให้กลับคืนสภาพสมบูรณ์อยู่เสมอเพื่อที่ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จะได้ให้ความเห็นด้วยในระดับมากที่สุดต่อไป

2) ด้านการสาธารณูปโภค ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการสาธารณูปโภค โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ควรรักษามาตรฐานการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการสาธารณูปโภค นี้ไว้ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยการสร้างเสริมในสิ่งที่ยังขาดตกบกพร่องไม่สมบูรณ์ไม่ว่าจะเป็นไฟฟ้าแสงสว่างในถนนและที่สาธารณะเป็นต้นและให้ความสำคัญในการทำนุบำรุงรักษาและซ่อมแซมในสิ่งที่ชำรุดเสียหายให้กลับคืนสภาพสมบูรณ์อยู่เสมอเพื่อที่ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากการ

ดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จะได้ให้ความเห็นด้วยในระดับมากที่สุดต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 6 ที่ว่า “การติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างถนนสาธารณะ” มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ควรรักษามาตรฐานการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานในการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างถนนสาธารณะนี้ไว้ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยการสร้างเสริมในสิ่งที่ยังขาดตกบกพร่องไม่สมบูรณ์และให้ความสำคัญในการทำนุบำรุงรักษาและซ่อมแซมในสิ่งที่ชำรุดเสียหายให้กลับคืนสภาพสมบูรณ์อยู่เสมอ เพื่อที่ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จะได้ให้ความเห็นด้วยในระดับมากที่สุดต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 3 ที่ว่า “การขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมพื้นที่การเกษตร” มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ควรรักษามาตรฐานการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานในการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมพื้นที่การเกษตรนี้ไว้ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยการสร้างเสริมในสิ่งที่ยังขาดตกบกพร่องไม่สมบูรณ์และให้ความสำคัญในการทำนุบำรุงรักษาและซ่อมแซมในสิ่งที่ชำรุดเสียหายให้กลับคืนสภาพสมบูรณ์อยู่เสมอเพื่อที่ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จะได้ให้ความเห็นด้วยในระดับมากที่สุดต่อไป

3) ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ควรรักษามาตรฐานการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐาน ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร นี้ไว้ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยการให้บริการน้ำประปาที่มีคุณภาพและค่าบริการที่ยุติธรรมเป็นต้นเพื่อที่ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จะได้ให้ความเห็นด้วยในระดับมากที่สุดต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อ 1 ที่ว่า “ความเพียงพอและทั่วถึงของการให้บริการน้ำประปา”มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ควรรักษามาตรฐานการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานในการให้บริการน้ำประปาที่มีความเพียงพอและทั่วถึงนี้ไว้ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยการรักษาสภาพแหล่งน้ำให้สะอาดและหาวิธีการที่จะกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในการผลิตน้ำประปาให้เพียงพอทั่วถึงในทุกฤดูกาล เพื่อที่ประชาชนผู้ได้รับ

ประโยชน์จากการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จะได้ให้ความเห็นด้วยในระดับมากที่สุดต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือข้อ 10 ที่ว่า “ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร” มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ควรรักษามาตรฐานการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานในการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรนี้ไว้ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยการรักษาสภาพแหล่งน้ำให้สะอาดและหาวิธีการที่จะกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรให้เพียงพอในทุกฤดูกาล เพื่อที่ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จะได้ให้ความเห็นด้วยในระดับมากที่สุดต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

การวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้มีข้อจำกัดบางประการที่ไม่สามารถศึกษาให้ครบทุกแง่มุมได้ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้ผู้สนใจได้วิจัยต่อยอดจากการวิจัยเรื่องนี้ดังต่อไปนี้

1) จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการคมนาคม มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก แต่ค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกด้าน ดังนั้นควรวิจัย ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

2) จากผลการวิจัยพบว่า ความแข็งแรงและทนทานของถนนคอนกรีต มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกข้อคำถามจากจำนวนทั้งหมดจำนวน 30 ข้อ ดังนั้นควรวิจัย ปัจจัยที่มีผลต่อความแข็งแรงและทนทานของถนนคอนกรีต ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

บรรณานุกรม

กิตติธัช อิ่มวัฒนกุล. (2553).*“ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา”.* โครงงานปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

กิตติพงษ์ เลิศวิทยา. (2552).*“ความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการดำเนินงานของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส”.* วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทรวิโรฒ.

กิตติพันธ์ ยวนทอง. (ม.ป.ป.). *“ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก.”*ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยพิษณุโลก

กิติมา ปรีดีดิลก. (2542). *ทฤษฎีการบริหารองค์การ.* กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชนะการพิมพ์.

กรมการปกครอง. (2547). *แนวทางการปฏิบัติงานของสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นประจำปี 2542*. กรุงเทพฯ : อาสาสมัครรักษาดินแดน.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2552). *สถิติสำหรับงานวิจัย.* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เกรียงไกร เจริญพานิช. (2545). *“ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์”.* วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

โกวิทย์ พวงงาม. (2544). *องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปรับวิธีลด เพิ่มความสามารถ และพลังสร้างสรรค์.* กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เสมาธรรม จำกัด.

_____. (2546). *อบต. ในกระบวนทัศน์ใหม่ : พัฒนาสร้างเครือข่าย และเสริมความเข้มแข็ง.* กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด.

คงศักดิ์ ปัญญาละ. (2558, 10 กันยายน). *กำนันตำบลดงใหญ่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม.* สัมภาษณ์.

จันทิมา จันทร์สุวรรณ. (2548).*“ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้บริหารต่อการปฏิบัติงานของครูบรรณารักษ์ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร”.* วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จำรอง เงินดี. (2534). *เอกสารคำสอนวิชาจิตวิทยาสังคม.* กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จำลอง คำดีบุญ. (2544). *“ผลของการปราบปรามยาเสพติดในทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดปฏิบัติการในสถานีตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดบุรีรัมย์”.* วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. ศิลปศาสตร์ (พัฒนาสังคม). บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ดาริณี พาลสุข. (2530). *ทฤษฎีแรงจูงใจ.* กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ชนันลดา ปุผาลา. (2551).*“ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลสัมปทวน อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม”.* สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

เชื้อ ฮั่นจินดา และคณะ. (2547). *รวมกฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบล.* กรุงเทพมหานคร : บริษัท บพิธการพิมพ์ จำกัด.

ทองแดง ระหารนอก. (2558, 20 กันยายน). *สารวัตรกำนันตำบลหนองแสน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม.* สัมภาษณ์.

ทองมี ชัยโภชน์. (2558, 11 กันยายน). *กำนันตำบลโพธิ์ชัย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม.* สัมภาษณ์.

เทพศักดิ์ บุญรัตนพันธุ์. (2536). *“ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างประสิทธิผลของนานโยบายการให้บริการแก่ประชาชนไปปฏิบัติ”.* วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริ หารศาสตร์.

ธงชัย สันติวงษ์. (2543). *องค์การและการบริหาร.* พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

นฤมล ศิลา. (2555).*“ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเนินทรายอำเภอเมือง จังหวัดหวัดตราด”* ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

นิพนธ์ ฤทธาโย. (2558, 18 กันยายน). *สารวัตรกำนันตำบลประชาพัฒนา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม.* สัมภาษณ์.

บุญชม ศรีสะอาด.(2535). *การวิจัยเบื้องต้น.* ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6 แก้ไขเพิ่มเติม. สุวิริยาสาส์น.

บัญญัติ พุ่มพันธ์. (2548). *อบต. ของเรา : ท้องถิ่นของเรา.* พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.

บัวสอน ซุยโพธิ์น้อย. (2558, 9 กันยายน). *กำนันตำบลเสือโก้ก อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม.* สัมภาษณ์.

เบียบ เพชรมะดัน.(มปป.). *“การดำเนินงานการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวฮี อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี”* วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ปัญญา โยแก้ว. (2558, 8 กันยายน). *ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 ตำบลขามป้อม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม.* สัมภาษณ์.

ปฐม มณีโรจน์. (2536). *ทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์.* กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์.

ปธาน สุวรรณมงคล. (2535). *การบริหารและการพัฒนาองค์การ. พิมพ์ครั้งที่ 3.* นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ปรัชญา กีรติสุนทร. (2550). *ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2.* กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประณี คำอาจ. (2558, 16 กันยายน). *สารวัตรกำนันตำบลบ้านหวาย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม.* สัมภาษณ์.

ประยูร กาญจนดุล. (2548). *คำบรรยายกฎหมายปกครอง.* กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประสงค์ ประนัดเถ. (2558, 21 กันยายน). *กำนันตำบลโคกสีทองหลาง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม.* สัมภาษณ์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535) . *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล.* กรุงเทพมหานคร : สหมิตรออฟเซท.

ปาริชาติ บูรณศิริ. (2550). *"ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหอมเกร็ด อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม".* รายงานการศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ผ่องศรี ไสอินทร์. (2558, 14 กันยายน). *สารวัตรกำนันตำบลงัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม.* สัมภาษณ์.

พรรณภา เชื้อพุฒตาล. (2547).*"ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการของธนาคารไทยพาณิชย์จำกัด มหาชน".* วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.

พะยอม วงศ์สารศรี. (2540). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์.* กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

พิทักษ์ ตรุษทิม. (2538). *"ความพึงพอใจของประชาชนต่อระบบและกระบวนการให้บริการของกรุงเทพมหานคร : ศึกษากรณี สำนักงานเขตยานนาวา".* ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

พิสิษฐ์ รัตนพลาไชย. (2556). *"ความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลเกาะขวาง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี".* ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ภนิดา ชัยปัญญา. (2541). *ความพึงพอใจที่มีต่อองค์กร.* กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุขภาพใจ.

ภาวนา พ่อตาแสง . (2550). *“ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2556 - 2558) ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเทาใหญ่ อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม”* วิทยานิพนธ์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

มนูญ หารคำ. (2558, 15 กันยายน) . *กำนันตำบลนาข่า อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม.* สัมภาษณ์.

ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์. (2547). *“รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการการวิจัย และพัฒนา การเรียนรู้เพื่อคุณภาพการศึกษา”.* กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ยอดชาย ทองไทยนันท์. 2526). *เทคนิคการจูงใจให้ทำงาน.* กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

ยุพา วงศ์ไชย. (2536). *การพัฒนาสตรีในประเทศไทยมีจุดอ่อนอยู่ที่ไหน.* กรุงเทพมหานคร : สตรีทัศน์.

รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2548).พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ธรรมสาร จำกัด.

รสรินทร์ เกรียงสินยศ. (2538).“ความพึงพอใจของประชาชนต่อระบบและกระบวนการให้บริการของกรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานเขตบางรัก”. ภาคนิพนธ์. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2532). *ปทานุกรมสังคมวิทยา.* กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์การพิมพ์.

._____. (2546) . *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542.* กรุงเทพมหานคร : บริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น จำกัด.

ล้วน สายยศ. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย.* กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาสน์การพิมพ์.

วันวิสา พรสวัสดิ์. (2552). จิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุขภาพใจ.

วิกรณ์กิจ อินทร์จันทร์. (ม.ป.ป.). *“การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานตามการโอนภารกิจให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม.”* วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

วิชัย ตันศิริ. (2536). *อุดมการณ์ทางการศึกษา : ทฤษฎีและภาคปฏิบัติ.* กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วีระพงษ์ เฉลิมจิรรัตน์. (2544). *คุณภาพในงานบริการ.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ประชาชน.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2543). *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน.* กรุงเทพมหานคร : อักษรการพิมพ์.

ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, กรม. (2550). *พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537. แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 5.* กรุงเทพมหานคร : กระทรวงมหาดไทย.

สถาบันพระปกเกล้า. (2550). *การให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน.* กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการเมืองการปกครองและสำนักวิจัยและพัฒนา.

สมพงษ์ เกษมสิน. (2523). *การบริหาร.* กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สมพร บัวบุญ. (2558, 19 กันยายน). *กำนันตำบลหนองทุ่ม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม.* สัมภาษณ์.

สมภพ ทบหลง. (2556). *"ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม."* วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สมยศ นาวีการ. (2538). *การบริหาร.* กรุงเทพมหานคร : สมหมายการพิมพ์.

สมหวัง วิรุวรรณ. (2558, 13 กันยายน). *กำนันตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม.* สัมภาษณ์.

สมโพช แก้วหนูนวล. (2550). *"ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามภารกิจด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองธงอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง".* รายงานการศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย. (2544). *การปรับปรุงประสิทธิภาพในส่วนราชการ* .กรุงเทพมหานคร : สมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย.

สมิหรา จิตตลดากร. (2546). *ทฤษฎีองค์การ.* กรุงเทพมหานคร : แสงเทียนการพิมพ์.

สามารถ ยิ่งกำแหง. (2553). *"แนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน หมู่บ้านหินหล่อง ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียน อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา".*ปริญญามหาบัณฑิตวิชาวิศวกรรมศาสตร์.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

สิริวรรณ ประกิจสังข์. (2544). *จิตสำนึกแห่งความต้องการ.* กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศิลปการพิมพ์.

สุชา จันทร์เอม และสุรางค์ จันทร์เอม. (2520). *จิตวิทยาสังคม.* กรุงเทพมหานคร : แพร่วิทยา.

สุทธิกานต์ ดียิ่ง. (2558, 7 กันยายน). *กำนันตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม.* สัมภาษณ์.

สุบิน วิลาวงศ์. (2558, 17 กันยายน). *สารวัตรกำนันตำบลหนองไฮ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม.*สัมภาษณ์.

สุวกิจ ศรีปัดถา. (2533). *องค์การและการจัดการ.* มหาสารคาม : อภิชาตการพิมพ์.

สุวรรณ์ เกณฑ์มา. (2558, 12 กันยายน). *กำนันตำบลหัวเรือ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม.* สัมภาษณ์.

สุวิทย์ บุญช่วย. (2525). *การบริหาร : ทฤษฎีและการปฏิบัติ.* กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

แสง จันทร์งาม. (2534). *ศาสนศาสตร์.* กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.(2545). *การบริหาร.* กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2544). *"แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549".* กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว. (อัดสำเนา).

สำนักบริหารการทะเบียน อำเภอวาปีปทุม. (2557).*รายงานสถิติประชากรและบ้าน ระดับตำบล.* (อัดสำเนา).

หลุย จำปาเทศ. (2533). *จิตวิทยาจูงใจ. พิมพ์ครั้งที่ 2.* กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สามัคคีสาสน์.

อุทัย หิรัญโต. (2523). *การปกครองท้องถิ่น.* กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

_____. (2523). *หลักการบริหารงานบุคคล.* กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

อัมพร ขาวทอง. (2550). *"ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลบาเจาะ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา".* รายงานการศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เอกณัฏฐ์ ตระกูลรัมย์. (ม.ป.ป.). *"ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลทุ่งศรีชุมพล อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์".* วิทยานิพนธ์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์.บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

1) ดร. สุวัฒน์ จิตต์จันทร์

วุฒิการศึกษา : น.บ.(นิติศาสตร์), พ.ม.(รัฐประศาสนศาสตร์),
ปร.ด. (วัฒนธรรมศาสตร์)

ตำแหน่ง : อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

2) ดร.ประพิศ โบราณมูล

วุฒิการศึกษา : บธ.บ., กศ.ม. (สังคมศึกษา), ปร.ด. (วัฒนธรรมศาสตร์)

ตำแหน่ง : หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไปและบริการวิชาการ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

3) พระครูปลัดทองใบ สุปภาโส

วุฒิการศึกษา : ศน.บ., ศน.ม.(รัฐศาสตร์การปกครอง)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

<u>คำชี้แจง</u>

แบบสอบถามนี้ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม” ขอให้ท่านโปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง และเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ( )

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ( ) ชาย
   ( ) หญิง

2. อายุ ( ) ไม่เกิน 35 ปี
   ( ) 36 ปี - 50 ปี
   ( ) 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา ( ) ประถมศึกษา
   ( ) มัธยมศึกษา/เทียบเท่า
   ( ) อนุปริญญา/เทียบเท่าขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ลงในช่องระดับความคิดเห็นในเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้เกณฑ์พิจารณาตอบดังนี้

5 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน	**ระดับความคิดเห็น**				
	มากที่สุด	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
1) ด้านการคมนาคม					
1. การก่อสร้างถนนคอนกรีตครอบคลุมทุกชุมชน ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
2. การซ่อมบำรุงรักษาถนนที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
3. การซ่อมบำรุงรักษาถนนคอนกรีตในชุมชน ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
4. การก่อสร้างและบำรุงถนนคอนกรีตอย่างต่อเนื่อง ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
5. ความแข็งแรงและทนทานของถนนคอนกรีต ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
6. ถนนทุกเส้นทางมีป้ายบอกทางที่ชัดเจน ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					

การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7. ถนนคอนกรีตทำให้มลพิษทางอากาศน้อยลง ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
8. การขุดลอกคลองน้ำและคลองระบายน้ำ ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
9. การบำรุงรักษาคลองน้ำและคลองระบายน้ำ ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
10. การบูรณะซ่อมแซมทางเท้าในตำบล ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
2) ด้านการสาธารณูปโภค					
1. การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสถานที่สาธารณะท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
2. การดูแลบำรุงรักษาซ่อมแซมไฟฟ้าแสงสว่างสาธารณะ ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
3. การขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมพื้นที่การเกษตรท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
4. ความเพียงพอของการให้บริการไฟฟ้าสาธารณะ ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
5. การขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมทุกชุมชน ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
6. การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนสาธารณะ ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
7. การให้บริการไฟฟ้าสาธารณะได้มาตรฐานและปลอดภัย ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
8. ประโยชน์ที่ได้รับจากการให้บริการไฟฟ้าสาธารณะ ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					

2. ด้านการสาธารณูปโภค(ต่อ)	**ระดับความคิดเห็น**				
	มากที่สุด	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
9. การติดตั้งซ่อมแซมหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
10. ระบบเสียงตามสายในเขตพื้นที่ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
3) ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร					
1. ความเพียงพอและทั่วถึงของการให้บริการน้ำประปา ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
2. การบูรณะซ่อมแซมระบบน้ำประปาและบ่อน้ำบาดาล ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
3. คุณภาพของน้ำประปาที่ให้บริการ ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
4. ความเหมาะสมของอัตราค่าบริการใช้น้ำประปา ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
5. การจัดหาถังเก็บน้ำฝนสาธารณะในตำบล ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
6. การดูแลและปรับภูมิทัศน์แม่น้ำลำคลองให้น่ารื่นรมย์ ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
7. การแสวงหาแหล่งน้ำสำรองเพื่อผลิตประปา ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
8. การดูแลรักษาแม่น้ำลำคลองให้น้ำสะอาด ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
9. การขอความร่วมมือไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำลำคลอง ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					
10. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

1. ด้านการคมนาคม

.....

.....

.....

2. ด้านการสาธารณูปโภค

.....

.....

.....

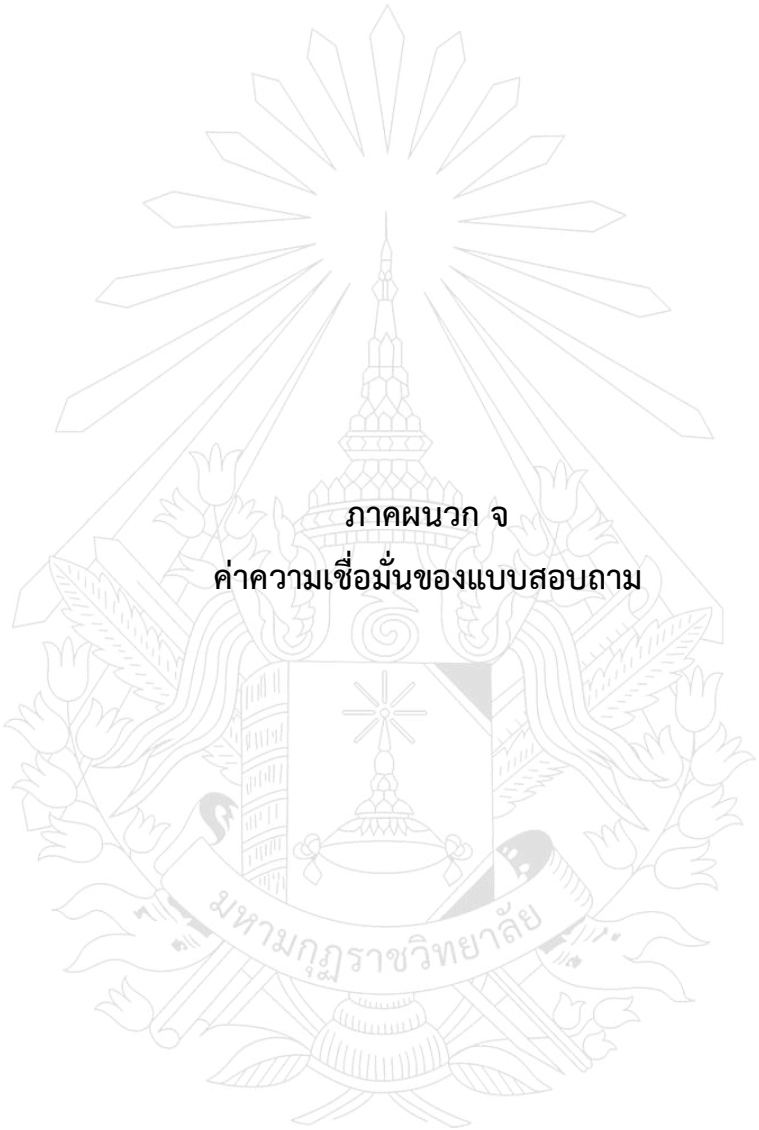
3. ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร

.....

.....

.....

พระไมตรี ปริปุณฺโณ / บุญสิทธิ์
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ภาคผนวก จ
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A1	134.00	356.345	.456	.818
A2	134.37	350.516	.419	.815
A3	134.47	346.878	.483	.813
A4	134.40	348.248	.471	.814
A5	134.50	349.638	.447	.814
A6	134.57	347.495	.498	.813
A7	134.10	349.610	.520	.814
A8	134.60	343.421	.619	.811
A9	134.50	345.914	.458	.813
A10	134.53	340.257	.649	.809
B1	134.57	344.530	.537	.812
B2	134.50	347.776	.484	.813
B3	134.63	337.620	.750	.807
B4	134.53	337.361	.710	.808
B5	134.67	342.437	.625	.810
B6	134.10	349.610	.520	.814
B7	134.47	342.809	.596	.811
B8	134.47	341.154	.656	.810
B9	134.43	342.944	.560	.811
B10	134.53	341.085	.658	.809
C1	134.43	343.564	.571	.811
C2	134.37	345.344	.649	.812
C3	134.40	343.421	.579	.811
C4	134.50	341.017	.660	.809

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
C5	133.10	290.990	.470	.955
C6	134.47	342.326	.540	.811
C5	133.10	330.990	.520	.955
C6	134.47	344.326	.579	.811
C7	134.53	336.809	.338	.808
C8	134.60	343.421	.419	.811
C9	134.50	345.914	.558	.813
C10	134.53	340.257	.549	.809

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

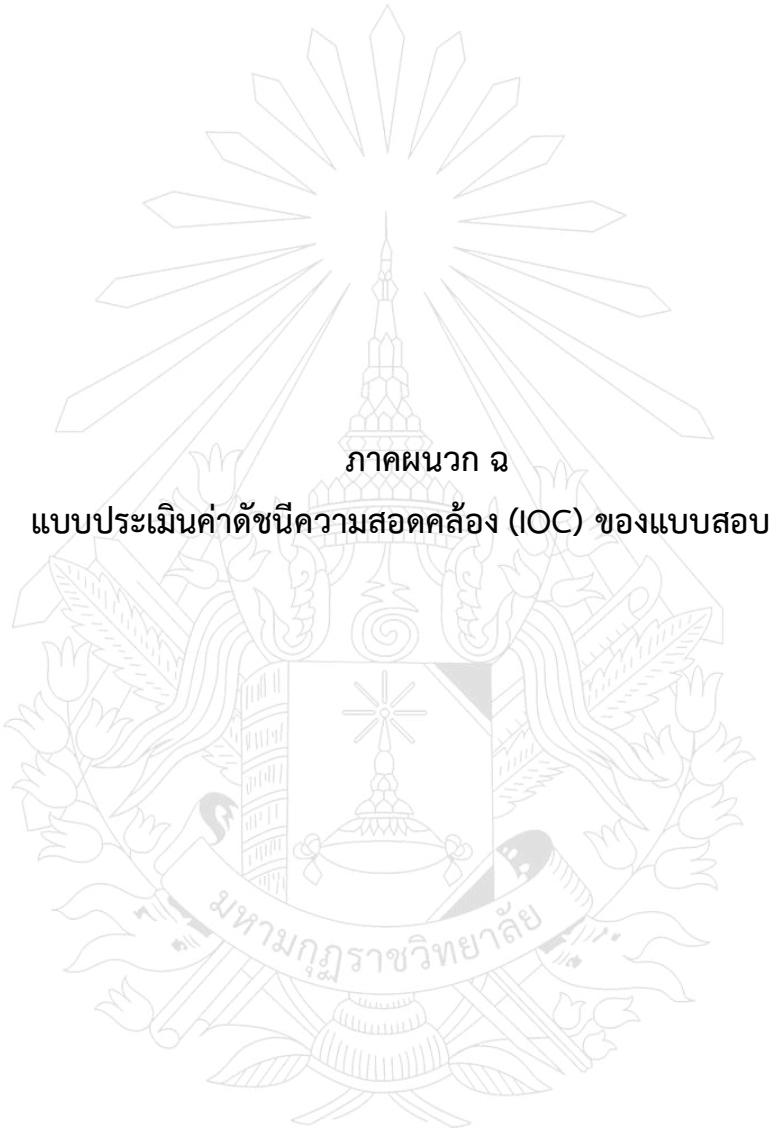
Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.842	30

ภาคผนวก ฉ
แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Item-objective Congruence Index) มีเกณฑ์ ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามหรือข้อความนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นหรือข้อความนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ลำดับ	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	ค่า IOC
1) ด้านการคมนาคม						
1	การก่อสร้างถนนคอนกรีตครอบคลุมทุกชุมชน ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
2	การซ่อมบำรุงรักษาถนนที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
3	การซ่อมบำรุงรักษาถนนคอนกรีตในชุมชน ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
4	การก่อสร้างและบำรุงถนนคอนกรีตอย่างต่อเนื่อง ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
5	ความแข็งแรงและทนทานของถนนคอนกรีต ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
6	ถนนทุกเส้นทางมีป้ายบอกทางที่ชัดเจน ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
7	ถนนคอนกรีตทำให้มลพิษทางอากาศน้อยลง ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
8	การขุดลอกคลองน้ำและคลองระบายน้ำ ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
9	การบำรุงรักษาคลองน้ำและคลองระบายน้ำ ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1

ลำดับ	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	ค่า IOC
10	การบูรณะซ่อมแซมทางเท้าในตำบล ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
	2) ด้านการสาธารณูปโภค					
11	การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสถานที่สาธารณะท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
12	การดูแลบำรุงรักษาซ่อมแซมไฟฟ้าแสงสว่างสาธารณะ ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
13	การขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมพื้นที่การเกษตรท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
14	ความเพียงพอของการให้บริการไฟฟ้าสาธารณะ ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
15	การขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมทุกชุมชนท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
16	การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนสาธารณะ ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
17	การให้บริการไฟฟ้าสาธารณะได้มาตรฐานและปลอดภัยท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
18	ประโยชน์ที่ได้รับจากการให้บริการไฟฟ้าสาธารณะท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
19	การติดตั้งซ่อมแซมหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
20	ระบบเสียงตามสายในเขตพื้นที่ครอบคลุมทุกหมู่บ้านท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
	ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร					
21	ความเพียงพอและทั่วถึงของการให้บริการน้ำประปาท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
22	การบูรณะซ่อมแซมระบบน้ำประปาและบ่อน้ำบาดาล ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1

ลำดับ	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	ค่า IOC
23	คุณภาพของน้ำประปาที่ให้บริการ ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
24	ความเหมาะสมของอัตราค่าบริการใช้น้ำประปา ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
25	การจัดหาถังเก็บน้ำฝนสาธารณะในตำบล ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
26	การดูแลและปรับภูมิทัศน์แม่น้ำลำคลองให้น่ารื่นรมย์ ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
27	การแสวงหาแหล่งน้ำสำรองเพื่อผลิตประปา ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
28	การดูแลรักษาแม่น้ำลำคลองให้น้ำสะอาด ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
29	การขอความร่วมมือไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำลำคลอง ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1
30	ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด?	+ 1	+ 1	+ 1	+ 3	1

ภาคผนวก ช
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ชื่อ/นามสกุล.....

ตำแหน่ง.....วันที่.....

ประเด็นสำคัญในการสัมภาษณ์

1) ด้านการคมนาคม

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ไว้ว่า “ท่านมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ของท่านอย่างไร?” และ “ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ของท่าน อย่างไร?”

ความคิดเห็น.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

2) ด้านการสาธารณูปโภค

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ไว้ว่า “ท่านมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ของท่านอย่างไร?” และ “ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ของท่าน อย่างไร?”

ความคิดเห็น.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

3) ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ไว้ว่า “ท่านมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ของท่านอย่างไร?” และ “ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ของท่าน อย่างไร?”

ความคิดเห็น.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

ขออนุโมทนาขอบคุณทุกท่านที่กรุณาให้สัมภาษณ์

ภาคผนวก ซ
รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง
1	นางสาวสุทธิกานต์ ดียิ่ง	กำนันตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
2	นายปัญญา โยแก้ว	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 ตำบลขามป้อม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
3	นายบัวสอน ชุยโพธ์น้อย	กำนันตำบลเสือโก้ก อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
4	นายคงศักดิ์ ปัญญาละ	กำนันตำบลดงใหญ่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
5	นายทองมี ชัยโภชน์	กำนันตำบลโพธิ์ชัย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
6	นายสุวรรณ์ เกณฑ์มา	กำนันตำบลหัวเรือ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
7	นายสมหวัง วิรุวรรณ	กำนันตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
8	นายมนูญ หารคำ	กำนันตำบลนาข่า อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
9	นางผ่องศรี ไสอินทร์	สารวัตรกำนันตำบลงัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
10	นายประณี คำอาจ	สารวัตรกำนันตำบลบ้านหวาย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
11	นายสุบิน วิลาวงศ์	สารวัตรกำนันตำบลหนองไฮ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
12	นายนิพนธ์ ฤทธาโย	สารวัตรกำนันตำบลประชาพัฒนาอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
13	นายสมพร บัวบุญ	กำนันตำบลหนองทุ่ม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
14	นายทองแดง ระหารนอก	สารวัตรกำนันตำบลหนองแสน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
15	นายประสงค์ ประนัดเถ	กำนันตำบลโคกสีทองหลาง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ภาคผนวก ฌ
ภาพประกอบการสัมภาษณ์

ภาพประกอบการสัมภาษณ์

ภาพประกอบการสัมภาษณ์นางสาวสุทธิกานต์ ดียิ่ง กำนันตำบลหนองแสง

ภาพประกอบการสัมภาษณ์นายปัญญา โยแก้ว ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่7 ตำบลขามป้อม

ภาพประกอบการสัมภาษณ์ นายบัวสอน ซุยโพธ์น้อย กำนันตำบลเสือโก้ก

ภาพประกอบการสัมภาษณ์ นายคงศักดิ์ ปัญญาละ กำนันตำบลดงใหญ่

ภาพประกอบการสัมภาษณ์นายทองมี ชัยโภชน์ กำนันตำบลโพธิ์ชัย

ภาพประกอบการสัมภาษณ์ นายสุวรรณ์ เกณฑ์มา กำนันตำบลหัวเรือ

ภาพประกอบการสัมภาษณ์นายสมหวัง วิรุวรรณ กำนันตำบลแคน

ภาพประกอบการสัมภาษณ์นายมนูญ หารคำ กำนันตำบลนาข่า

ภาพประกอบการสัมภาษณ์นางผ่องศรี ไสอินทร์ สารวัตรกำนันตำบลงัวบา

ภาพประกอบการสัมภาษณ์นายประณี คำอาจ สารวัตรกำนันตำบลบ้านหวาย

ภาพประกอบการสัมภาษณ์ นายสุบิน วิลาวงศ์ สารวัตรกำนันตำบลหนองไฮ

ภาพประกอบการสัมภาษณ์นายนิพนธ์ ฤทธาโย สารวัตรกำนันตำบลประชาพัฒนา

ภาพประกอบการสัมภาษณ์นายสมพร บัวบุญ กำนันตำบลหนองทุ่ม

ภาพประกอบการสัมภาษณ์นายทองแดง ระหารนอก สารวัตรกำนันตำบลหนองแสน

ภาพประกอบการสัมภาษณ์นายประสงค์ ประนัดเถ กำนันตำบลโคกสีทองหลาง

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-ฉายา-นามสกุล : พระไมตรี ปริปุณฺโณ (บุญสิทธิ์)

วัน เดือน ปี เกิด : 21 ตุลาคม 2518

สถานที่อยู่ปัจจุบัน : วัดทุ่งสว่าง ตำบลหัวเรือ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2554 : ศน.บ.(รัฐศาสตร์การปกครอง)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สถานที่ทำงาน :

ตำแหน่ง และประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2545– ปัจจุบัน : เจ้าอาวาสวัดทุ่งสว่าง ตำบลหัวเรือ อำเภอวาปีปทุม
จังหวัดมหาสารคาม

พ.ศ. 2550– ปัจจุบัน : ครูพระสอนศีลธรรม